

Møteinnkalling

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Møtedato: 04.12.2023 kl. 11:30

Møtested: Bispedømmekontoret i Kristiansand

Arkivsak: 23/03635

Mulige forfall meldes snarest til Aslak Wegge, aw852@kirken.no.

, 22.11.2023

Aslak Wegge
Sekretær

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Møteinnkalling Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Møtedato: 04.12.2023 kl. 11:30
Møtested: Bispedømmekontoret i Kristiansand
Arkivsak: 23/03635

Velkommen til bispedømmerådsmøte på bispedømmekontoret. Møtet starter kl. 11.30 med felles lunsj sammen med staben og det avtroppende bispedømmerådet.

Eventuelt forfall må meldes snarest til Margot Tangen på tlf 90941717 eller e-post mt588@kirken.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

SAKSLISTE		
Godkjenning av innkalling og saksliste		
1/23	23/03635-1	Innkalling og saksliste
Saker til behandling		
2/23	23/03191-2	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024 -2027 - konstituering og valg
3/23	23/03701-2	Nominasjon av kandidater til de sentralkirkelige råd samt komitédeltakelse under Kirkemøtet for bispedømmerådets medlemmer
4/23	19/04951-15	Oppnevning av representanter til Kirkens Nødhjelps representantskap
5/23	23/03635-2	Eventuelt
Orienteringssaker		
6/23	22/04486-5	Oversendelse av Årsrapport 2022 for Agder og Telemark biskop og bispedømmeråd

Kristiansand, 24.11.2023

Aslak Wegge
stiftsdirektør

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	421	23/03191-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
2/23	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	04.12.2023

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024 -2027 - konstituering/valg av leder og nestleder

Vedlegg:

Forskrift om regler om formene for bispedømmerådets virksomhet - Lovdata

Saksorientering

Bispedømmerådet skal velge leder og nestleder for de to første årene av valgperioden; 01.01.2024 – 31.12.2025.

Regler for formene for bispedømmerådets virksomhet §1 inneholder bestemmelser om valg av leder og nestleder for bispedømmerådet. Reglene følger vedlagt

Rådets funksjonstid starter først 01.01.24 selv om konstituering skjer på denne siden av nyttår.

Forslag til vedtak

1. Som leder av Agder og Telemark bispedømmeråd for perioden 01.01.24 - 31.12.25 velges;

2. Som nestleder av Agder og Telemark bispedømmeråd for perioden 01.01.24 - 31.12.25 velges;

LOVDATA

Forskrift om regler om formene for bispedømmerådets virksomhet

Dato	FOR-2021-11-14-3248
Departement	Barne- og familiedepartementet
Ikrafttredelse	14.11.2021
Sist endret	FOR-2022-04-05-1341
Hjemmel	LOV-2020-04-24-31-§12 , FOR-2019-03-30-2307-§25 , FOR-2021-12-10-4031
Kunngjort	23.11.2021 kl. 14.40
Korttittel	Forskrift om regler om formene for bispedømmerådets virksomhet

Hjemmel: Fastsatt av Kirkemøtet 14. november 2021 med hjemmel i lov 24. april 2020 nr. 31 om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) § 12 annet ledd og kirkeordning 30. mars 2019 nr. 2307 for Den norske kirke § 25 tredje ledd.

Tilføyd hjemmel: Delegeringsvedtak 10. desember 2021 nr. 4031.

Endret ved [forskrift 5 april 2022 nr. 1341](#).

§ 1. Konstituering

1. Bispedømmerådet velger i det konstituerende møtet og senere hvert annet år blant sine medlemmer, leder og nestleder. Valget foregår skriftlig. Den som har gjort tjeneste som leder i en periode, kan unnslå seg valg for de følgende to år.
2. Trer lederen midlertidig eller endelig ut av funksjon i løpet av den tid vedkommende er valgt for, rykker nestlederen opp til leder, og rådet velger midlertidig eller endelig en ny nestleder.

§ 2. Møteprinsippet

1. Bispedømmerådet treffer sine vedtak i møte.
2. Bispedømmerådet kan selv beslutte at møte skal holdes som fjernmøte. Fjernmøte innebærer at én eller flere av deltakerne ikke sitter i samme lokale, men at de via tekniske hjelpemidler likevel kan se, høre og kommunisere med hverandre. Kravene som ellers gjelder for møter, gjelder også for fjernmøter. Kirkerådet gir nærmere regler om krav til gjennomføring av fjernmøter, herunder der møtet etter § 3 skal lukkes. Disse reglene kan også inneholde unntak fra kravene i annet punktum.

3. Lederen av bispedømmerådet kan beslutte å behandle en sak skriftlig eller i hastefjernmøte hvis det er påkrevd å få avgjort en sak før neste møte, og det enten ikke er tid til å holde et ekstraordinært møte, eller saken ikke er så viktig at et ekstraordinært møte anses som nødvendig. Ved hastefjernmøte kan medlemmene kalles inn til møtet med kortere frist enn etter ordinære regler. Hvis 1/3 av organets medlemmer krever det, skal saken utsettes til det kan holdes et ordinært møte. Når en sak skal behandles skriftlig, skal sakens dokumenter med forslag til vedtak sendes samtidig til alle organets medlemmer. Forslaget anses som vedtatt hvis samtlige medlemmer slutter seg til det fremlagte forslaget, og til at vedtaket treffes etter skriftlig saksbehandling.

4. Det skal føres møtebok over forhandlingene i bispedømmerådet. Møteboken skal enten underskrives av de tilstedeværende medlemmer etter møtet eller godkjennes av medlemmene så snart møteboken foreligger. Rådet fastsetter selv nærmere regler om føring og godkjenning av møtebok. Det enkelte medlem kan gjøre tilføyelser om mulige dissenser.

0 Endret ved [forskrift 5 april 2022 nr. 1341](#).

§ 3. Åpne eller lukkede møter

Møter i bispedømmerådet holdes for åpne dører, dersom ikke rådet selv har bestemt noe annet. Personalsaker og saker hvor taushetsplikt tilsier det, skal behandles for lukkede dører. Debatt om hvorvidt en sak skal behandles for åpne eller lukkede dører, foregår for lukkede dører.

0 Endret ved [forskrift 5 april 2022 nr. 1341](#).

§ 4. Fastsetting av møter, saksliste, innkalling, møteledelse

1. Møter i bispedømmerådet skal holdes på de tidspunkter som er vedtatt av rådet selv, og ellers når rådets leder finner det påkrevd eller minst 1/3 av medlemmene krever det.

2. Rådets leder har ansvar for å sette opp saksliste for det enkelte møte. Innkalling til møtet skal sendes ut i god tid og senest én uke før møtet, og den skal inneholde en oversikt over de saker som skal behandles, og nødvendige saksdokumenter.

3. Har et medlem forfall til et møte, innkalles vararepresentanten.

4. Møte i bispedømmerådet ledes av rådets leder eller nestleder. Har begge forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg.

0 Endret ved [forskrift 5 april 2022 nr. 1341](#).

§ 5. Vedtaksførhet

Bispedømmerådet kan bare gjøre gyldig vedtak når biskopen (eventuelt fungerende biskop) og minst fem andre medlemmer er til stede og gir stemme i saken.

0 Endret ved [forskrift 5 april 2022 nr. 1341](#).

§ 6. Endring av saksliste. Forespørsel

1. Bispedømmerådet kan med alminnelig flertall vedta å utsette realitetsbehandlingen av en sak på den utsendte sakslisten. Det kan også treffe vedtak i sak som ikke er oppført på sakslisten, hvis ikke møteleder eller 1/3 av de fremmøtte medlemmene motsetter seg dette.

2. Ethvert medlem av rådet kan rette forespørsler til lederen i møtet, også om saker som ikke står på sakslisten.

§ 7. Om avstemninger

1. Vedtak i bispedømmerådet treffes med alminnelig flertall av de stemmene som avgis, hvis ikke annet følger av lov. Ved stemmelikhet i andre saker enn valg er møteleders stemme avgjørende.
2. Ved behandling av årsbudsjett stemmes det ved den endelige avstemning over forslag til årsbudsjett som helhet. Er det fremsatt alternative forslag, og ingen av disse får flertall ved første gangs avstemning, stemmes det deretter alternativt mellom de to forslag som fikk flest stemmer ved denne.
3. Valg av leder og nestleder holdes som flertallsvalg.
4. Valg av medlemmer til utvalg holdes som flertallsvalg.
5. Ved valg og ansettelse kan hvert enkelt medlem kreve skriftlig avstemning.
6. Ved valg og ansettelser er den eller de valgt eller ansatt som har fått mer enn halvparten av de avgitte stemmer. Hvis ingen eller et utilstrekkelig antall får slikt flertall, holdes ny avstemning. Ved denne er den eller de valgt eller ansatt som får flest stemmer. Ved stemmelikhet avgjøres ansettelse av møtelederen, mens valg avgjøres ved loddtrekning.

§ 8. Utvalg

1. Bispedømmerådet kan oppnevne utvalg til forberedende behandling av saker som hører inn under rådet, til å utføre særskilte verv, til å lede grener av rådets virksomhet og til å utføre særskilt angitte oppgaver innen bispedømmerådets ansvarsområde. Til slike utvalg kan det velges også andre enn rådets medlemmer. Begge kjønn skal om mulig være representert.
2. Slike utvalg kan tildeles avgjørelsesmyndighet i alle saker som er lagt inn under utvalgets mandat hvor ikke annet er bestemt eller følger av lov.

§ 9. Rapportering

1. Bispedømmerådet utarbeider innen utgangen av første kvartal hvert år, en årsrapport over rådets virksomhet i siste kalenderår. Rapporten oversendes Kirkerådet og andre som bispedømmerådet bestemmer.
2. Bispedømmerådet oversender fortløpende sine møteprotokoller til Kirkerådet.

§ 10. Nærmere regler

1. Nærmere saksbehandlingsregler for bispedømmerådets virksomhet fastsettes av rådet selv innenfor de regler som Kirkemøtet har fastsatt.
2. Bispedømmerådet fastsetter i særskilt delegasjonsreglement hvilken myndighet som er tildelt rådets leder, arbeidsutvalget og daglig leder av rådet.

13.11.2023, 16:21

Forskrift om regler om formene for bispedømmerådets virksomhet - Lovdata

§ 11. Ikrafttredelse. Mindre endringer

1. Reglene trer i kraft straks.
2. Kirkemøtet gir Kirkerådet fullmakt til å foreta mindre endringer i reglene.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Margot Tangen	411	23/03701-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
3/23	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	04.12.2023

Nominasjon av kandidater til de sentralkirkelige råd samt komitédeltakelse under Kirkemøtet for bispedømmerådets medlemmer

Vedlegg:

Forespørsel om forslag til kandidater til valg på Kirkemøtet 2024 m.m.
 Kirkemøtets forretningsorden
 Regler for valg av Kirkerådet
 Regler for Mellomkirkelig råd
 Forskrift om regler for Den norske kirkes klagenemnd
 Kirkeordning for Den norske kirke

Saksorientering

I forbindelse med gjennomføring av Kirkemøtet i april 2023 er det en del komiteer og verv som skal fordeles. I tillegg skal bispedømmerådets medlemmer fordeles i ulike komiteer. Dette er utførlig beskrevet i det vedlagte oversendelsesbrevet fra Kirkerådet.

Nedenfor er først punktene det skal gjøres noe med listet, deretter utvalg/råd som man kan gi innspill til. Der står bispedømmerådet fritt til å velge om man vil spille inn navn eller ikke.

Fordeling av bispedømmerådets medlemmer i komiteer på Kirkemøtet

Bispedømmerådet skal komme med forslag til hvordan medlemmene av rådet skal fordeles på de faste komitéene under Kirkemøtet; primær- og sekundærønske. Fordelingen gjøres i bispedømmerådsmøte og det er viktig at alle tenker igjennom hva de kunne tenke seg på forhånd. Ønsket fordeling i komiteer avklares i møte, og navneliste settes opp for innsending til Kirkerådet

Komitéene er som følger:

- Komité A: Gudstjenesteliv, kultur og kommunikasjon
- Komité B: Kirkelig undervisning, diakoni og samfunnsspørsmål
- Komité C: Økonomi og kontroll (fast komité for oppfølging av rapporter fra Kirkerådet)
- Komité D: Organisasjonsutvikling og val
- Komité E: HR, inklusiv rekruttering og kompetanse
- Komité F: Urfolk, internasjonale og økumeniske forhold

Saksområdet til den enkelte komité fastsettes av Kirkerådet i desember 2023, og justeringer som avviker fra oversikten over kan derfor forekomme. Sakene på Kirkemøtet fordeles i

komitéene etter saksmengde. Komitéene må derfor som tidligere regne med at de kan få tildelt saker som ikke hører hjemme innenfor deres saksfelt.

Kirkemøtet 2024 skal velge nytt Kirkeråd, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd og Den norske kirkes klagenemd. På bakgrunn av dette ber nominasjonskomitéen bispedømmerådene om innspill til kandidater.

Forslag på kandidater til Kirkerådet

Nominasjonskomitéen ber bispedømmerådene foreslå minst to av sine leke medlemmer som kandidater til Kirkerådet i prioritert rekkefølge

Forslag på lederkandidater til Kirkerådet

Bispedømmerådene kan komme med forslag til lederkandidater overfor nominasjonskomitéen

Forslag på kandidater til Mellomkirkelig råd

Bispedømmerådene kan komme med forslag til kandidater til Mellomkirkelig råd

Forslag på kandidater til Den norske kirkes klagenemd

Bispedømmerådene kan komme med forslag til medlemmer i klagenemda

Forslag på kandidater til Kirkemøtets organer

Bispedømmerådene kan komme med forslag til kandidater til valgkomitéen, regelkomitéen og protokollkomitéen.

Forslag til dirigentskap

Bispedømmerådene kan foreslå kandidater til dirigentskapet. Disse ønskes oversendt til Kirkerådets sekretariat så snart som mulig.

Forslag til vedtak

Forslag til fordeling av bispedømmerådets medlemmer i komitéene under Kirkemøtet 2024. Primærønske: (navn fylles inn etter innspill i møte)

Komité A: Gudstjenesteliv, kultur og kommunikasjon

-
-

Komité B: Kirkelig undervisning, diakoni og samfunnsspørsmål

-
-

Komité C: Økonomi og kontroll (fast komité for oppfølging av rapporter fra Kirkerådet)

-
-

Komité D: Organisasjonsutvikling og val

-
-

Komité E: HR, inklusiv rekruttering og kompetanse

-
-

Komité F: Urfolk, internasjonale og økumeniske forhold

-
-

Forslag til fordeling av bispedømmerådets medlemmer i komitéene under Kirkemøtet 2024. Sekundærønske: (navn fylles inn etter innspill i møte)

Komité A: Gudstjenesteliv, kultur og kommunikasjon

-
-

Komité B: Kirkelig undervisning, diakoni og samfunnsspørsmål

-
-

Komité C: Økonomi og kontroll (fast komité for oppfølging av rapporter fra Kirkerådet)

-
-

Komité D: Organisasjonsutvikling og val

-
-

Komité E: HR, inklusiv rekruttering og kompetanse

-
-

Komité F: Urfolk, internasjonale og økumeniske forhold

-
-

Agder og Telemark bispedømmeråd fremmer forslag på følgende kandidater:

Forslag på kandidater til Kirkerådet:

-
-

Forslag på leder til Kirkerådet:

-
-

Forslag på kandidater til Mellomkirkelig råd:

-
-

Forslag på kandidater til Den norske kirkes klagenemd:

-
-

Forslag på kandidater til Kirkemøtets organer:

Valgkomitéen:

-
-

Regelkomitéen:

-
-

Protokollkomitéen:

-
-

Forslag til dirigentskap: (sendes snarest)

-

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Bispedømmerådene

Dato: 07.11.2023

Vår ref: 23/03424-1

Deres ref:

Nominasjon av kandidater til de sentralkirkelige råd

Kirkemøtet 2024 skal blant annet velge Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd og Den norske kirkes klagenemnd. Enkelte av valgene forberedes av valgkomiteen valgt av Kirkemøtet i dets forrige periode, mens andre legges frem av Kirkerådet eller av valgkomiteen som velges under konstitueringen av Kirkemøtet. Valgkomiteens og Kirkerådets arbeid med å finne og innstille kandidater skjer blant annet på bakgrunn av forslag fra bispedømmerådene. Vi ber derfor de nye bispedømmerådene om innspill.

Forslag til kandidater til Kirkerådet

Kirkerådet er styre for rettssubjektet Den norske kirke, og er i tillegg trossamfunnets øverste organ mellom kirkemøtene. Dette innebærer et stort personlig ansvar for den enkelte, og kandidater til Kirkerådet bør derfor ha solid kompetanse og erfaring på ett eller flere av fagfeltene kirkefag, økonomi, virksomhetsstyring, juss, HR, digitalisering eller lignende, og i tillegg inneha svært god rolleforståelse i utøvelsen av vervet. Erfaring fra styrer i private eller offentlige virksomheter vil være en fordel for kandidater som skal inngå og bidra med sin kompetanse i dette kollegiale organet med et omfattende ansvar for Den norske kirkes utvikling, herunder dens økonomi.

Bispedømmerådene kan i tråd med *Regler for valg av Kirkerådet* § 2-1 første ledd komme med forslag til lederkandidater. Forslag kan også fremmes av det enkelte medlem under Kirkemøtet.

Kirkemøtet har vedtatt regler som antar at valg av leke medlemmer til Kirkerådet gjennomføres som avtalevalg der listene blir enige seg imellom om en fordeling av mandater, som bekreftes av Kirkemøtet i plenum. Dersom det imidlertid ikke kommer på plass en slik avtale, sier *Regler for valg av Kirkerådet* § 3-3 at «[h]vis valget ikke gjennomføres som avtalevalg, skal valgkomiteen fremme en liste med 26 leke kandidater, minst to fra hvert bispedømme, ordnet bispedømmevis og i alfabetisk rekkefølge». Bispedømmerådene bes derfor om å komme med forslag til

Postadresse:
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

E-post: post.kirkeradet@kirken.no
Web: www.kirken.no
Org.nr.:818066872

Telefon: +47 23081200
Telefaks:

Saksbehandler
Kristian Myhre

aktuelle kandidater blant de leke medlemmene i bispedømmerådet. Samiske representanter og døvemenighetenes representant anses også som leke medlemmer. Disse foreslåtte kandidatene blir kun vurdert av valgkomiteen dersom valget av leke medlemmer av Kirkemøtet ikke gjennomføres som avtalevalg.

Merk at etter § 3-3 annet ledd skal valgkomiteen «sikre at kvinner og menn er representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte kandidatene på valglisten. Tilsvarende skal valgkomiteen tilstrebe at det er en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.» Valgkomiteen er derfor ikke bundet til forslagene fra bispedømmerådene, og kan fremme andre kandidater for å sikre at kravene som er stilt av valgreglene oppfylles. Det oppfordres derfor til at bispedømmerådene tar hensyn til disse kravene når bispedømmets forslag til kandidater sendes inn. Bispedømmerådet kan foreslå mer enn to kandidater om det er ønskelig.

Alle prester og leke kirkelig tilsatte i Kirkemøtet er å anse som kandidater til Kirkerådet etter valgregelens § 4-1 første ledd. Bispedømmerådene skal derfor ikke foreslå kandidater blant disse.

Forslag til kandidater til Mellomkirkelig råd

Mellomkirkelig råd er Den norske kirkes fagorgan for økumenisk og internasjonalt arbeid. Kirkemøtet skal velge fire medlemmer av Mellomkirkelig råd blant Kirkemøtets medlemmer, samt leder av Mellomkirkelig råd. Leder trenger ikke være blant Kirkemøtets medlemmer. Bispedømmerådet bes om å foreslå kandidater til disse vervene. Disse valgene forberedes og innstilles av valgkomiteen i forkant av Kirkemøtet.

Nominasjon av kandidater til Samisk kirkeråd

Nominasjon av medlemmer til Samisk kirkeråd er nå en del av myndigheten til Samisk kirkelig valg møte. Valgmøtet ble samlet i oktober 2023 og nominerte der kandidater til Samisk kirkeråd. Bispedømmerådene skal derfor ikke foreslå kandidater til dette rådet.

Forslag til kandidater til Den norske kirkes klagenemnd.

Bispedømmerådene kan komme med forslag til medlemmer i klagenemnda. De fleste av vervene i klagenemnda skal ha spesialisert kompetanse innenfor juss, teologi mv. I tillegg velges ett medlem på fritt grunnlag. Se vedlagte regler for Den norske kirkes klagenemnd samt kirkeordningen § 32 første ledd:

Den norske kirkes klagenemnd består av følgende medlemmer:

- *en leder som er eller har vært dommer i de alminnelige domstoler eller i Arbeidsretten,*
- *ett medlem som har juridisk embetseksamen eller mastergrad i rettsvitenskap,*
- *ett medlem som har teologisk doktorgrad,*
- *ett medlem som er prest og har særlig kompetanse i kirkerett,*
- *ett øvrig medlem*

Dette valget forberedes og innstilles av valgkomiteen før Kirkemøtet.

Forslag til kandidater til Kirkemøtets organer

Bispedømmerådene kan komme med forslag til kandidater til valgkomiteen, regelkomiteen og protokollkomiteen. Alle komiteene velges for fire år. Valgkomiteen er ansvarlig for forberedelse og gjennomføring av valg i Kirkemøtet i perioden, mens regelkomiteen skal vurdere om endringsforslag som fremmes i plenum kan vedtas etter *Kirkemøtets forretningsorden* § 3-6:

Kirkemøtet velger en regelkomité for hele valgperioden bestående av medlemmer av Kirkemøtet, inkludert én biskop. Kirkerådets medlemmer er utelukket fra å velges til ordinært medlem eller varamedlem i regelkomiteen. Regelkomiteen kan tiltres av saksordfører for den aktuelle saken.

Regelkomiteen skal vurdere om noen endringsforslag kan koordineres og/eller samstemmes, om endringsforslagene er forenlige med annet regelverk og om endringsforslag er tilstrekkelig utredet.

Hvis et endringsforslag ikke er forenlig med annet regelverk eller regelkomiteen vurderer at endringsforslaget ikke er tilstrekkelig utredet, kan regelkomiteen vurdere om forslaget kan omformuleres.

Regelkomiteen kan oversende endringsforslag som er ansett som tilstrekkelig utredet til ordinær komitébehandling. Dette skal alltid gjøres i liturgisaker. Kirkemøtet kan også selv oversende slike endringsforslag til ordinær komitébehandling.

Protokollkomiteens oppgaver er fastsatt i forretningsordenens § 3-5 tredje ledd:

Protokollkomiteen skal

- 1. Se til at ingen vedtak lider av innholdsmessige feil.*
- 2. Se til at alle vedtak er truffet i samsvar med forretningsordenens bestemmelser og at også andre saksbehandlingsregler er fulgt, slik at vedtakene ikke lider av tilblivelsesfeil.*
- 3. Etter alle plenumssesjoner hvor det er fattet vedtak, gjennomgå og signere vedtakene.*
- 4. Ved Kirkemøtets avslutning foreta en samlet gjennomgang av Kirkemøtets vedtaksprotokoll og eventuelt godkjenne den i henhold til Kirkemøtets forretningsorden, jf. § 1-7.*

Alle medlemmene i komiteene må være medlem av Kirkemøtet. I regelkomiteen skal i tillegg ett av medlemmene være biskop.

Forslag til dirigentskap

Kirkemøtet skal velge et dirigentskap på tre personer med personlige varamedlemmer. Dirigentskapet har ansvar for å lede møtet i tråd med forretningsordenen og sikre forsvarlig saksbehandling innenfor rammene satt av møtets varighet. Bispedømmerådet kan foreslå kandidater til dirigentskapet. Disse

ønskes oversendt Kirkerådets sekretariat så snart som mulig uavhengig av den generelle fristen nedenfor.

Frister

Siste frist for innsending av forslag til kandidater er **fredag 16. februar 2024**. Den forberedende valgkomiteen vil ha møte kort tid etter for å gjøre sine innstillinger, det kan derfor ikke gis utsettelse på denne fristen. Det forutsettes at de kandidater som foreslås til de ulike verv er villige til å la seg nominere.

Komitearbeidet under Kirkemøtet

Kirkemøtets medlemmer og andre med tale- og forslagsrett fordeles for hele valgperioden på faste komiteer innenfor de saksområder som møtet skal arbeide med. Det enkelte bispedømmeråd skal fremlegge forslag til hvordan rådets medlemmer skal fordeles på de faste komiteene. Hvert bispedømmeråd skal være representert i alle komiteene.

Kirkerådet vil se på bispedømmetilhørighet, listefordeling, representasjon av leke, prester, lek kirkelig tilsatte og biskoper, og kjønnsmessig balanse i komiteene. Dette betyr at ikke alle ønsker kan imøtekommes, men så langt det er mulig vil Kirkemøtets medlemmer plasseres i ønsket komite. Kirkerådet ber bispedømmerådene om å oppgi ønsket komitefordeling for bispedømmerådets medlemmer. Oppgi primær- og sekundærønske for hvert enkelt medlem.

De foreslåtte komiteene i Kirkemøtet 2024–2027

- Komité A: Gudstjenesteliv, kultur og kommunikasjon
- Komité B: Kirkelig undervisning, diakoni og samfunnsspørsmål
- Komité C: Økonomi og kontroll (fast komite for oppfølging av rapporter fra Kirkerådet)
- Komité D: Organisasjonsutvikling og valg
- Komité E: HR, inklusiv rekruttering og kompetanse
- Komité F: Urfolk, internasjonale og økumeniske forhold

Saksområdet til den enkelte komite fastsettes av Kirkerådet i desember 2023, og justeringer som avviker fra oversikten over kan derfor forekomme. Sakene på Kirkemøtet fordeles i komiteene etter saksmengde. Komiteene må derfor som tidligere regne med at de kan få tildelt saker som ikke hører hjemme innenfor deres saksfelt.

Med vennlig hilsen

Ingrid Vad Nilsen
direktør

Kristian Myhre
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Kirkemøtets forretningsorden

Regler for valg av Kirkerådet

Regler for Mellomkirkelig råd

Forskrift om regler for Den norske kirkes klagenemnd

Kirkeordning for Den norske kirke

,

Mottakere:

Bispedømmerådene

Kirkemøtets forretningsorden

Kirkemøtets forretningsorden ble vedtatt av Kirkemøtet 15. november 2007. Forretningsorden ble sist endret av Kirkemøtet 7. august 2022.

Kap. 1 Generelle bestemmelser

§ 1-1.

Kirkemøtet er det øverste representative organ i Den norske kirke.

Kirkemøtet skal utføre sitt arbeid i lojalitet mot Den norske kirkes læregrunnlag, jf. kirkeordningen § 37.

§ 1-2. Tid og sted for Kirkemøtet

Kirkemøtet avholder årlige møter. Tid og sted for Kirkemøtet fastsettes av Kirkerådet. I ekstraordinære situasjoner kan Kirkerådet eller ¼ av medlemmene av Kirkemøtet innkalle møtet mellom de ordinære sesjoner.

§ 1-3. Medlemmer av Kirkemøtet

Kirkemøtet består av medlemmene av bispedømmerådene og leder av Samisk kirkeråd.

§ 1-4. Andre representanter på Kirkemøtet

Med tale- og forslagsrett møter:

- leder av Mellomkirkelig råd, såfremt vedkommende ikke er valgt medlem av Kirkemøtet,
- fire representanter for Ungdommens kirkemøte,
- én representant for hver av utdanningsinstitusjonene som tildeler graden cand.theol., oppnevnt av institusjonene selv,
- første varamedlem for døvevenighetenes medlem i Oslo bispedømmeråd, og
- avtroppende medlemmer av Kirkerådet.

Med talerett møter:

- Kirkerådets direktør,
- generalsekretærene i Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd,
- én representant fra hvert kirkesamfunn som Den norske kirke har kirkefelleskap med.

Med talerett i saker som angår egen virksomhet møter:

- én representant for Sjømannskirken - Norsk kirke i utlandet og
- én representant for Døvekirkenes fellesråd.

Møtet kan gi talerett i enkeltsaker til andre personer etter forslag fra dirigenten.

§ 1-5. Møteplikt

Kirkemøtets medlemmer har møteplikt, jf. kirkeordningen § 38 første ledd. Dette gjelder også representanter med tale- og forslagsrett. Gyldig forfall meldes til Kirkerådet, som er ansvarlig for å innkalle varamedlem.

Hvis et medlem har forfall for to dager eller mer, innkalles i stedet varamedlem for hele møtet. Varamedlem kan ikke innkalles for deler av møtet.

§ 1-6. Invitasjon av gjester

Kirkerådet i samråd med Mellomkirkelig råd inviterer aktuelle gjester til å delta under hele eller deler av Kirkemøtet.

§ 1-7. Protokoll

Det føres protokoll fra møtet. Denne skal inneholde:

- En oversikt over sakliste og program m.v. for møtet.
- De medlemmer og representanter som er til stede under møtet.
- Liste over hvem som hadde ordet til de ulike sakene.
- De innstillinger og forslag til vedtak som er fremlagt i de ulike saker.
- Møtets valg og beslutninger.

Det tas fullstendig lydopptak fra forhandlingene.

§ 1-8. Åpent / Lukket møte

Kirkemøtet er åpent, men kan vedta å holde lukkede samlinger. Vedtak om dette fattes med alminnelig flertall.

§ 1-9.

Når Kirkemøtet utformer en hilsen, skal denne underskrives av Kirkerådets leder og Bispemøtets preses.

Kap. 2 Saker til behandling

§ 2-1. Melding av saker

Følgende instanser kan melde saker for behandling av Kirkemøtet.

- Kirkerådet,
- bispedømmerådene,
- medlemmer av Kirkemøtet,
- Bispemøtet,
- Ungdommens kirkemøte.

Andre som ønsker å melde saker til behandling, må gjøre det gjennom en av de nevnte instanser.

§ 2-2. Meldefrist

Saker som ønskes behandlet, må meldes til Kirkerådet senest 14 uker før møtet. Skriftlig begrunnelse for saken må foreligge til samme tid i Kirkerådets sekretariat. Kirkerådet kan etter egen vurdering føye til saker som kommer opp etter nevnte frist.

§ 2-3. Forberedelse og møteinnkalling

Kirkerådet fremmer, forbereder og tilrettelegger saker som skal behandles av Kirkemøtet.

Kirkerådet ved leder innkaller medlemmene av Kirkemøtet senest fem uker før møtet. Sakliste og saksdokumenter skal følge med innkallingen. I særlige tilfeller kan saksdokumenter ettersendes. Det redegjøres for saker som er meldt til behandling, men som ikke er satt opp på saklisten. Kirkerådet har det praktiske ansvar for gjennomføring av møtet.

§ 2-4. Saker som angår forskrifter og annet regelverk

Kirkemøtet skal påse at saker som angår forskrifter og annet regelverk, er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

Saker som angår forskrifter og annet regelverk, inkludert liturgisaker, behandles direkte i plenum. Kirkerådet oppnevner saksordfører for slike saker. Endringsforslag som fremmes i plenum, oversendes en regelkomité for nærmere behandling etter § 3-6.

Kirkemøtet skal på bakgrunn av regelkomiteens innstilling ta stilling til om endringsforslag i slike saker er tilstrekkelig utredet til å vedtas. Hvis et endringsforslag ikke er tilstrekkelig utredet, kan Kirkemøtet vedta å sende det tilbake til Kirkerådet for nærmere utredning. Kirkemøtet kan i slike tilfeller også gi Kirkerådet myndighet til å treffe vedtak. Vedtak som er truffet etter tredje punktum, skal refereres i Kirkemøtets første møte etter at vedtaket er truffet.

Kap. 3 Åpning og konstituering

§ 3-1. Åpning og registrering

Kirkemøtets åpning foretas av Kirkerådets leder, som også leder møtet frem til dirigentskapet er valgt.

Kirkerådets sekretariat sørger for registrering av møtedeltakere. Endringer i forhold til utsendt deltakerliste offentliggjøres av dirigenten.

§ 3-2. Dirigentskap

Kirkemøtet velger for hvert møte et dirigentskap på tre medlemmer med personlige varamedlemmer. Disse skal fortrinnsvis være medlemmer av Kirkemøtet.

Begge kjønn skal være representert.

Dirigentskapet velges med alminnelig flertall. Kirkerådets sekretariat har ansvar for opptellingen.

Dirigentskapet overtar ledelsen av møtet så snart valget er avgjort.

Dirigentskapet skal avvise endringsforslag som klart strider imot bestemmelser gitt i lov eller i kirkeordningen.

§ 3-3. Godkjenning av innkalling og sakliste

Dirigentskapet leder godkjenning av innkalling og sakliste samt behandlingsform for møtet. Under konstitueringen kan medlemmer fremme forslag om ekstra saker til behandling, såfremt det kan godtgjøres at sakene er foranlediget av en kirkelig og/eller samfunnsmessig situasjon som ikke forelå da anmeldelsesfristen for saker utløp.

Forslagsstilleren gis anledning til en kort saksorientering med begrunnelse, før Kirkemøtet avgjør om saken skal komme til behandling. Minst 2/3 av Kirkemøtet må gi sin tilslutning til dette. Slike saker skal normalt komitébehandles på vanlig måte.

§ 3-4. Tellekorps

Det oppnevnes tellekorps bestående av fem representanter fra sekretariatet.

§ 3-5. Protokollkomité og valgkomité

I det første møte i perioden velges for fire år medlemmer av protokollkomité, valgkomité og Kirkemøtets øvrige komiteer.

Blant Kirkemøtets medlemmer velges tre medlemmer til protokollkomiteen og fem medlemmer til valgkomiteen, alle med personlige varamedlemmer.

Protokollkomiteen skal

1. Se til at ingen vedtak lider av innholdsmessige feil.
2. Se til at alle vedtak er truffet i samsvar med forretningsordenens bestemmelser og at også andre saksbehandlingsregler er fulgt, slik at vedtakene ikke lider av tilblivelsesfeil.
3. Etter alle plenumssesjoner hvor det er fattet vedtak, gjennomgå og signere vedtakene.
4. Ved Kirkemøtets avslutning foreta en samlet gjennomgang av Kirkemøtets vedtaksprotokoll og eventuelt godkjenne den i henhold til Kirkemøtets forretningsorden, jf. § 1-7.

På et tidlig tidspunkt under Kirkemøtet drøfter protokollkomiteen, referentene og Kirkemøtets sekretariat de praktiske rutinene for arbeidet.

Valgkomiteen forbereder valg av Mellomkirkelig råd og Den norske kirkes klagenemnd til Kirkemøtets første møte i påfølgende valgperiode.

§ 3-6. Regelkomité

Kirkemøtet velger en regelkomité for hele valgperioden bestående av medlemmer av Kirkemøtet, inkludert én biskop. Kirkerådets medlemmer er utelukket fra å velges til ordinært medlem eller varamedlem i regelkomiteen. Regelkomiteen kan tiltres av saksordfører for den aktuelle saken.

Regelkomiteen skal vurdere om noen endringsforslag kan koordineres og/eller samstemmes, om endringsforslagene er forenlige med annet regelverk og om endringsforslag er tilstrekkelig utredet.

Hvis et endringsforslag ikke er forenlig med annet regelverk eller regelkomiteen vurderer at endringsforslaget ikke er tilstrekkelig utredet, kan regelkomiteen vurdere om forslaget kan

Regelkomiteen kan oversende endringsforslag som er ansett som tilstrekkelig utredet til ordinær komitébehandling. Dette skal alltid gjøres i liturgisaker. Kirkemøtet kan også selv oversende slike endringsforslag til ordinær komitébehandling.

§ 3-7 Mistillitsforslag

Mistillit til Kirkerådets leder eller samlet til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, kan fremmes av minst ett medlem av Kirkemøtet. Kravet om mistillitsvotering skal fremmes innen fire uker før Kirkemøtets samling.

Kirkemøtets kontrollutvalg forbereder behandlingen av mistillitsforslaget i en særskilt sak. Saksdokumentet skal gjøre rede for forslagsstillernes begrunnelse for forslaget, Kirkerådet skal gis anledning til å kommentere forslaget, og kontrollutvalget skal komme med en innstilling til Kirkemøtet.

I Kirkemøtets behandling legger kontrollutvalget frem sin innstilling. Det åpnes så opp for debatt, før Kirkemøtet voterer over mistillitsforslaget. Kirkerådets leder og medlemmer anses ikke som ugild til å delta i behandlingen av og avstemmingen over et mistillitsforslag.

Kap. 4 Dagsorden

§ 4-1. Dagsorden

Kirkemøtet arbeider dels gjennom plenumssamlinger og dels gjennom komiteer oppnevnt av Kirkemøtet.

Kirkemøtet fatter vedtak om dagsorden.

Forslag om endret dagsorden fremlegges for og fremsettes av dirigentskapet. Forslaget om endret dagsorden skal være begrunnet.

Vedtak om endret dagsorden krever alminnelig flertall.

Kirkemøtet kan i særlige tilfeller med 2/3 flertall vedta en behandlingsform for det enkelte møtet som fraviker bestemmelsene i denne forretningsorden.

Kap. 5 Komiteéene

§ 5-1. Fordeling i komiteer

Kirkemøtets medlemmer og andre med tale- og forslagsrett, fordeles for hele valgperioden på faste komiteer innenfor de saksområder som møtet skal arbeide med. Kirkerådet fastsetter komiteenes saksområde.

Andre komiteer oppnevnes etter behov. Komiteene arbeider mens Kirkemøtet er samlet, hvis ikke annet følger av Kirkemøtets forretningsorden.

§ 5-2. Komiteésammensetting

Det enkelte bispedømmeråd skal på forhånd fremlegge forslag til hvordan rådets medlemmer fordeles på de faste komiteene. Forslaget skal innsendes til sekretariatet ti uker før møtet. Bispedømmerådene og møtets geistlige og leke medlemmer bør være forholdsmessig representert i komiteene. Dersom en komité finner det ønskelig med en endring av antall medlemmer, fremlegges forslag om dette for Kirkemøtet.

§ 5-3. Komiteeledelse

Kirkemøtet velger leder og nestleder i de enkelte komiteer for en periode på to år. Lederen innkaller til komitémøtene. Komiteene velger saksordførere til de enkelte saker. Kirkemøtet skal gjøres kjent med valgresultatet.

§ 5-4. Arbeidsform

Komiteens møter er lukket.

Komiteen velger selv arbeidsform. Komiteen kan innhente uttalelser. Den enkelte komité kan gi skriftlige innspill til andre komiteer. Dette må skje tidlig, slik at komiteene kan vurdere innspillene før de fremmer første komitéinnstilling.

Kirkerådet sørger for sekretærhjelp til komitéene.

Komiteens leder kan i særlige tilfeller i samråd med Kirkerådet innkalle komiteen til å avholde møte én dag før Kirkemøtets åpning.

§ 5-5. Komitéhøringer

Komiteen kan avholde høringer. Med høring menes et møte i komiteen der den mottar muntlige redegjørelser fra personer som den selv anmoder om å komme, eller som søker om å få legge frem opplysninger for komiteen.

En person som ønsker å delta i en høring, må sende en søknad til Kirkerådet innen den frist Kirkerådet setter.

Komiteen avgjør selv om søknaden skal godkjennes.

Meningsutveksling mellom komitémedlemmene skal ikke finne sted under en høring.

Komiteen fastsetter selv den nærmere prosedyren for sine høringer.

§ 5-6. Innstilling

Saker behandles vanligvis minst to ganger i komiteen, og skal resultere i en kortfattet skriftlig innstilling til Kirkemøtet. Innstillingen skal inneholde en begrunnelse for det eller de forslag som fremlegges. I saker hvor komiteen er delt, har mindretallet rett til å ta inn sin begrunnelse og alternative forslag som en del av innstillingen.

Innstillingen undertegnes av komitéleder og saksordfører i komiteen.

§ 5-7. Protokoll

Det føres protokoll fra komitéens møter. Protokollen undertegnes av komitéleder og sekretær.

Kap. 6 Plenum

§ 6-1. Fremmøte

Kirkemøtet kommer sammen i plenum til fastsatte tider.

Søknad om fravær sendes til dirigentskapet. Dirigentskapet avgjør om fraværet godkjennes.

§ 6-2. Tidsfrister i plenum

I saker som har vært behandlet i en av komiteene, skal innstilling foreligge utdelt minst én time før sesjonen begynner.

§ 6-3. Behandlingsform

Kirkemøtet vedtar behandlingsform for de enkelte saker.

Saker av stor prinsipiell og praktisk betydning skal som hovedregel komme til behandling i minst to atskilte plenumssamlinger.

Innstillingen fra komiteene fremlegges i plenum av saksordfører eller et annet medlem av komiteen.

§ 6-4. Endringsforslag

Forslag som et medlem ønsker å få tatt opp til votering, skal gis dirigentskapet skriftlig på papir eller ved bruk av elektronisk møtesystem umiddelbart etter at det er fremsatt, påført forslagsstillers navn. Endringsforslag skal fremmes i første plenumsbehandling, normalt i starten av debatten. Nye forslag skal som hovedregel ikke fremmes i senere plenumsbehandlinger, med mindre det berører et punkt i komiteens forslag til vedtak som er nytt i forhold til første plenumsbehandling.

Kap. 7 Om debatten

§ 7-1. Innlegg og replikk

Under debatt i plenum tillates to replikker og én svarreplik i forbindelse med hvert innlegg.

Innlegg til dagsorden, forretningsorden, voteringsorden eller for å oppklare åpenbar misforståelse får man ved å vise stemmetegn og si "til dagsorden", "til forretningsorden", "til voteringsorden" eller "til oppklaring av åpenbar misforståelse". Slike innlegg skal slippes til utenom talerlisten, og bare omhandle saksbehandlingen, ikke selve saken.

I behandlingen av sakene på saklisten, kan dirigentskapet la representant for komiteen, Kirkerådets leder og direktør slippe til utenom talerlisten for å svare på spørsmål eller oppklare misforståelser.

Forslag i saksspørsmål som ikke gjelder dagsorden, forretningsorden eller voteringsorden, skal formes skriftlig og leveres dirigentskapet.

§ 7-2. Taletid

Dirigentskapet kan når som helst innføre begrensning i taletid. Herunder kan det gis lengre taletid eller anledning til sluttinnlegg for forslagsstillere eller spesielt berørte.

Før dirigenten setter strek for en debatt, må alle forslag som det skal voteres over, være presentert, og det må gis anledning til å tegne seg mellom vedtaket om og gjennomføringen av å sette strek, og talelisten skal refereres.

§ 7-3. Ferdigstillelse

Når et spørsmål er satt under debatt, må ikke møtet heves før spørsmålet er avgjort ved avstemning eller forsamlingen har vedtatt at forhandlingene skal utsettes.

§ 7-4. Stemmeplikt

Kirkemøtets medlemmer har stemmeplikt, jf. kirkeordningen § 38 annet ledd. Det er likevel anledning til å stemme blankt ved personvalg.

Et medlem som ikke er til stede når dirigenten erklærer at en sak er tatt opp til votering, deltar ikke i avstemningen. De medlemmer som er til stede, må ikke forlate salen før voteringen er ferdig.

§ 7-5. Om avstemninger

Når samtlige som har fått ordet har holdt sine innlegg, erklærer dirigenten diskusjonen for avsluttet, redegjør for de fremsatte forslag til vedtak og hvorledes voteringen vil foregå. Saken tas opp til votering.

Avstemning foregår åpent eller lukket ved bruk av elektronisk møtesystem, ved å vise stemmetegn eller i særskilte tilfeller ved stemmesedler på papir.

Vedtak i Kirkemøtet treffes med alminnelig flertall av de stemmer som avgis, hvis ikke annet er fastsatt.

Ved stemmelikhet i andre saker enn valg er Kirkerådets leders stemme avgjørende. Møter Kirkerådets leder uten stemmerett, jf. § 1-4 første ledd, er stemmen til Bispemøtets preses avgjørende.

§ 7-6. Avstemning ved personvalg

Ved valg av Kirkerådet gjelder egen regler fastsatt av Kirkemøtet.

Ved andre personvalg kan hvert enkelt medlem kreve lukket avstemning. Ved personvalg er den eller de valgt som har fått mer enn halvparten av de avgitte stemmer. Hvis ingen eller et utilstrekkelig antall får slikt flertall, holdes ny avstemning blant den eller de kandidater som fikk flest stemmer, eventuelt nest flest stemmer. Ved denne er den eller de valgt som får flest stemmer. Ved stemmelikhet avgjøres hvem som er valgt ved loddtrekning.

Ved personvalg presenteres kandidatene av valgkomiteen. Kirkemøtet gis anledning til å komme med andre forslag til kandidater. Disse må være forespurt på forhånd.

Dersom valget foregår som lukket avstemning kan det skje enten ved bruk av elektronisk møtesystem eller ved stemmesedler på papir. På stemmeseddelen føres opp så mange navn som det antall som skal velges. Dersom noen skriver flere navn skal det eller de navn som står sist på stemmeseddelen ikke telles med. Lister med for få navn skal ikke forkastes.

Dersom det er avgitt blanke stemmer, skal disse telles med ved optellingen for å fastslå om møtet er beslutningsdyktig, men ikke telle med i selve valgoppgjøret.

Kap. 8 Andre bestemmelser

§ 8-1. Forholdet til annet lovverk

For Kirkemøtet gjelder bestemmelsene i forvaltningsloven og offentleglova, jf. kirkeordningen § 42.

§ 8-2. Endringer i forretningsorden

Endringer i denne forretningsorden krever 2/3 flertall.

Tweet

Regler for valg av Kirkerådet

Fastsatt av Kirkemøtet 7. august 2023 med hjemmel i lov 24. april 2020 nr. 31 om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) § 12 annet ledd og kirkeordning 30. mars 2019 nr. 2307 for Den norske kirke § 29 tredje ledd.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1-1. *Valgperiode. Nyvalg i valgperioden*

Kirkerådets valgperiode er fire år fra Kirkemøtets første møte i bispedømmerådets valgperiode frem til Kirkemøtets første møte i den påfølgende valgperioden.

Kirkerådet tiltrer umiddelbart etter Kirkemøtet hvor valget har funnet sted. Ved nyvalg innenfor valgperioden tiltrer Kirkerådet straks det er valgt.

Mistillit til Kirkerådets leder eller samlet til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, kan fremmes av minst ett medlem av Kirkemøtet.

Hvis mistillitsforslaget får alminnelig flertall, skal det velges en ny leder eller et nytt Kirkeråd for resten av valgperioden.

§ 1-2. *Valgkomiteen. Hemmelig valg*

Valgkomiteen leder valget og foretar valgoppgjøret.

Valgkomiteen sørger for stemmesedler til den enkelte valgomgang. Stemmegivningen kan i stedet gjennomføres ved bruk av elektronisk møtesystem.

Stemmegivningen er hemmelig.

§ 1-3. *Valgbarhet*

Kirkerådets medlemmer og varamedlemmer må være medlemmer av Kirkemøtet.

Kapittel 2. Valg av leder

§ 2-1. *Nominasjon av leder*

Bispedømmerådene kan komme med forslag til lederkandidater overfor valgkomiteen.

Kirkemøtets medlemmer kan fremme forslag til kandidater under Kirkemøtet.

§ 2-2. *Valg av leder*

Kirkemøtet velger først leder av Kirkerådet blant Kirkemøtets leke medlemmer ved særskilt avstemning. Det skal avgis stemme på én kandidat. Det er også adgang til å stemme blankt. Hvis ingen ved første stemmegivning får alminnelig flertall av de stemmer som er avgitt, holdes ny

stemmegivning. Ved denne skal det bare stemmes på de to som ved første stemmegivning har fått flest stemmer.

Lederen velges for fire år. Kirkerådet velger selv nestleder for fire år.

Kapittel 3. Valg av leke medlemmer

§ 3-1. Valgform

Kirkerådets øvrige leke medlemmer velges ved avtalevalg eller flertallsvalg.

§ 3-2. Avtalevalg

Kirkemøtet kan med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg.

Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer, inkludert varamedlem for Kirkerådets leder. Innstillingen skal inneholde minst et medlem og et varamedlem fra hvert bispedømme, og det kan angis hvilken gruppe medlemmene representerer.

Innstillingen skal inneholde minst 40 prosent kvinner og minst 40 prosent menn. Det skal tilstrebes at den også inneholder en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.

Innstillingen vedtas med 2/3 flertall av Kirkemøtet.

§ 3-3. Valgliste ved flertallsvalg

Hvis valget ikke gjennomføres som avtalevalg, skal valgkomiteen fremme en liste med 26 leke kandidater, minst to fra hvert bispedømme, ordnet bispedømmevis og i alfabetisk rekkefølge.

Valgkomiteen skal sikre at kvinner og menn er representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte kandidatene på valglisten. Tilsvarende skal valgkomiteen tilstrebe at det er en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.

Valglisten skal slås sammen med valglisten for prest og lek kirkelig tilsatt etter § 4-1.

Kirkemøtets medlemmer kan fremme forslag til kandidater under Kirkemøtet. Slike kandidater skal føres opp på valglisten. Kandidatene ført opp på valglisten etter dette ledd er ikke omfattet av kravet i annet ledd.

§ 3-4. Valg av medlemmer ved flertallsvalg

Ved flertallsvalg velger Kirkemøtet først seks leke medlemmer, sammen med lek kirkelig tilsatt og prester etter § 4-2 annet ledd. De leke medlemmene skal velges fra bispedømmene leder ikke ble valgt fra. Det skal avgis stemme på seks leke kandidater, én kandidat per bispedømme, én lek kirkelig tilsatt og én prest.

Etter at resultatet av ovenstående valg foreligger, foretas valg av de resterende seks leke medlemmer og én prest. Det skal avgis stemme på seks leke kandidater – én lek kandidat per bispedømme som det ikke allerede er valgt medlemmer fra, og to leke kandidater blant alle bispedømmer – og én prest. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

§ 3-5. Valg av varamedlemmer ved flertallsvalg

Etter valget av Kirkerådets faste medlemmer ved flertallsvalg velger Kirkemøtet varamedlemmer i en egen valgomgang.

Kapittel 4. Valg av prester og lek kirkelig tilsatt

§ 4-1. Valgliste ved valg av prester og lek kirkelig tilsatt

Alle prester og leke kirkelig tilsatte i Kirkemøtet er å anse som kandidater til Kirkerådet. Valgkomiteen fremmer derfor en valgliste med:

- a. de elleve leke kirkelig tilsatte, ordnet bispedømmevis, og
- b. de elleve prestene, ordnet bispedømmevis

Ved valg av varamedlemmer, fremmer valgkomiteen en valgliste med de gjenværende kandidatene som ikke er blitt valgt, ordnet bispedømmevis.

Ved nyvalg og suppleringsvalg i valgperioden kommer første og annet ledd til anvendelse så langt det passer.

§ 4-2. Valg av medlemmer

Etter valget av de leke medlemmene ved avtalevalg velger Kirkemøtet en lek kirkelig tilsatt og to prester. Det skal avgis stemme på en lek kirkelig tilsatt og to prester. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

Om valget av leke medlemmer gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av leke medlemmer, lek kirkelig tilsatt og prester i to valgomganger i henhold til § 3-4.

§ 4-3. Valg av varamedlemmer

Etter valget av Kirkerådets faste medlemmer velger Kirkemøtet varamedlemmer for prest og lek kirkelig tilsatt i en egen valgomgang. For lek kirkelig tilsatt skal det velges ett personlig varamedlem. For prestene skal det velges to varamedlemmer i nummerert rekkefølge. Stemmelijkheid avgjøres ved loddtrekning. I valgomgangen skal det gis stemme på en lek kirkelig tilsatt og to prester. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

Om valget av leke varamedlemmer gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av leke varamedlemmer og varamedlemmer for lek kirkelig tilsatt og prester i samme valgomgang.

Kapittel 5. Felles bestemmelser

§ 5-1. Stemmelijkheid ved flertallsvalg. Forkasting av stemmesedler

Ved stemmelijkheid ved flertallsvalg gjøres det omvalg mellom kandidatene som har fått like mange stemmer. Ved fortsatt stemmelijkheid treffes avgjørelsen ved loddtrekning.

Valgkomiteen skal forkaste stemmesedler som er feil utfyllt.

§ 5-2. Presentasjon av kandidater

Kandidatene føres opp på listen med angivelse av fullstendig navn, stilling, menighet, alder, bispedømme og relevante opplysninger om kandidatene.

§ 5-3. Fratredelse

Hvis Kirkemøtet vedtar mistillit til Kirkerådets leder eller til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, plikter vedkommende å tre ut av rådet fra det tidspunkt ny leder av Kirkerådet eller nytt Kirkeråd er valgt.

Har Kirkemøtet vedtatt mistillit til sittende leder i Kirkerådet, vil vedkommende være utelukket fra å stille til gjenvalg. Har Kirkemøtet vedtatt mistillit samlet til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, vil fratredende medlemmer, inkludert leder, kunne stille til gjenvalg.

§ 5-4. Nærmere regler ved nyvalg og suppleringsvalg

Ved nyvalg og suppleringsvalg innenfor Kirkerådets valgperiode skal Kirkemøtets valgkomité fungere som nominasjonskomité for valget hvis det gjennomføres som flertallsvalg.

Ved nyvalg i valgperioden kan Kirkemøtet med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg. Valgkomiteen ber Kirkemøtets medlemmer om å fremme forslag til kandidater til flertallsvalg innen en frist.

Ved suppleringsvalg i valgperioden ber valgkomiteen Kirkemøtets medlemmer om å fremme forslag til kandidater innen en frist.

Ved suppleringsvalg i valgperioden skal valgkomiteen fremme forslag på en til to kandidater til den plassen som står ubesatt. Gjelder det valg av prest eller lek kirkelig tilsatt, anses alle prester og leke kirkelig tilsatte å være kandidater, jf. § 4-1 tredje ledd.

Suppleringsvalg gjennomføres som flertallsvalg.

§ 5-5. Mindre endringer

Kirkerådet kan fastsette mindre endringer i reglene.

§ 5-6. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 14. november 2021 nr. 3434 om valg av Kirkerådet.

Mellomkirkelig råd / Om Mellomkirkelig råd / **Regler for Mellomkirkelig råd**

Regler for Mellomkirkelig råd

Fastsatt av Kirkemøtet 9. oktober 2020.

§ 1. Mellomkirkelig råd

Mellomkirkelig råd er Den norske kirkes fagråd for økumenisk og internasjonalt samarbeid.

§ 2. Mellomkirkelig råds oppgaver

Mellomkirkelig råd

- ivaretar Den norske kirkes medlemskap i økumeniske organisasjoner, avtaler om kirkefelleskap og nasjonale søsterkirkesamarbeid,
- arbeider med de teologiske og sosiale sakene som Den norske kirke møter i det økumeniske arbeidet,
- fremmer økumenisk engasjement og samordner kontakt mellom Den norske kirke og andre kirker, på nasjonalt og internasjonalt nivå og
- fremmer samarbeid og dialog med andre tros- og livssynssamfunn, på nasjonalt og internasjonalt nivå.

Rådet kan innenfor sitt mandat komme med uttalelser som rådet selv står for. Rådet kan også bistå Kirkemøtet, Kirkerådet og Bispemøtet i slike saker.

§ 3. Mellomkirkelig råds sammensetning

Rådet består av:

- a) Mellomkirkelig råds leder, valgt av Kirkemøtet.
- b) Fire representanter valgt av og blant Kirkemøtets medlemmer.
- c) En biskop oppnevnt av Bispemøtet.
- d) Den norske kirkes medlemmer i Kirkenes verdensråds sentralkomité, Det lutherske verdensforbunds råd, Konferansen av europeiske kirkers styre og ett av medlemmene i Norges Kristne Råds styre.
- e) En representant fra henholdsvis Kirkens Nødhjelp, Sjømannskirken og Bibelselskapet. I tillegg

DEN NORSKE KIRKE

kan misjonsorganisasjonene tilknyttet Den norske kirke i fellesskap utpeke en representant etter

nærmere bestemmelser fastsatt av Kirkerådet.

Medlemmene etter første ledd bokstav c og e skal være oppnevnt før valget av medlemmene etter bokstav a og b. Kirkemøtets nominasjonskomité forbereder valget av lederen og medlemmene etter bokstav b etter forslag fra bispedømmerådene.

For hvert medlem skal det velges eller oppnevnes ett varamedlem, unntatt for de som er nevnt i første ledd bokstav d.

Ledere i faste underutvalg møter i rådet med tale- og forslagsrett, uten stemmerett.

Rådet kan invitere personer som representerer Den norske kirke i kommisjoner og utvalg i de økumeniske organisasjonene til å møte i rådets møter med talerett.

Medlemmene etter bokstav b, c og e velges og oppnevnes for fire år. Medlemmene etter første ledd bokstav d er medlemmer av rådet så lenge de innehar vervene i de økumeniske organisasjonene.

§ 4. Mellomkirkelig råds leder

Kirkemøtet velger ved særskilt avstemning leder for en periode på to år.

Medlemmer etter § 3 første ledd bokstav e er utelukket fra å bli valgt.

Hvis lederen tilhører § 3 første ledd bokstav d og trer ut av vervet i en økumenisk organisasjon i løpet av toårsperioden, fortsetter vedkommende som medlem og leder av rådet ut den toårsperioden vedkommende er valgt for.

Leder kan gjenvelges. Kirkemøtets valgkomité forbereder og gjennomfører valget av leder midt i valgperioden.

Rådet velger selv nestleder for en periode på to år.

§ 5. Oppnevning og nominasjon til økumeniske organisasjoner

Rådet skal legge frem for Kirkerådet forslag til delegater til generalforsamlinger og større møter i de økumeniske organisasjoner og kandidater til av de styrende organer i disse organisasjonene.

§ 6. Arbeidsutvalg

Rådet skal ha et arbeidsutvalg som består av leder, nestleder, Bispemøtets representant og et rådsmedlem valgt av rådet.

§ 7. Mindre endringer. Ikrafttredelse.

Kirkerådet kan gjøre mindre endringer i regelverket.

Reglene trer i kraft fra valget på Kirkemøtet 2020. Fra samme tidspunkt oppheves statutter for Mellomkirkelig råd.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet fastsatte 29. januar 2021 følgende nærmere bestemmelser i medhold av regler for Mellomkirkelig råd § 3 første ledd bokstav e):

SMM-rådet oppnevner en representant og en vararepresentant fra misjonsorganisasjonene for en periode på fire år. Den norske kirkes medlemmer i SMM-rådet deltar ikke i oppnevningen.

Tweet

Forskrift om regler for Den norske kirkes klagenemnd

Dato	FOR-2021-11-14-4032
Departement	Barne- og familiedepartementet
Avd/dir	Kirkemøtet
Ikrafttredelse	14.11.2021
Endrer	FOR-2016-04-11-1765
Hjemmel	LOV-2020-04-24-31-§12, FOR-2019-03-30-2307-§33
Kunngjort	15.07.2022 kl. 15.05

Utskrift fra Lovdata - 07.11.2023 17:26

Hjemmel: Fastsatt av Kirkemøtet 14. november 2021 med hjemmel i lov 24. april 2020 nr. 31 om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) § 12 annet ledd og kirkeordning 30. mars 2019 nr. 2307 for Den norske kirke § 33 tredje ledd.

§ 1. Valg og sammensetning

Den norske kirkes klagenemnd (heretter klagenemnda) velges og sammensettes slik som bestemt i kirkeordningen § 32.

Medlemskap i Den norske kirke er et vilkår for å være medlem eller varamedlem av klagenemnda, jf. kirkeordningen § 40 første ledd.

§ 2. Klagenemndas oppgaver

Klagenemnda utfører de oppgaver den er gitt i og i medhold av kirkeordningen § 33.

§ 3. Alminnelige bestemmelser om klagenemndas arbeid

Forvaltningsloven og offentleglova gjelder for klagenemndas arbeid, jf. kirkeordningen § 42.

Så langt det passer gjelder regler for Kirkerådets virksomhet § 2, § 3, § 5 og § 7 også for klagenemndas arbeid.

En part har rett til å redegjøre for sitt syn skriftlig.

Ut over det som følger av forvaltningsloven § 11d og § 12, skal en part ha adgang til å møte personlig og med fullmektig for å redegjøre muntlig for sitt syn overfor klagenemnda.

Klagenemnda kan selv gi utfyllende bestemmelser om saksbehandlingen.

§ 4. Administrative forhold

En eller flere tilsatte i Kirkerådets sekretariat utfører sekretariatsfunksjoner for klagenemnda.

Den som utfører sekretariatsfunksjoner for klagenemnda, er direkte underordnet nemnda og skal følge de retningslinjer og pålegg denne gir.

Ved spørsmålet om ugildhet for den som utfører sekretariatsfunksjoner for klagenemnda, gjelder kirkeordningen § 42 tredje ledd.

§ 5. Kirkerådets myndighet til å gjøre endringer i regelverket

Kirkerådet kan gjøre mindre endringer i regelverket.

§ 6. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 11. april 2016 nr. 1765 om regler for Den norske kirkes klagenemnd.

Kirkeordning for Den norske kirke

Dato	FOR-2019-03-30-2307
Departement	Barne- og familiedepartementet
Avd/dir	Kirkemøtet
Ikrafttredelse	01.01.2021
Sist endret	FOR-2023-08-08-1345
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2020-04-24-31-§11, LOV-2020-04-24-31-§12, LOV-2020-04-24-31-§15, LOV-2020-04-24-31-§17
Kunngjort	17.12.2020 kl. 09.45
Korttittel	Kirkeordning for Den norske kirke

Hjemmel: Fastsatt av Kirkemøtet 30. mars 2019 med hjemmel i lov 24. april 2020 nr. 31 om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) § 11 fjerde ledd, § 12, § 15 og § 17.

Endret ved forskrifter 9 okt 2020 nr. 2797 (i kraft 1 jan 2021), 10 mars 2021 nr. 687, 15 nov 2021 nr. 3351, 14 nov 2021 nr. 3252 (i kraft 1 jan 2022), 26 sep 2022 nr. 1683, 25 sep 2022 nr. 1695, 7 aug 2023 nr. 1341, 8 aug 2023 nr. 1345.

Endres ved forskrift 8 aug 2023 nr. 1345 (i kraft 1 jan 2024).

Kapittel 1. Den norske kirkes grunnlag

0 Tilføyd ved forskrift 9 okt 2020 nr. 2797 (i kraft 1 jan 2021).

§ 1. Den norske kirkes læregrunnlag

Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke som bekjenner troen på den treenige Gud og evangeliet om frelse i Jesus Kristus slik det er gitt oss i Det gamle og Det nye testamente og uttrykt i den apostoliske, den nikenske og den athanasianske trosbekjennelse samt Den uforandrede augsburgske bekjennelse fra 1530 og Luthers lille katekisme.

§ 2. Forholdet til den øvrige kirkeordning

Den norske kirkes ordninger og praksis skal være i samsvar med Den norske kirkes grunnlag.

Forslag til endringer i bestemmelsene i kapittel 1 må fremsettes på det første, andre eller tredje kirkemøtet etter et valg. Det første, andre eller tredje kirkemøtet etter neste valg tar stilling til forslaget. Et vedtak om endring krever tilslutning fra to tredjedeler av Kirkemøtets medlemmer. Før Kirkemøtet tar stilling til forslag til endringer i bestemmelsene, skal forslaget ha vært gjenstand for en forutgående behandling i Bispemøtet etter nærmere regler gitt av Kirkemøtet.

Kapittel 2. Kirkelig inndeling, kirkens organer, medlemskap, kirkelige registre og kirkelig stemmerett

§ 3. Kirkelig inndeling, navn på kirker og kirkelige enheter, særskilte menighetsformer

Soknet er den geografiske rammen om menigheten.

Hvert sokn hører til et prosti. Hvert prosti hører til et bispedømme.

Opprettelse av og navn på nye bispedømmer og andre endringer i grensene for bispedømmer fastsettes av Kirkemøtet. Andre endringer i den kirkelige inndeling samt navn på kirke, sokn og prosti fastsettes av bispedømmerådet etter nærmere bestemmelser fastsatt av Kirkemøtet.

Kirkerådet treffer de bestemmelser som er nødvendige for gjennomføring av inndelingsendringer, og foretar samtidig de nødvendige lempninger i anvendelsen av kirkeordningen.

Særskilt ordning for kategorialmenigheter og valgmenigheter fastsettes av Kirkemøtet.

§ 4. Medlemskap

Dåp er en forutsetning for medlemskap i Den norske kirke.

Bare person som er bosatt i riket og norsk statsborger bosatt i utlandet, kan være medlem av Den norske kirke. Biskopen kan etter nærmere regler fastsatt av Kirkemøtet bestemme at også andre personer kan være medlem av kirken.

Barn anses å høre inn under Den norske kirke fra fødselen dersom foreldrene er medlemmer.

Kirkemøtet fastsetter nærmere regler om framgangsmåte for inn- og utmelding.

Biskopen avgjør i tvilstilfelle om en person skal anses som medlem av Den norske kirke.

0 Endret ved forskrift 25 sep 2022 nr. 1695.

§ 5. Registrering i Den norske kirkes medlemsregister

Medlemmer registreres i Den norske kirkes medlemsregister.

Opplysninger om døpte, konfirmerte, vigsler til ekteskap, jordfestelser ved prest i Den norske kirke samt inn- og utmeldinger skal også inntas i registeret.

0 Endret ved forskrift 25 sep 2022 nr. 1695.

§ 6. Soknetilknytning

Medlemskap i Den norske kirke er knyttet til det sokn medlemmet er bosatt i.

Biskopen kan etter søknad fra et medlem samtykke i at dette får sin tilknytning overført til et annet sokn enn det vedkommende er bosatt i. Biskopen kan samtykke i at et medlem beholder valgbarheten i et sokn ut valgperioden, selv om vedkommende flytter eller får sin tilknytning overført.

Medlemmer av Den norske kirke blir betjent i det soknet de er knyttet til og får likeledes tilbud om kirkens tjenester i gudstjenester og kirkelige handlinger.

0 Endret ved forskrift 26 sep 2022 nr. 1683.

§ 7. Stemmerett og valg

Hvert medlem av Den norske kirke som bor i eller er registrert i soknet og som senest i det år det stemmes vil ha fylt 15 år, har kirkelig stemmerett.

Ingen kan ha stemmerett i mer enn ett sokn.

Kirkemøtet gir regler om kirkelig manntall og om innføring i dette.

Kapittel 3. Virksomheten i soknet. Soknets organer og deres oppgavefordeling m.m.

§ 8. Soknets organer

I hvert sokn skal det være et menighetsråd. I kommuner med flere sokn skal det i tillegg være et kirkelig fellesråd.

Menighetsrådet treffer avgjørelser og opptrer på vegne av soknet når det ikke er fastsatt i eller i medhold av kirkeordningen at myndigheten er lagt til kirkelig fellesråd eller annet organ. I kommuner med bare ett sokn utøver menighetsrådet de funksjoner som ellers ligger til kirkelig fellesråd. Kirkerådet avgjør i tvilstilfelle hvilket organ som treffer avgjørelse og opptrer på vegne av soknet samt når den kommunale representanten skal tiltre menighetsrådet i henhold til annet punktum.

Menighetsråd innenfor en og samme kommune kan med bispedømmerådets godkjenning etablere et felles menighetsråd etter nærmere bestemmelser fastsatt av Kirkemøtet. Det felles menighetsrådet overtar den myndigheten som i og i medhold av trossamfunnsloven og kirkeordningen er lagt til menighetsrådet.

I prosti hvor ikke alle sokn hører til samme kommune og i andre tilfeller der det ligger til rette for det, kan Kirkerådet samtykke til etablering av kirkelig fellesråd som omfatter flere kommuner. I kommuner med særlig mange sokn kan Kirkerådet også foreta andre tilpasninger av bestemmelsene om kirkelig fellesråd.

For å fremme hensiktsmessige organisasjonsformer og en hensiktsmessig oppgavefordeling i og mellom soknene kan Kirkerådet godkjenne forsøk som avviker fra kirkeordningens bestemmelser om organiseringen av soknets organer i kommuner med mer enn ett sokn, oppgavefordelingen mellom disse og deres sammensetning. Kirkerådet kan gi nærmere retningslinjer for forsøk etter denne bestemmelse.

Utskrift fra Lovdata - 07.11.2023 17:33

Ved endringer i kommunegrenser eller sammenslåing av kommuner gjelder bestemmelsene i inndelingslova om økonomisk oppgjør i kapittel V og gjennomføring i kapittel VI tilsvarende for kirkelig fellelråd så langt det passer. Bispedømmerådet utøver den myndighet som i inndelingslova er lagt til statsforvalteren.

0 Endret ved forskrifter 14 nov 2021 nr. 3252 (i kraft 1 jan 2022), 8 aug 2023 nr. 1345.

§ 9. Menighetsrådets sammensetning

Menighetsrådet består av soknepresten og – etter menighetsmøtets bestemmelse – fire, seks, åtte eller ti andre medlemmer og et antall varamedlemmer som velges ved flertalls- eller forholdsvalg for fire år etter regler fastsatt av Kirkemøtet. Endring av tallet på de medlemmer som skal velges, må være vedtatt i menighetsmøtet før valget kunngjøres.

I kommuner med bare ett sokn kan kommunen velge ett medlem og ett varamedlem til menighetsrådet, som tiltrer rådet når dette behandler saker som i kommuner med flere sokn tilligger kirkelig fellelråd. Dette medlem kommer i tillegg til dem som velges etter første ledd.

Valgbar til menighetsråd og pliktig til å ta imot valg, er alle som har stemmerett ved valget og som vil ha fylt 18 år innen utgangen av valgåret, og som ikke er fritatt.

Rett til å kreve seg fritatt for valg til menighetsråd har den som avgir skriftlig erklæring om at vedkommende ikke ønsker å stille til valg på den aktuelle valglisten. Slik erklæring må settes frem innen den frist menighetsrådet setter, ellers tapes retten til å strykes fra listeforslaget. Den som unnlater å kreve seg fritatt fra å stå på liste, kan ikke nekte å motta valg.

Biskopen kan bestemme at en annen prest enn soknepresten skal være medlem av menighetsrådet. Biskopen bestemmer også hvordan prestene skal være varamedlemmer for hverandre.

Biskopen og prosten har rett til å ta del i menighetsrådsmøte, men uten stemmerett. Det samme gjelder soknepresten dersom vedkommende ikke er medlem av rådet. Menighetsrådet kan innkalle andre til å ta del i forhandlingene, men uten stemmerett.

0 Endret ved forskrift 26 sep 2022 nr. 1683.

§ 10. Uttreden av menighetsrådet i valgperioden

Den som taper valgbarheten til menighetsrådet i valgperioden, trer endelig ut av rådet. Hvis tap av valgbarhet skyldes registrert utflytting fra soknet for to år eller mindre, trer vedkommende ut av vervet for den tid utflyttingen varer.

Menighetsrådet kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessige vanskeligheter eller belastning kan skjønne sine plikter i vervet.

Hvis det blir tatt ut siktelse eller tiltale mot et menighetsrådsmedlem for et straffbart forhold som er nevnt i straffeloven § 151 til § 154, § 170 bokstav b, § 171 til § 173, § 208 til § 211, § 353, kapittel 27 eller 30, samt straffebud som nevnt i politiregisterloven § 39, og forholdet er knyttet til utøvelse av tjeneste eller et verv for menighetsråd eller kirkelig fellelråd, kan menighetsrådet vedta å suspendere vedkommende fra vervet inntil saken er rettskraftig avgjort. Hvis det dreier seg om forhold som er nevnt i straffeloven § 151 til § 154 eller straffebud nevnt i politiregisterloven § 39, gjelder ikke vilkåret om at forholdet skal være knyttet til utøvelse av verv eller tjeneste for menighetsrådet eller kirkelig fellelråd. Hvis et menighetsrådsmedlem dømmes for ett eller flere av de nevnte straffbare forholdene, kan menighetsrådet selv vedta at vedkommende skal tre endelig ut av rådet.

Hvis et menighetsrådsmedlem har brutt taushetsplikten etter kirkeordningen § 42 første ledd, kan menighetsrådet selv vedta at vedkommende skal tre ut av rådet. Menighetsrådets vedtak kan påklages til Den norske kirkes klagemnd.

Hvis departementet som tilsynsmyndighet etter trossamfunnsloven kommer til at et rådsmedlem i tilknytning til utøvelse av tjeneste eller et verv for menighetsråd eller kirkelig fellelråd har utøvet vold eller tvang, fremsatt trusler, krenket barns rettigheter, brutt lovbestemte diskrimineringsforbud eller på andre måter alvorlig krenket andres rettigheter og friheter, kan Kirkerådet treffe vedtak om å frata medlemmet vervet. Kirkerådet kan også

Utskrift fra Lovdata - 07.11.2023 17:33

treffe vedtak om å suspendere medlemmet fra vervet inntil saken etter første punktum er avgjort. Kirkerådets vedtak etter første og annet punktum kan påklages til Den norske kirkes klagenemnd.

Hvis medlemmer av menighetsrådet trer endelig ut, og de er valgt ved flertallsvalg, skal varamedlemmer tre inn i den nummerorden de er valgt. Hvis medlemmer av menighetsrådet trer endelig ut, og de er valgt ved forholdsvalg, skal varamedlemmer fra samme liste tre inn i deres sted i den nummerorden varamedlemmene er valgt.

0 Endret ved forskrift 14 nov 2021 nr. 3252 (i kraft 1 jan 2022).

§ 11. Formene for menighetsrådets virksomhet

Menighetsrådet kan gi lederen eller et arbeidsutvalg bestående av lederen og minst to av rådets øvrige medlemmer fullmakt til på saklig begrensede områder å treffe avgjørelse i saker som skulle ha vært avgjort av rådet. Avgjørelse som er truffet med hjemmel i slik fullmakt, skal refereres i første møte etter at avgjørelsen er truffet.

Menighetsrådet kan bestemme at en av soknets tilsatte skal være daglig leder av virksomheten.

Nærmere regler om formene for menighetsrådets virksomhet gis av Kirkemøtet.

§ 12. Menighetsrådets oppgaver

Menighetsrådet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i soknet, særlig at Guds ord kan bli rikelig forkynt, syke og døende betjent med det, døpte gis trosopplæring, barn og unge samlet om gode formål og legemlig og åndelig nød avhjulpet.

Menighetsrådet har ansvar for at kirkelig undervisning, kirkemusikk og diakoni innarbeides og utvikles i soknet.

Menighetsrådet avgjør om det skal tas opp offer eller foretas innsamling i kirken og forvalter de midler som blir samlet inn, bevilget eller gitt som gave til kristelig virksomhet i soknet, med mindre annet er fastsatt. Avgjørelse om opprettelse av stillinger skal godkjennes av kirkelig fellelsråd.

Menighetsrådet medvirker ved tilsetning i kirkelige stillinger etter de regler som gjelder til enhver tid.

Menighetsrådet innbyr minst en gang i året de tilsatte i soknet til å ta del i rådets drøftinger om menighetsforholdene og de oppgaver som foreligger.

Menighetsrådet forbereder og gir innstilling til avgjørelse i alle saker som legges frem for menighetsmøtet, jf. § 13, eller som menighetsmøtet selv tar opp.

Menighetsrådet gir hvert år menighetsmøtet en orientering om det kristelige arbeidet i soknet.

Menighetsrådet skaffer til veie de opplysninger og gir de uttalelser som kirkelig myndighet ber om.

0 Endret ved forskrift 14 nov 2021 nr. 3252 (i kraft 1 jan 2022).

§ 13. Menighetsmøtet

Menighetsmøtet består av de stemmeberettigede i soknet. Bare de som møter frem personlig, kan stemme. Menighetsmøtet kan i særlige tilfeller også gjennomføres som fjernmøte. Også biskopen, prosten og soknepresten kan ta del i møtet, men bare stemme om de ellers er stemmeberettiget i soknet.

Menighetsmøtet kalles sammen av menighetsrådet så ofte det er påkrevd eller finnes ønskelig eller når minst 20 av soknets stemmeberettigede krever det.

Nærmere regler om formene for menighetsmøtets virksomhet gis av Kirkemøtet.

0 Endret ved forskrift 10 mars 2021 nr. 687.

§ 14. Menighetsmøtets oppgaver

Utskrift fra Lovdata - 07.11.2023 17:33

Menighetsmøtet avgjør saker om innføring av gudstjenstlige bøker i kirken når Kirkemøtet har overlatt spørsmålet til menighetsmøtets avgjørelse. Menighetsmøtet avgjør også andre saker som etter nærmere bestemmelse av Kirkemøtet eller andre kirkelige organer blir overlatt til menighetsmøtets avgjørelse.

Før vedkommende myndighet treffer avgjørelse, skal menighetsmøtet gis anledning til å uttale seg om oppføring eller nedlegging av kirke og om deling, sammenslåing eller andre endringer i grensene for sokn. Dette gjelder likevel ikke når endringer i soknegrensene er en følge av endringer i kommunegrenser.

For øvrig gir menighetsmøtet uttalelse når kirkelige myndigheter ber om det eller når menighetsmøtet av eget tiltak ønsker å uttale seg.

0 Endret ved forskrift 8 aug 2023 nr. 1345.

§ 15. Kirkelig fellesråds sammensetning

Kirkelig fellesråd består av:

- a. to menighetsrådsmedlemmer fra hvert menighetsråd i kommunen, valgt av det enkelte menighetsråd, og
- b. en prost eller annen prest oppnevnt av biskopen. Biskopen kan unnlate oppnevning dersom det er valgt inn en prest etter bokstav a.

I tillegg kan kommunen velge en representant.

Er det fem eller flere sokn i kommunen, velges bare ett menighetsrådsmedlem fra hvert menighetsråd.

Representantene velges sammen med et tilsvarende antall vararepresentanter for fire år.

Nærmere regler om valg av kirkelig fellesråd gis av Kirkemøtet.

Biskopen har rett til å ta del i fellesrådsmøte, men uten stemmerett. Fellesrådet kan innkalle andre til å ta del i forhandlingene, men uten stemmerett.

§ 16. Formene for kirkelig fellesråds virksomhet

Kirkelig fellesråd kan gi lederen eller et arbeidsutvalg bestående av lederen og minst to av rådets øvrige medlemmer fullmakt til på saklig begrensede områder å treffe avgjørelse i saker som skulle ha vært avgjort av rådet. Avgjørelse som er truffet med hjemmel i slik fullmakt, skal refereres i første møte etter at avgjørelsen er truffet.

Kirkelig fellesråd skal ha en daglig leder av virksomheten.

Nærmere regler om formene for kirkelig fellesråds virksomhet gis av Kirkemøtet.

§ 17. Kirkelig fellesråds oppgaver

Kirkelig fellesråd skal ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen, fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen.

Kirkelig fellesråd er ansvarlig for

- a. bygging, drift og vedlikehold av kirker,
- b. anlegg, drift og forvaltning av gravplasser,
- c. opprettelse og nedleggelse av stillinger som lønnes over fellesrådets budsjett,
- d. anskaffelse og drift av kirkekontor,
- e. administrativ hjelp for prosten når kirkens virksomhet nasjonalt yter tilskudd til det,
- f. anskaffelse av lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring.

Kirkelig fellesråd foretar tilsetning av og har arbeidsgiveransvaret for alle tilsatte som lønnes over fellesrådets budsjett. Før tilsetning og fastsetting av instruks skal vedkommende menighetsråd gis anledning til å uttale seg. Kirkelig fellesråd kan bemyndige menighetsråd til å utøve tilsetningsmyndighet og andre arbeidsgiverfunksjoner for stilling hvor dette ellers ville ligge til fellesrådet. Kirkelig fellesråd kan også tildele

Utskrift fra Lovdata - 07.11.2023 17:33

utvalg som nevnt i § 41 første ledd myndighet til å foreta tilsetning og treffe avgjørelser i saker som gjelder forholdet mellom soknene eller soknet som arbeidsgiver og de tilsatte.

Kirkelig fellesråd forvalter inntekter og formue knyttet til kirke og kirkefond, tilskudd til kirkelig virksomhet fra kommunen eller kirkens virksomhet nasjonalt og midler menighetsråd stiller til fellesrådets disposisjon for å løse oppgaver i soknene.

Kirkelig fellesråd utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av det enkelte menighetsråd.

0 Endret ved forskrift 14 nov 2021 nr. 3252 (i kraft 1 jan 2022).

§ 18. Opptak av lån på soknets vegne og andre økonomibestemmelser for soknet

På soknets vegne kan det bare opptas lån når dette er godkjent av bispedømmerådet.

På soknets vegne er det ikke tillatt å garantere for andres økonomiske forpliktelser eller stille eiendeler til sikkerhet for andres gjeld.

Kirkelig fellesråd plikter å treffe vedtak om betalingsinnstilling når et sokn på grunn av vanskeligheter som ikke er helt forbigående, ikke kan betale forfalt gjeld. Melding om slikt vedtak skal straks sendes bispedømmerådet. Bispedømmerådet iverksetter de tiltak som anses nødvendig.

I medhold av forskrift om økonomiforvaltningen i sokn i Den norske kirke skal bispedømmerådet

- a. motta melding fra kirkelig fellesråd om utsatt inndekning i organet i henhold til forskriftens § 17 syvende ledd siste punktum,
- b. motta kopi av revisjonsberetning fra revisor hvis revisor i revisjonsberetningen konkluderer negativt eller ikke har tilstrekkelig grunnlag for å konkludere om godkjenning av regnskapet i organ for soknet, jf. forskriftens § 18 tredje ledd annet punktum og
- c. motta innberetning fra revisor dersom det i organ for soknet ikke er avlagt regnskap innen 1. juli i året etter regnskapsåret, jf. forskriftens § 18 fjerde ledd.

0 Endret ved forskrifter 9 okt 2020 nr. 2797 (i kraft 1 jan 2021), 14 nov 2021 nr. 3252 (i kraft 1 jan 2022).

Kapittel 4. Kirker

§ 19. Definisjon av og eiendomsrett til kirke

Med kirke menes i dette kapittel soknekirke eller kapell som er godkjent av Kongen eller departementet, som er kirke fra gammelt av eller som etter kirkeordningens ikrafttredelse er godkjent som kirke av Kirkerådet.

Det skal være kirke i hvert sokn.

Kirkene er soknets eiendom, med mindre annet følger av særskilt rettsgrunnlag. Soknene i en kommune kan i fellesskap eie kirker.

§ 20. Forvaltning av kirkene og begrensning i rådighet

Forvaltningen av kirkene hører under kirkelig fellesråd, med mindre annet er bestemt av departementet før kirkeordningens ikrafttredelse eller deretter av Kirkerådet.

Kirker kan ikke avhendes, pantsettes eller påheftes bruksretter. Biskopen kan likevel samtykke i avhending og påhefte av bruksretter når særlige grunner tilsier det. Det kan stilles vilkår for slik godkjenning. Bestemmelsene om enkeltvedtak i forvaltningsloven kommer til anvendelse på biskopens vedtak. Biskopens vedtak i saker om avhending av kirker kan påklages til Kirkerådet. I saker om påhefte av bruksretter skal Kirkerådet gi retningslinjer for saksbehandlingen.

Formuesrettigheter som er knyttet til en kirke, kan ikke skilles fra den. Fast eiendom som ikke er nødvendig for kirken, kan likevel avhendes med samtykke av bispedømmerådet.

Utskrift fra Lovdata - 07.11.2023 17:33

Menighetsrådet fører fortegnelse over inventar og utstyr i soknets kirker. Anskaffelse og avhendelse av kirkens inventar og utstyr skal godkjennes av biskopen.

0 Endret ved forskrift 15 nov 2021 nr. 3351 (se denne for overgangsregler).

§ 21. Kirkefond

Kapital som er knyttet til en kirke, samles i et kirkefond. Fondet forvaltes av kirkelig fellesråd. Kirkerådet kan gi nærmere regler om forvaltningen. Avkastningen skal benyttes til kirkens drift og vedlikehold. Med bispedømmerådets samtykke kan avkastningen benyttes til andre kirkelige formål i soknet eller i andre sokn i kommunen.

Fondets kapital kan med bispedømmerådets samtykke benyttes til kirkelige formål i soknet eller i andre sokn innen kommunen.

Reglene i første og annet ledd gjelder ikke dersom noe annet følger av testamentariske eller andre særlige bestemmelser.

§ 22. Betaling for bruk av kirken mv.

For benyttelse av kirken til gudstjeneste eller annen oppbyggelse tas det ikke betaling. Det samme gjelder kirkelige handlinger som utføres i forbindelse med en gudstjeneste.

For benyttelse til andre formål eller kirkelige handlinger utenfor gudstjeneste kan kirkelig fellesråd kreve betaling etter nærmere regler godkjent av bispedømmerådet.

Kirkemøtet gir nærmere bestemmelser om bruk av kirkene.

§ 23. Oppføring av ny kirke mv.

Ny kirke skal bygges når en kirke er tilintetgjort eller på grunn av vesentlige mangler er ubrukbar og ikke kan utbedres, når den under vanlige gudstjenester ikke gir tilstrekkelig plass for de kirkesøkende og ikke hensiktsmessig kan utvides, eller når det dannes et nytt sokn der det fra før ikke er kirke.

Ny kirke skal i kirkerommet ha sitteplass til en tidel av Den norske kirkes medlemmer i soknet. Det kreves likevel minst 200 og ikke mer enn 500 sitteplasser.

Når særlige grunner tilsier det, kan Kirkerådet gjøre unntak fra reglene i første og annet ledd.

Oppføring av ny kirke skal godkjennes av Kirkerådet. Det samme gjelder tomt til oppføring av kirke, tegninger, kostnadsoverslag og finansieringsplan.

Nedlegging av kirke skal godkjennes av biskopen. Bestemmelsene om enkeltvedtak i forvaltningsloven kommer til anvendelse på biskopens vedtak. Biskopens vedtak kan påklages til Kirkerådet.

Tiltak ut over vanlig vedlikehold av kirke skal godkjennes av biskopen. Bestemmelsene om enkeltvedtak i forvaltningsloven kommer til anvendelse på biskopens vedtak. Biskopens vedtak kan påklages til Kirkerådet.

På uteområdet ved en listeført kirke som ikke har en tilknyttet gravplass, skal tiltak som ikke er søknadspliktige etter plan- og bygningsloven og som vil kunne ha en negativ innvirkning på kulturhistoriske verdier, ikke finne sted uten biskopens godkjenning. Før biskopen treffer sin avgjørelse, skal saken forelegges rette kulturmiljømyndighet for uttalelse.

0 Endret ved forskrift 15 nov 2021 nr. 3351 (se denne for overgangsregler).

Kapittel 5. Regionale og nasjonale kirkelige organer

§ 24. Bispedømmerådets sammensetning

Bispedømmerådet består av:

- a. biskopen,

Utskrift fra Lovdata - 07.11.2023 17:33

- b. en prest valgt av prestene i bispedømmet,
- c. en lek kirkelig tilsatt valgt av de leke kirkelig tilsatte i bispedømmet,
- d. sju andre leke valgt direkte av bispedømmets stemmeberettigede medlemmer ved flertalls- eller forholdsvalg,
- e. en nordsamisk representant i Nord-Hålogaland bispedømmeråd, en lulesamisk representant i Sør-Hålogaland bispedømmeråd, og en sørsamisk representant i Nidaros bispedømmeråd og
- f. en representant fra døvemenighetene i Oslo bispedømmeråd.

Presten og de leke medlemmene velges for fire år. For medlemmene valgt ved flertallsvalg etter bokstav d, velges det like mange varamedlemmer. For medlemmene valgt ved forholdsvalg etter bokstav d, skal hver liste tildeles like mange varamedlemmer som den får medlemmer, med tillegg av tre. For medlemmene valgt etter bokstav b, c, e og f, velges det to varamedlemmer. Kirkemøtet gir nærmere regler om valget, herunder regler som presiserer hvem som er stemmeberettiget og valgbar etter første ledd bokstavene b, c, d, e og f.

Reglene i § 9 tredje og fjerde ledd og § 10 gjelder tilsvarende for bispedømmerådet.

0 Endret ved forskrift 26 sep 2022 nr. 1683.

§ 25. Formene for bispedømmerådets virksomhet

Bispedømmerådet kan gi lederen eller et arbeidsutvalg bestående av lederen og minst to av rådets øvrige medlemmer fullmakt til på saklig begrensede områder å treffe avgjørelse i saker som skulle ha vært avgjort av rådet. Avgjørelse som er truffet med hjemmel i slik fullmakt, skal refereres i første møte etter at avgjørelsen er truffet.

Bispedømmerådet skal ha en daglig leder av virksomheten.

Nærmere regler om formene for bispedømmerådets virksomhet gis av Kirkemøtet.

§ 26. Bispedømmerådets oppgaver

Bispedømmerådet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene, og det skal fremme samarbeidet mellom de enkelte menighetsråd og andre lokale arbeidsgrupper innen bispedømmet.

Bispedømmerådet utfører de gjøremål som det til enhver tid er pålagt av Kirkemøtet eller Kirkerådet.

Bispedømmerådet utfører de oppgaver som det etter avtale blir overlatt av det enkelte menighetsråd eller kirkelige fellestråd.

§ 27. Kirkemøtets sammensetning

Kirkemøtet består av preses i Bispedømmet, medlemmene av bispedømmerådene og lederen av Samisk kirkeråd valgt etter nærmere regler fastsatt av Kirkemøtet.

0 Endres ved forskrift 8 aug 2023 nr. 1345 (i kraft 1 jan 2024).

§ 28. Kirkemøtets oppgaver

Kirkemøtet er Den norske kirkes øverste representative og besluttsende organ og fastsetter kirkens grunnlag og lære og alle liturgier og gudstjenstlige bøker i kirken. Kirkemøtet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på saker av felles kirkelig karakter og ellers på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene, og det skal fremme samarbeidet innen Den norske kirke. Kirkemøtet skal verne og fremme samisk kirkelig og ivareta Den norske kirkes økumeniske oppgaver og internasjonale samarbeid.

Kirkemøtet

- a. gir uttalelse i saker om vesentlige endringer i bestemmelsene i kapittel 3 i trossamfunnsloven,
- b. fastsetter retningsgivende planer og programmer for den kirkelige undervisning, diakoni, kirkemusikk og for økumenisk virksomhet,

Utskrift fra Lovdata - 07.11.2023 17:33

- c. fastsetter kvalifikasjonskrav og tjenesteordning for særskilte stillinger innen kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk,
- d. gir regler om kirkens inventar og utstyr.
- e. utfører de oppgaver det er gitt i trossamfunnsloven eller kirkeordningen.

Kirkemøtet kan uten hinder av bestemmelsene i kirkeordningen her godkjenne forsøk med valgperiode på to år til kirkelig fellestråd og bispedømmeråd og direkte valg til kirkelig fellestråd. Nærmere vilkår for det enkelte forsøk fastsettes av Kirkemøtet.

Saker av læremessig karakter forelegges Bispemøtet før behandling i Kirkemøtet. Saker som omhandler kirkens liturgier og gudstjenstlige bøker, skal være behandlet i henhold til reglene for saksbehandling i liturgisaker før endelig vedtak om ordninger fattes.

Hvis en tilråding etter fjerde ledd som har minst 2/3 flertall i Bispemøtet, ikke får flertall i Kirkemøtet, sendes saken tilbake til Bispemøtet. Ved annen gangs behandling i Kirkemøtet stilles krav om minst 2/3 flertall dersom vedtaket ikke er i samsvar med Bispemøtets siste tilråding.

Kirkemøtet kan delegere sin myndighet til Bispemøtet, bispedømmerådene, biskopene, prostene og til Den norske kirkes klagemnd.

§ 29. Kirkerådets sammensetning

Kirkerådet består av 13 leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og to prester valgt av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet. Visepreses er vara for preses. For hvert øvrig medlem velges det ett varamedlem.

Reglene i § 10 gjelder tilsvarende for Kirkerådet.

Nærmere regler for valg av Kirkerådet fastsettes av Kirkemøtet.

0 Endret ved forskrift 7 aug 2023 nr. 1341.

§ 30. Kirkerådets oppgaver m.m.

Kirkerådet forbereder de saker som skal behandles av Kirkemøtet, og iverksetter Kirkemøtets beslutninger.

Kirkerådet leder kirkens arbeid på nasjonalt nivå.

Kirkerådet har ansvaret for at økonomiforvaltningen og økonomistyringen av de midlene som Kirkemøtet disponerer, er forsvarlig. Kirkerådet fastsetter regnskapet.

Saker av læremessig karakter hvor Kirkerådet er vedtaksorgan, forelegges Bispemøtet før behandling i Kirkerådet. Saker som omhandler kirkens liturgier og gudstjenstlige bøker, skal være behandlet i henhold til reglene for saksbehandling i liturgisaker før endelig vedtak om ordninger fattes.

Hvis en tilråding etter fjerde ledd som har minst 2/3 flertall i Bispemøtet, ikke får flertall i Kirkerådet, sendes saken tilbake til Bispemøtet. Hvis Kirkerådets vedtak i andre gangs behandling ikke er i samsvar med Bispemøtets siste tilråding, oversendes saken til Kirkemøtet for avgjørelse. Reglene i § 28 femte ledd kommer da til anvendelse.

Kirkerådet skal ha en daglig leder av virksomheten.

Kirkemøtet fastsetter nærmere regler for Kirkerådets virksomhet.

§ 31. Bispemøtet

Bispemøtet består av samtlige tjenestegjørende biskoper.

Bispemøtet har et særskilt ansvar for kirkens lære og skal bidra til å fremme enhet i kirken og med andre kirker. Den kollegiale siden ved biskopenes tilsyn utøves i Bispemøtet. Bispemøtet virker også for samordning av de gjøremål som etter gjeldende regler tilligger biskopene. Bispemøtet utfører for øvrig de gjøremål som til enhver tid er pålagt ved bestemmelse av Kirkemøtet og avgir uttalelse i saker som det blir forelagt av Kirkemøtet, Kirkerådet og Den norske kirkes klagemnd.

Utskrift fra Lovdata - 07.11.2023 17:33

Bispemøtet kan ikke binde den enkelte biskop i utøvelsen av egne tjenestefunksjoner, med mindre det er særskilt bestemt i medhold av kirkeordningen.

Bispemøtet behandler læreklager mot enkeltpersoner etter nærmere regler fastsatt av Kirkemøtet.

Bispemøtet skal ha sekretær.

Bispemøtet fastsetter nærmere forretningsorden for sin virksomhet.

§ 32. Klagenemndas sammensetning

Den norske kirkes klagenemnd består av følgende medlemmer:

- en leder som er eller har vært dommer i de alminnelige domstoler eller i Arbeidsretten,
- ett medlem som har juridisk embetseksamen eller mastergrad i rettsvitenskap,
- ett medlem som har teologisk doktorgrad,
- ett medlem som er prest og har særlig kompetanse i kirkerett,
- ett øvrig medlem.

Klagenemndas medlemmer velges med et tilsvarende antall personlige varamedlemmer av Kirkemøtet på det første møtet i dets valgperiode. Blant medlemmene skal det være minst to personer av hvert kjønn og tilsvarende for varamedlemmene. Medlemmene velges for fire år.

Kirkemøtet velger leder av klagenemnda. Klagenemnda velger selv sin nestleder.

Utelukket fra å bli valgt inn i klagenemnda er biskoper, medlemmer av Kirkerådet og de øvrige sentralkirkelige råd, tilsatte i den sentralkirkelige administrasjon samt tilsatte i bispedømmeadministrasjonene.

§ 33. Klagenemndas oppgaver

Klagenemnda

- a. avgjør klager etter kirkeordningen § 10 fjerde og femte ledd og § 39 tredje ledd,
- b. avgjør klager på vedtak om oppsigelse, suspensjon og avskjed i de saker der det er bestemt av Kirkemøtet,
- c. treffer vedtak om oppsigelse, suspensjon og avskjed av biskop,
- d. avgjør klager på Kirkerådets vedtak om avslag på innsyns krav etter offentleglova og
- e. utfører for øvrig de oppgaver den er pålagt av Kirkemøtet.

Klagenemndas avgjørelser kan ikke påklages.

Kirkemøtet gir nærmere regler om klagenemnda.

0 Endret ved forskrift 14 nov 2021 nr. 3252 (i kraft 1 jan 2022).

§ 34. Samisk kirkeråds sammensetning

Samisk kirkeråd består av:

- a. Samisk kirkeråds leder, valgt av Kirkemøtet,
- b. fire andre medlemmer, valgt av Kirkemøtet,
- c. en biskop, valgt av Bispemøtet.

I tillegg kan Sametinget oppnevne ett medlem med varamedlem. For hvert medlem skal det velges ett personlig varamedlem.

Kirkemøtet gir nærmere bestemmelser for valg av Samisk kirkeråd.

§ 35. Samisk kirkeråds oppgaver

Samisk kirkeråd for Den norske kirke er Kirkemøtets organ for samisk kirkeliv og har som oppgave å fremme, verne og samordne samisk kirkeliv i Den norske kirke.

Kirkemøtet gir nærmere bestemmelser for Samisk kirkeråd.

§ 36. Ungdomsdemokrati

Den norske kirke skal ha en ungdomsstruktur bestående av regionale og nasjonale organer som skal gi unge i alderen 15-30 år mulighet til å medvirke i aktuelle saker regionalt, nasjonalt og internasjonalt i Den norske kirke.

I hvert bispedømme skal det være et ungdomsting og et ungdomsråd. På nasjonalt nivå skal det være et Ungdommens kirkemøte og et ungdomsutvalg.

Forslag til vesentlige endringer i denne paragraf skal forelegges Ungdommens kirkemøte.

Kirkemøtet fastsetter nærmere bestemmelser om organene etter annet ledd.

Kapittel 6. Forskjellige bestemmelser

§ 37. Retningslinjer for arbeid i møter og råd.

De kirkelige møter og råd etter denne ordning skal utføre sitt arbeid i lojalitet mot Den norske kirkes læregrunnlag.

§ 38. Rett og plikt til å delta i møte

Medlemmer av et kirkelig organ plikter å delta i organets møter hvis de ikke har gyldig forfall.

Medlemmer som er til stede i et kirkelig organ når en sak tas opp til avstemning, plikter å stemme. Ved valg og vedtak om tilsetning er det adgang til å stemme blankt.

Medlemmer i et kirkelig organ omtalt i § 36 kan avstå fra å stemme.

§ 39. Prestenes, prostenes og biskopenes tjeneste

Ingen kan tilsettes som prest eller ordineres til prestetjeneste i Den norske kirke uten å ha de kvalifikasjoner som fastsettes av Kirkemøtet.

All prestetjeneste skal organiseres slik at prestene kan utøve sin tjeneste i samsvar med ordinasjonens forutsetninger og forpliktelser.

Prest som gjør seg skyldig i grovt pliktbrudd eller annet vesentlig brudd på ordinasjonsforpliktelsen, kan fratras retten til å utføre prestetjeneste etter nærmere regler om saksbehandling og klageadgang fastsatt av Kirkemøtet.

Kirkemøtet fastsetter tjenesteordning og gir nærmere regler om vilkår mv. for prester, proster og biskoper.

§ 40. Adgang til å oppstille vilkår om medlemskap i Den norske kirke for tilsatte og ombud

Kirkelige ombud skal være medlem av Den norske kirke. Biskopen kan dispensere fra kravet når særlige grunner tilsier det. For nasjonale ombud er preses i Bispemøtet dispensasjonsmyndighet. Ved tilsetning i kirkelige stillinger som er av betydning for å virkeliggjøre Den norske kirkes formål, skal tilsettingsmyndigheten oppstille krav om medlemskap i Den norske kirke i tråd med adgangen til dette i likestillings- og diskrimineringsloven § 9, jf. § 30. Det skal oppgis i utlysningen av stillingen at medlemskap kreves. Biskopen kan gi dispensasjon fra tilsettingsmyndighetens plikt til å oppstille slikt krav til medlemskap når særlige grunner tilsier det.

§ 41. Partssammensatt utvalg m.m.

I tilknytning til kirkelig fellestråd og menighetsråd som utøver arbeidsgiveransvar, skal det opprettes et partssammensatt utvalg for behandling av saker som gjelder forholdet mellom de tilsatte og soknene eller soknet som arbeidsgiver. Hvis partene avtaler det, kan slike utvalg erstattes med andre ordninger. Utvalget settes sammen av representanter for rådet og representanter for de tilsatte. De tilsattes representanter velges av og blant de tilsatte for to år av gangen. Flertallet i utvalget skal bestå av representanter for rådet. Rådet velger utvalgets leder og nestleder blant disse.

Utskrift fra Lovdata - 07.11.2023 17:33

Menighetsrådet og kirkelig fellesråd kan selv gi en arbeidsgiverorganisasjon fullmakt til å inngå og si opp tariffavtale, samt å gi eller motta kollektiv arbeidsoppsigelse på soknets vegne.

Representanter for de tilsatte har møte- og talerett i kirkelig fellesråd og menighetsråd samt i underutvalg oppnevnt av slikt organ når disse behandler saker som gjelder forholdet mellom de tilsatte og fellesråd/menighetsråd som arbeidsgiverorgan.

Representanter for de tilsatte har ikke rett til å delta i behandlingen av saker som gjelder arbeidsgivers forberedelse av forhandlinger med arbeidstakere, arbeidskonflikt, rettsvister med arbeidstakere eller oppsigelse av tariffavtaler.

Kirkelig fellesråd fastsetter selv nærmere retningslinjer for møterett etter annet ledd.

§ 42. Saksbehandlingsregler for kirkelige organer og forholdet mellom kirkeordningen og annet kirkelig regelverk

Forvaltningsloven, offentleglova og regler om offentlige organer i arkivlova gjelder for den virksomhet som drives av kirkelige organer. For saker om ansettelse, oppsigelse eller andre personalsaker kommer likevel bare forvaltningsloven kapittel II og III til anvendelse.

Vedtak i et kirkelig organ kan ikke påklages med mindre annet er særskilt bestemt. Vedtak etter offentleglova som er truffet av menighetsrådet eller kirkelig fellesråd, kan påklages til bispedømmerådet. Vedtak etter offentleglova som er truffet av bispedømmerådet, kan påklages til Kirkerådet. Vedtak etter offentleglova som er truffet av Kirkerådet, kan påklages til Den norske kirkes klagenemnd.

Om ugildhet gjelder reglene i forvaltningsloven kapittel II, med følgende særregler:

- a. Ugildhet inntreffer ikke ved valg til tillitsverv eller ved fastsetting av godtgjøring o.l. for slike verv.
- b. Kirkelig tilsatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggelsen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak, skal alltid anses som ugild når saken behandles i et kirkelig organ. Biskopen regnes ikke som kirkelig tilsatt i forhold til denne bestemmelse. Det samme gjelder prost og annen prest som enten i kraft av sin stilling eller etter oppnevning av biskopen er medlem av et organ for soknet.

Bokmål og nynorsk er likeverdige skriftspråk i kirkelige organer. For kirkelige organer som opptre på vegne av rettssubjektet Den norske kirke, anvendes språklovas regler om statsorgan for så vidt gjelder den administrative delen av virksomheten.

Bestemmelsene i kirkeordningen skal ved motstrid gå foran bestemmelser i annet regelverk fastsatt av Kirkemøtet eller annet kirkelig organ.

0 Endret ved forskrifter 9 okt 2020 nr. 2797 (i kraft 1 jan 2021), 8 aug 2023 nr. 1345.

§ 43. Endringsregler

Endringer av bestemmelsene i kapittel 1 skjer slik det er bestemt i § 2. Et vedtak om endring av § 28 fjerde og femte ledd, § 30 fjerde og femte ledd og § 43 krever tilslutning fra to tredjedeler av Kirkemøtets medlemmer.

Øvrige bestemmelser kan endres ved alminnelig flertall.

§ 44. Overgangsregler

Forskrifter og andre bestemmelser gitt av Kirkemøtet eller annet kirkelig organ i medhold av kirkeloven gjelder også etter at kirkeordningen har trådt i kraft. Så langt de passer gjelder det samme for bestemmelser truffet av departementet i medhold av kirkeloven der disse ikke er erstattet av nye bestemmelser vedtatt av Kirkemøtet eller annet kirkelig organ.

0 Tilføyd ved forskrift 9 okt 2020 nr. 2797 (i kraft 1 jan 2021).

§ 45. Ikrafttredelse

Kirkeordningen trer i kraft 1. januar 2021.

Utskrift fra Lovdata - 07.11.2023 17:33

0 Tilføyd ved forskrift 9 okt 2020 nr. 2797 (i kraft 1 jan 2021)

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	410	19/04951-15	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
4/23	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	04.12.2023

Oppnevning av representanter til Kirkens Nødhjelps representantskap

Vedlegg:

Oppnevning for ny periode i Kirkens Nødhjelps Representantskap

Saksorientering

Alle bispedømmerådene oppnevner representanter til Kirkens Nødhjelps (KN) representantskap.

I epost fra KN bes det om at nye representanter oppnevnes innen 22.01.23

Representanter i nåværende periode fra Agder og Telemark bispedømmeråd har vært;

- Fast representant; Aslak Wegge
- Vararepresentant; Kathrine Tallaksen Skjerdal

Representantskapet har vanligvis ett møte i året.

Ny oppnevningsperiode går ut valgperioden fra og med representantskapsmøtet 2024 som er lagt til 27.-28. mai i Oslo sentrum. Dette blir da de nye representantenes første møte.

Forslag til vedtak

Som representanter til Kirkens Nødhjelps representantskap fra Agder og Telemark bispedømmeråd oppnevnes;

1. Fast representant; _____
2. Vararepresentant; _____

From: "Generalsekretar KN" <generalsekretar@nca.no>
Sent: Thu, 16 Nov 2023 12:35:26 +0100
To: "Agder-bdr" <agder.bdr@kirken.no>; "Bjørgvin-bdr" <Bjoergvin.bdr@kirken.no>; "Borg-bdr" <Borg.bdr@kirken.no>; "Hamar-bdr" <hamar.bdr@kirken.no>; "Kirkerådet Postmottak" <post.kirkeradet@kirken.no>; "Møre-bdr" <more.bdr@kirken.no>; "Nidaros-bdr" <Nidaros.bdr@kirken.no>; "Nord Hålogaland-bdr" <nord-haalogaland.bdr@kirken.no>; "Oslo bispedømme" <oslo-bispedomme@kirken.no>; "Sør Hålogaland-bdr" <sor-halogaland.bdr@kirken.no>; "Stavanger-bdr" <stavanger.bdr@kirken.no>; "Tunsberg bispedømme" <tunsberg.bispedomme@kirken.no>
Subject: Oppnevning for ny periode i Kirkens Nødhjelps Representantskap
Attachments: NCA Council 2020-2024.pdf
Importance: High

Til Kirkens Nødhjelps oppdragsgivere i Den norske kirke,
Kopi til sittende representanter.

Bispedømmerådene og Kirkemøtet er oppdragsgivere for Kirkens Nødhjelp og oppnevner sine representanter til vårt Representantskap. Fungeringsperioden for Kirkens Nødhjelps Representantskap er lik valgperioden for Den norske kirke. Det sittende Representantskap fungerer formelt sett fram **til** det årlige Representantskapsmøtet i 2024.

Det har nylig vært gjennomført kirkevalg, og de nye bispedømmerådene samles nå for å konstituere seg og fordele ansvarsoppgaver.

Da er det også tid for å oppnevne bispedømmenes og Kirkemøtets representanter og vararepresentanter i Kirkens Nødhjelps Representantskap.

Ny oppnevningsperiode går **fra og med** Representantskapsmøtet 2024 **til** Representantskapsmøtet 2028.

Representantskapsmøtet i 2024 er lagt til 27.-28. mai i Oslo sentrum. Dette blir da de nye representantenes første møte.

Vi ber om at Bispedømmerådene og Mellomkirkelig Råd (på vegne av Kirkemøtet) setter oppnevning av representant med personlig vara til Kirkens Nødhjelps Representantskap opp på sakslisten for førstkommende møte og gir oss tilbakemelding innen 22. januar 2024.

Vi trenger opplysning om navn, adresse, e-mail og telefon for både hovedrepresentant og vararepresentant.

Vedlagt finner dere listen over sittende Representantskap.

Vi vil også minner om vedtaket som Representantskapet fattet i 2016 vedr. **oppdragsgiverrollen**.

Representantskapet definerer oppdragsgiverrollen som følger:

1. Oppdragsgiver oppnevner en sentralt plassert person som sitt medlem i representantskapet.
2. Protokoll fra representantskapsmøte, inkludert årsmelding og regnskap, sendes oppdragsgiver. Oppdragsgiver tar denne formelt til orientering, og gir Kirkens Nødhjelp konstruktiv tilbakemelding.

3. Oppdragsgiver inviterer Kirkens Nødhjelp til samtaler om aktuelle utfordringer i kirkens internasjonale oppdrag.
4. Der det ligger til rette for det, utnevner menighetsråd en Kirkens Nødhjelp-kontakt. Oppdragsgiver mobiliserer til Fasteaksjonen og initierer ikke konkurrerende innsamlingstiltak i fastetiden.
Kirkens Nødhjelp tilbyr menighetene ressursmateriell til Fasteaksjonen.
Der det ligger til rette for det, gjennomføres lokalaksjonen økumenisk.
5. Menighetene bør regelmessig gi offer til Kirkens Nødhjelp og bidra ved katastrofeinnsamlinger.

Vi ser fram til å høre fra dere.

Husk å oppgi både navn og kontaktdetaljene for deres representanter/vara.

Hvis dere har spørsmål, må dere bare ta kontakt med undertegnede.

Beste hilsen,

Håvard Østrem

Rådgiver

Generalsekretariatet

Tlf: 916 91 915

Kirkens Nødhjelp/NCA

www.kirkensnodhjelp.no

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	421	23/03635-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
5/23	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	04.12.2023

Eventuelt

Saksorientering

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Skriv inn teksten her.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk
kirkeråd
Postboks 799 Sentrum

0106 OSLO

Dato: 01.03.2023

Vår ref: 22/04486-5

Deres ref: 22/04442-1

Oversendelse av Årsrapport 2022 for Agder og Telemark biskop og bispedømmeråd

Vedlagt følger årsrapport fra Ager og Telemark biskop og bispedømmeråd for 2022. R

Årsrapporten ble behandlet i bispedømmerådets møte 27.02.23, sak 07/23, og det ble da fattet slikt enstemmig vedtak,;

Agder og Telemark bispedømmeråd 2020 - 2023s vedtak

1. Forslag til årsrapport 2022 for Agder og Telemark biskop og bispedømmeråd godkjennes.
2. Bispedømmerådet savner fortsatt en mulighet i rapporteringsmalen der rådet eksplisitt kan redegjøre for egen virksomhet.

Med vennlig hilsen

Aslak Wegge
Stiftsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Årsrapport 2022 Agder og Telemark biskop og bispedømmeråd. Vedtatt bdr 27.02.22

Mottakere:

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk
kirkeråd

Postboks 799
Sentrum

0106 OSLO

Postadresse:
Postboks 208
4662 KRISTIANSAND S

E-post: agder.bdr@kirken.no
Web: www.kirken.no/agder
Org.nr.:818 066 872

Telefon: +47 38 10 51 20
Telefaks:

Saksbehandler
Aslak Wegge

DEN NORSKE KIRKE
Agder og Telemark bispedømme

Årsrapport 2022

Agder og Telemark biskop og
bispedømmeråd

Vennesla kirke

Foto: Jon Østby

Innhold

Innhold	2
I Leders beretning	3
II Introduksjon til bispedømmet og hovedtall	4
A Nøkkeltall per prosti og bispedømmet totalt.....	4
B Utvalgte volumtall	6
C Nøkkeltall for årsregnskapet	6
III Årets aktiviteter og resultater	7
A Et kortfattet sammendrag av resultater, måloppnåelse og ressursbruk.....	7
B Omtale av resultater og måloppnåelse	7
1. Kirken åpner rom for tro	7
2. Kirken er der livet leves	13
3. Kirken er mer for flere	19
C Kort om biskopens virksomhet.....	25
IV Styring og kontroll i virksomheten	26
A Arbeidsmiljø	26
B Likestilling.....	27
C Vurdering av internkontroll	28
V Vurdering av fremtidsutsikter	28
VI Årsregnskap	30

I Leders beretning

Måloppnåelse og vurderinger

Kirken har i 2022 gradvis kommet tilbake mot "normalen" etter to år med koronarestreksjoner. Vi ser samtidig at selv om aktivitetene er i gang så krever det litt ekstra jobbing å få deltakelsen opp på nivået fra før pandemien. Overordnet oppleves det likevel som om 2022 har vært et positivt år for kirken i Agder og Telemark.

Ressursutnyttelse

Bispedømmet har arbeidet aktivt for best mulig ressursutnyttelse. Tilskuddsmidlene er i sin helhet fordelt ut til menighetene. Vi har også klart å opprettholde menighetsprestetjenesten på tidligere nivå, på tross av redusert ramme som del av ny fordelingsnøkkel. Bispedømmerådet har i 2022 valgt å benytte noe av tidligere avsatt buffer til tilskuddsmidler som har skapt diakonal aktivitet ute i menighetene. Bispedømmerådet har på denne måten styrt bevisst mot et mindre merforbruk som kan dekkes inn mot tidligere avsatte midler. Dette for å bidra til økt aktivitet i menighetene ved oppstart etter pandemien.

Strategi

Bispedømmerådet har i 2022 vedtatt ny strategi for arbeidet, fortsatt under overskriften "Mer himmel på jord". Bispedømmets strategi er en konkretisering av den nasjonale overordnede strategien vedtatt på kirkemøtet i 2022. Strategien gir prioriterte satsningsområder, samtidig som den knytter aktiviteten opp mot bærekraftsmålene. Dette skal gi en tydeligere retning på arbeidet.

Samarbeid

Samarbeidet mellom bispedømmeråd og soknets øvrige organer har blitt tettere i året som gikk, både på administrativt og folkevalgt nivå. Der er etablert kontakt mellom styret for fellesrådsledere og bispedømmerådets AU. Tanken er å berede grunnen for samarbeid om prosesser som knytter seg til kirkelig organisering. Vår opplevelse er at samarbeidet er godt mellom de to linjene.

Rekruttering

Agder og Telemark har vært i en bedre situasjon enn mange andre bispedømmer når det gjelder rekruttering til prestestillinger. Vi ser imidlertid at også hos oss blir søkerne til stillingene færre. Foreløpig har vi likevel klart å skaffe bemanning i de ledige hjemlene, men vi ser samtidig at muligheten for å benytte de nye rekrutteringsstillingene "Prest under utdanning (PUU)" kan gi et viktig bidrag til å løse rekrutteringsutfordringene fremover.

Takk!

Vi vil også i år få benytte anledningen til å takke ansatte og frivillige for jobben med å bidra til en kirke som betyr noe for folk. Dere bidrar til å virkeliggjøre visjonen; "Mer himmel på jord"!

Stein Reinertsen

Biskop i Agder og Telemark bispedømme

Per Gunnar Pedersen

Leder Agder og Telemark bispedømmeråd

II Introduksjon til bispedømmet og hovedtall

Organisering

Agder og Telemark bispedømme er ett av i alt 11 bispedømmer i Dnk. Biskopen har tilsynsmyndighet i bispedømmet og leder prestetjenesten. Bispedømmerådet er et demokratisk valgt organ på 10 medlemmer som utfører oppgaver pålagt i lov og forskrifter og utgjør, sammen med øvrige bispedømmeråd, Kirkemøtet.

Bispedømmets geografiske område omfatter Agder fylke og tidligere Telemark fylke. Bispedømmet er inndelt i 9 prostier, dette er uendret siden justering i forbindelse med kommunereformen i 2020.

Per Gunnar Pedersen ble høsten 2021 valgt til ny leder av bispedømmerådet, og har vært det gjennom 2022. Terje Damman har vært nestleder. Arbeidet i bispedømmerådet, og samarbeidet med administrasjonen oppleves som godt.

Den norske kirke har også et ungdomsdemokrati, og Agder og Telemark bispedømme har et ungdomsråd som består av 6 ungdommer valgt på Ungdomstinget / UT-konferansen. Malin Hegenscheidt fra Bygland menighet er valgt leder.

Bispedømmerådet og biskop har felles administrasjon bestående av om lag 15 årsverk ledet av stiftsdirektør Aslak Wegge. I tillegg har tre ansatte i Felles Økonomienhet (Kirkerådet) sin kontorplass ved bispedømmekontoret i Kristiansand.

Formål

Virksomhetenes formål er forankret i Kirkelovens bestemmelse om å «ha sin oppmerksomhet på alt som kan bli gjort for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene» og de mål som Kirkemøtet har vedtatt for Den norske kirke og som kommer til uttrykk gjennom strategidokumentet «Mer himmel på jorda» og gjennom tildelingsbrev og styringsdokumenter for øvrig fra Kirkerådet.

Agder og Telemark bispedømmeråd har konkretisert strategidokumentet vedtatt på kirkemøtet. Her er enkeltpunkter tydeliggjort og konkretisert med tanke på arbeidet på bispedømmenivå. Dette har vært grunnlag for arbeidet i 2022 og vil være det videre mot 2029.

Strategien er ellers gjengitt i kapitlet «V - Vurdering av fremtidsutsikter» lenger bak i dette dokumentet.

A Nøkkeltall per prosti og bispedømmet totalt

Tallmaterialet i denne rapporten baserer seg på innkomne tall per 01.02.2023

Prosti	Medlemmer				
	2018	2019	2020	2021	2022
Arendal prosti	35519	35299	35040	33999	33788
Aust-Nedenes prosti	13721	13509	13393	13034	12983
Bamble prosti	21166	20920	20755	20009	19875
Kristiansand domprosti	69221	68837	68344	66130	66073
Lister og Mandal prosti	44973	44694	44364	43235	43084

Otredal prosti	16038	15966	15906	15540	15563
Skien prosti	63708	63090	62431	59757	59227
Vest-Nedenes prosti	27339	27227	27247	26546	26533
Øvre Telemark prosti	38787	38144	37680	36433	36169
Hele bispedømmet	330472	327686	325160	314683	313295

Medlemsprosent 2018 - 2022					
Prosti	2018	2019	2020	2021	2022
Arendal prosti	70,4 %	69,7 %	68,8 %	66,6 %	64,9 %
Aust-Nedenes prosti	70,8 %	70,0 %	69,7 %	67,9 %	67,2 %
Bamble prosti	73,5 %	73,2 %	72,8 %	70,2 %	69,3 %
Kristiansand domprosti	63,3 %	62,4 %	61,2 %	58,7 %	57,2 %
Lister og Mandal prosti	73,0 %	72,5 %	72,0 %	70,2 %	68,6 %
Otredal prosti	67,3 %	67,0 %	66,4 %	64,6 %	63,2 %
Skien prosti	68,5 %	67,7 %	66,6 %	63,6 %	62,3 %
Vest-Nedenes prosti	70,0 %	69,0 %	68,4 %	65,8 %	64,4 %
Øvre Telemark prosti	75,1 %	74,0 %	73,6 %	71,4 %	70,5 %
Hele bispedømmet	69,7 %	68,9 %	67,7 %	65,2 %	64,3 %

Agder og Telemark bispedømme er preget av stort innslag frikirkelighet. Dette kan forklare det noe lavere medlemstallet enn ellers i landet.

Innmeldinger og utmeldinger

Innmeldinger og utmeldinger prostvis	Innmeldinger				Utmeldinger			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
KRISTIANSAND	82	80	101	98	404	352	388	424
LISTER OG MANDAL	69	15	40	34	192	80	185	224
OTREDAL	11	26	36	45	65	100	60	72
VEST-NEDENES	38	28	22	31	164	118	120	124
ARENDAL	52	21	27	38	168	51	138	124
AUST-NEDENES	29	18	10	14	72	55	46	33
BAMBLE	25	53	11	11	87	200	62	79
SKIEN	78	22	46	45	312	109	192	278
ØVRE TELEMARK	46	26	21	15	147	192	105	104
HELE BISPEDØMMET	430	289	314	331	1611	1257	1296	1462

B Utvalgte volumtall

	2018	2019	2020	2021	2022
Antall døpte	2 526	2 584	2 174	2 375	2 536
Antall konfirmerte	3 162	3 056	2 862	3 118	2 852
Antall kirkelige vigslar	748	698	561	563	762
Antall kirkelige gravferd	3 505	3 369	3 296	3 224	3 360
Antall gudstjenester totalt	6 393	6 513	5 396	5 702	6 010
Samlet antall gudstjenester. Deltakere totalt	601 988	612 442	291 345	267 131	454 680
Gjennomsnittlig gudstjenestedeltakelse (Søndager, helligdager og andre gudstjenester)	94	94	54	47	76

Antall døpte, konfirmerte, vigslar og kirkelige gravferd, samt antall deltakere per gudstjeneste kommenteres under 3.B.1.3

C Nøkkeltall for årsregnskapet

Nøkkeltall for årsregnskapet	2020	2021	2022
Antall årsverk, m/fratrekk eksternt finansierte	143,63	144	142,7
-herav prestatjeneste	129,2	129,9	128,8
Samlet tildeling budsjettgruppe 1	121 927	124 327	127 958
Netto driftskostnader	117 905	122 528	128 889
Lønnsandel av driftskostnader	93,8 %	92,9 %	92,0 %
Andel lønn brukt i prestatjenesten	85,5 %	85,3 %	84,1 %
Lønnskostnader pr årsverk	770	791	831

Tall som gjelder prestatjenesten, er inkl. biskopen.

Lønnsandel og lønnskostnader er inkl. andre personalkostnader (kontogruppe 59*).

Driftsutgifter inkluderer refusjon/tilskudd for samarbeidsstillinger. For 2020, 2021 og 2022 er antall årsverk justert med henholdsvis 4 og 3,45 og 4,85 for eksternt finansierte stillinger.

Nedgangen i andel brukt på lønn skyldes dels økt aktivitet som reising, møter osv. etter koronaen, samt noe større bruk av "kjøp av fremmede tjenester" ved kortere vakanser i prestestillinger. Dette er ofte kjøp av konfirmantundervisning fra fellesråd i påvente av prest. Dette fremkommer da ikke som lønn i regnskapet.

III Årets aktiviteter og resultater

A Et kortfattet sammendrag av resultater, måloppnåelse og ressursbruk

For året 2022 Agder og Telemark bispedømme har aktiviteten igjen nærmet seg normalen etter to år med pandemi. Normaliseringen har tiltatt utover i året, men like fullt ser vi at oppslutningen ikke er helt tilbake på nivået før pandemien enda.

Etter flere år uten mulighet for gjennomføring av Stiftsdager ble dette igjen arrangert høsten 2022. Stiftsdagene samlet over 400 ansatte fra begge arbeidsgiverlinjer til to felles dager. Det var flott å igjen kunne samles, og å oppleve det fellesskapet man er en del av som ansatt i Dnk.

Det er vigslet en ny kirke i 2022, i Vennesla. Vi ser at det nye kirkebygget har bidratt til å øke aktiviteten i menigheten, og at flere av innbyggerne kommer til ulike aktiviteter gjennom hele uka. Det sier litt om hvor viktig det er med funksjonelle bygg. Våren 2022 gledet vi oss derfor stort over at nye Vennesla kirke stod klar!

Bispedømmerådet har hatt 7 møter i 2022, hvor de har behandlet til sammen 86 saker.

B Omtale av resultater og måloppnåelse

1. Kirken åpner rom for tro

1.1 Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet

1.1.1: Opprettholde antall deltakere i gudstjenester. Gudstjenestedeltakelse/frekvens:

Etter år med pandemi er det fremdeles usikkerhet rundt årsak bak tall, også når det gjelder gudstjenesteoppslutning:

Gjennomsnittlig gudstjenestedeltakelse (Søndager, helligdager og andre gudstjenester)				
2019	2020	2021	2022	
94	54	47	76	

Vi vet at oppslutningen er vesentlig lavere enn den var før pandemien, men vi kjenner ikke i tilstrekkelig grad til årsaken: Skyldes det at det tar tid før folk kommer tilbake? Har man fått andre vaner på søndagene? Har man vent seg til et litt roligere liv de siste årene, som også får følger for gudstjenesteoppmøtet? Har ikke menighetene i tilstrekkelig grad satset på det ekstraordinære i gudstjenestene som vanligvis tiltrekker seg flere folk (barnekor, temagudstjenester osv)?

Menighetene merker at man i større grad må jobbe systematisk for å få folk tilbake, enten det er den faste kjernen eller nye. Flere rapporterer at den gudstjenestefeirende menigheten blir stadig eldre. Der

man klarer å få til spesielle tiltak eller litt annerledes gudstjenester, er det en forsiktig økning fra 2021.

1.1.2: Flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenestelivet

For Agder og Telemark bispedømme er det et mål at flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenestelivet, i trosopplæringen og kirkeliv ellers. Slik føyes arbeid og målsetting rundt samisk kirkeliv inn i Den norske kirkes planer og vedtak.

Måloppnåelse og vurdering av utviklingen

For 2022 er det rapportert inn åtte tiltak på samisk språk i gudstjenesten, med til sammen 496 deltakere. Dette er en økning fra 2021 da det ikke var rapportert tiltak.

Det har vært arbeidet målrettet for å informere menighetene om ressurser som finnes på Den norske kirkes og på Samisk kirkeråd sine websider. Kirkerådets veiledningshefte om samisk språk, kultur og liturgi ble sendt bredt ut til menigheter og proster i bispedømmet. Markering og formidling av samisk kirkeliv viser at Den norske kirke er med i den verdensvide kirkes arbeid med å løfte frem urfolks verdighet, livsvilkår og rettigheter, slik dette er motivert i kirkens tros- og verdigrunnlag.

1.1.3: Oppslutningen om kirkelige handlinger holdes oppe

AGDER OG TELEMARK	Dåpskull				Andel døypte			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
	4 463	4 284	4 468	4468	58 %	51 %	55 %	57 %

Det rapporteres fra prostiene at oppslutning om dåp er tilnærmet lik før pandemien, noe statistikken også bekrefter. Majoriteten av menighetene har vært på tilbudssiden når det gjelder tilrettelegging av egne dåpsgudstjenester der dette er ønskelig, og det er fremdeles et ønsket tilbud flere steder. Menighetene har også oppmerksomhet rettet på å informere bredt om dåp på ulike måter, også drop-in-dåp.

Det kan se ut som det er mest nedgang på antall dåp i bymenigheter. Det er gledelig at flere eldre barn, ungdommer og godt voksne ønsker å bli døpt.

Bispedømme	Antall konfirmerte				Antall konfirmert av 15-årige medlemmer			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Agder og Telemark bispedømme	3 056	2 862	3 118	2 852	80 %	78 %	82 %	75 %

Ett prosti melder om økt oppslutning om konfirmasjon. De øvrige har en nedgang. Årsak til dette er det for tidlig å kunne si noe om. I denne oversikten er det benyttet tall fra SSB. Vi ser at disse i noen grad avviker fra tallene rapportert i trosopplæringsmodulen.

Bispedømme	Vielser			
	2019	2020	2021	2022
Agder og Telemark bispedømme	698	561	563	762

Økningen i vielser i 2022 antas å ha sammenheng med at det var mange utsatte vielser som følge av pandemien.

Det kan også se ut som flere ikke planlegger vielser like lenge før som man gjorde tidligere, ifølge rapport fra de to største byene. Dette kan skyldes at det i 2022 fremdeles var noe usikkerhet rundt hvorvidt større markeringer lot seg gjennomføre, men trenden ser ut til å fortsette også etter 2022.

	Antall døde medlemmer				Andel gravferder av døde medlemmer			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Agder og Telemark	3 161	3 163	3 144	3 522	107 %	104 %	102 %	95 %

Det vil vanligvis være flere gravferder i Den norske kirke enn antall medlemmer skal tilsi, blant annet fordi en del tilhørende andre kirkesamfunn begravnes i DNK. Det er derfor uklart hvorfor statistikken viser noe annet for 2022.

1.1.4: Barn og unge lærer om kirke og tro

Agder og Telemark	2019		2020		2021		2022	
	Del-tagere (sum)	Andel av mål-gruppen	Del-tagere (sum)	Andel av mål-gruppen	Del-tagere (sum)	Andel av mål-gruppen	Del-tagere (sum)	Andel av mål-gruppen
Dåpssamtale	2562	102 %	2400	113 %	2276	104 %	2382	94 %
4 års bok	1390	43 %	1252	46 %	1123	43 %	1252	45 %
6 års bok	940	36 %	885	44 %	744	34 %	887	35 %
Tårnagent-helg	1074	34 %	766	32 %	741	37 %	924	30 %
Lysvåken	980	32 %	359	25 %	664	31 %	757	29 %
Konfirmasjon	3039	81 %	2803	78 %	3073	83 %	3034	81 %
Året etter konfirmasjon	344	10 %	200	12 %	261	12 %	238	11 %

I Agder og Telemark er det en gjennomsnittlig deltakeroppslutning på de utvalgte trosopplæringstiltakene på totalt 49 %. I fjor lå snittet på 52 %.

Dåpssamtalen ligger som første tiltak i alle trosopplæringsplaner og rapporteres på også her som i SSB. Det kan dessverre se ut som at det gjøres feil i rapporteringen her, samt at antall i målgruppen i systemet ikke alltid stemmer med det faktiske antall. Feil i rapporteringen kan skyldes praksis med at man teller antall dåpssamtaler i en felleskalender som ikke er oppdatert, og at dåpssamlingen for flere dåpsfamilier blir telt som en dåpssamtale.

Babysang bør nevnes som et viktig og voksende trosopplæringstiltak i bispedømmet. 50 menigheter har arrangert babysang i 2022, mange med veldig god oppslutning, Mandal har 77 % oppslutning (83 barn) og Vågsbygd 84 % oppslutning (42 barn). Babysang er et fellesskapsskapende tilbud og kan være en god rekrutteringsarena for påmelding til dåp som nok stadig ikke er godt nok utnyttet. Alt

handler om relasjoner og her skapes det gode bånd til menigheten gjennom kursene. Utenom babysang har også mange av de samme menighetene tilbud om småbarnssang.

Det er gledelig å se at oppslutningen om 4-årsbok går opp. Flere menigheter velger mer fritt blant utdelingsbøker nå enn før, og noen velger å dele ut barnebibel eller f.eks. "Fest på slottet" heller enn den tradisjonelle 4-årsboka. Flere menigheter sender også boka i posten, kommer med den på døra, eller deler den ut på en kirkemiddag, til de som ikke hadde anledning til å komme på selve utdelingen. I Fjotland og Kvinesdal får alle døpte i kullet boken, hvilket gir 100 % oppslutning. Enda flere menigheter, spesielt de med veldig små kull (mindre enn 20), kan i større grad bli oppmuntret til å gjøre det samme.

Utdelingen av 6-årsbok er stabil. 12 menigheter har 100 % oppslutning. Flere rapporterer at det er en fordel å ha et arrangement før utdelingen i gudstjenesten. Gimsøy og Nenset har "prins og prinsesseball". Gjerpen kombinerer det med Hallovenn. 49 menigheter har under 50 % oppslutning. Menigheter med små kull kan også her i langt større grad bli oppmuntret til å dele ut til hele kullet. Utdelingsboken kan være en god ressurs med tanke på trosopplæring i hjemmet. Dette bør telle mer enn de midler man eventuelt sparer ved å ikke gi bok til de som ikke møtte opp.

Tårnagenthelg er med på å trekke ned tallet for gjennomsnittlig deltakeroppslutning med 7 % lavere andel av målgruppen enn i fjor. Det interessante og positive er at til forskjell fra 2021, har 82 % av menighetene (mot 76% i 2021) tårnagenthelg i trosopplæringsplanen, og kun 13 % har avlyst på grunn av korona (mot 37 % i 2021). Det vil si at 183 flere barn har deltatt på tårnagenthelg i år og altså langt flere menigheter arrangert tårnagenthelg dette året.

I Grimstad ble det omsider arrangert tårnagent igjen etter to år med pandemi og oppslutningen var over all forventning og veldig hyggelig med 122 % oppslutning – og det med kun årets målgruppe som inviterte. Gulset og Skotfoss arrangerte tårnagenthelg to ganger i år for at flere kull skulle få muligheten til å oppleve arrangementet.

Lysvåken har en nedgang med 2% men antall menigheter som gjennomførte Lysvåken med overnatting, som før pandemien, har steget. En menighet rapporterer at de er skuffet over oppslutningen, men at de tror folk må bli kjent med arrangementet igjen på nytt. Det fine er at mange menigheter med små kull, som Konsmo og Øvrebø, har hatt 100 % oppslutning og enkelte langt over det, som f.eks. Vegusdal med 220 % hvor hele klassen kommer. Det ser altså ut som at menigheter med små kull har hatt lettere for å samle barn til Lysvåken enn menigheter med store kull. Grunnen til det kan være at de har greitt å gjennomføre arrangementet under pandemien, så kontinuiteten er opprettholdt.

Oppslutningen om konfirmasjon har gått ned 2 % men det er fortsatt høyere enn landsgjennomsnittet på 79 %. 32 menigheter har 100 % oppslutning eller mer, og kun 3 menigheter har lavere enn 50 % oppslutning. En grunn til nedgang kan være manglende relasjonsbygging de siste årene under pandemien. Samtidig konstaterer vi at det er forskjell i tallene for rapporterte konfirmasjoner.

Året etter konfirmasjon, se 3.2.1.

1.2 Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle

1.2.1: Kirken deltar aktivt i samfunnsdebatten og på ulike arenaer i det offentlige rom

Biskopen har i 2022 tatt igjen en del visitaser etter at antallet ble nedjustert i koronaårene 2020 og 2021. Gjennom visitasene markerer kirken seg på en god måte i lokalmiljøet, både i møte med menighet, frivilligheten, det offentlige og næringslivet. Dette blir ofte ledsaget av positiv mediedekning.

Under Arendalsuka har Agder og Telemark bispedømme vært deltaker sammen med Kirkerådet, og biskopen var aktiv deltaker i flere arrangementer på Kirkeskipet og i Trefoldighetskirken som også ble

sendt digitalt både direkte og i opptak. Til tross for hard konkurranse i media, ble drop-in-dåp i Barbu kirke dekket av NRK Sørlandet direkte på radio under Arendalsuka.

I mars startet en kommunikasjonsrådgiver i full stilling og dette har bidratt til økt informasjon fra bispedømmet. Det er opprettet et månedlig nyhetsbrev som går ut til ansatte i bispedømmet, frivillige, media og andre interesserte. Kommunikasjonsrådgiveren deltar også på arrangementer og driver aktiv informasjonsvirksomhet både før, under og i etterkant av små og store begivenheter.

Biskopens, og bispedømmets nyopprettede facebookside, når ut til stadig flere og bidrar også til at media følger med på hva spesielt biskopen driver med.

Kirken og våre ansatte har lokalt mange steder bidratt i den offentlige debatt og samtale. Kirken blir regnet med og deltar aktivt på kulturarrangementer og andre lokale begivenheter. Dette fremkommer også andre steder i årsrapporten.

1.2.2: Kirken samhandler med ulike tros- og livssynssamfunn

Den norske Kirke i Agder og Telemark samarbeider både lokalt og regionalt med ulike tros- og livssynssamfunn. Samarbeidsrådet for Tros- og livssynssamfunn (STL) har lokalt arbeid i både Skien, Arendal og Kristiansand, sistnevnte sted kalt "Forum for tro og livssyn". Dnk er godt representert og aktive gjennom både styrerepresentasjon og ulike arrangement.

Deler av Agder og Telemark skiller seg fra resten av landet med mange kirkesamfunn og høy oppslutning om disse. Det jobbes kontinuerlig med å sikre et fortsatt godt samarbeid med disse lokalt, og det er gledelig å registrere at samarbeid fungerer svært godt mange steder. Det merkes imidlertid at både teologi og relasjoner kan være styrende faktorer for i hvilken grad samarbeidet fungerer.

Bispedømmet har et ønske om å oppmuntre til fortsatt godt samarbeid der dette allerede eksisterer, og oppmuntre til å finne gode samarbeidsmåter der dette ikke er like høyt på agendaen. Det er gledelig å registrere i møte med andre kirkesamfunn at biskopen trekkes frem som en god ambassadør for å styrke relasjonen mellom kirkesamfunnene.

1.3 Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke

1.3.1: Rekruttering til kirkelige stillinger styrkes

Utlysning, søknader, tilsetting

	Utlyste stillinger	Antall søknader	Tilsettinger
Agder og Telemark 2021	18	63	14
Agder og Telemark 2022	24	58	20

Antall søkere til prestestillinger totalt har gått ned fra forrige år, mens det er en markant økning i antall tilsettinger. I 2021 hadde vi i snitt 3,5 søkere til hver utlyst stilling, i 2022 var dette redusert til 2,4 %. En del av forklaringen på denne nedgangen, skyldes rekrutteringskrisen kirken står i. En annen faktor som kan ha spilt inn, er at man i en del foregående år har hatt mange søkere uten noen form for søkerkompetanse. Disse har søkt mange stillinger samtidig, muligens som en del av arbeidsmarkedstiltak som handler om jobbsøking. Det er færre slike søknader nå. Vi tilsatte 20 prester i 2022 mot 14 i 2020. På tross av mindre søkermasse har vi i utlysninger hvor det kun er en eller svært få søkere, hatt kandidater som vi har vurdert som godt egnet til stillingen og derfor kunne foreta en tilsetting.

Bispedømmerådet har gjennom flere år hatt mange studenter i stiftspraksis. Selv om det var noe færre i 2022 enn året før, anser vi dette som vårt viktigste rekrutteringsgrunnlag.

Det var få vakante stillinger, og god tilgang til å løse det med gode vikarer. Dette skyldes ikke minst at vi på de fleste steder i vårt bispedømme har god tilgang på pensjonister som vikarer.

Så skal det også bemerkes når det gjelder rekruttering at det er en stadig økende tendens til at mange som søker en stilling, allerede innehar en annen stilling i samme prosti eller nærområde. Det skjer en betydelig intern rokkering av presteskap ved nyttilsetninger.

Av 14 prester som ble innsatt i tjenesten var det 4 kvinner og 2 menn som kom fra tjeneste i et annet bispedømme.

Agder og Telemark biskop gjennomførte 4 vigslinger dette året, 3 diakoner og 1 kantor, alle til tjeneste i vårt bispedømme.

1.3.2: Kirken har en velfungerende organisasjon

Det har i løpet av de senere år skjedd en positiv utvikling når det gjelder samhandling mellom de to arbeidsgiverlinjene. I økende grad har vi en gjensidig opplevelse av være medspillere på ulike områder, enten det dreier seg om strategiske beslutninger, utvikling av kompetanse eller å ha ansatte i felles stab. Det hører til sjeldenhetene at to arbeidsgiverlinjer er til hinder for å kunne utvikle kirken som organisasjonen lokalt. Dette har også sammenheng med at prostereformen som nå snart er 20 år gammel har hatt tid til å prege organisasjonen. Prostene utøver ledelse i samspill med kirkevergene og er samtidig et bindeledd inn mot den lokale rådsstruktur.

1.3.3: Kompetanseutvikling styrkes

I 2022 var budsjettet avsatt til videre- og etterutdanning (EVU) det samme som foregående år. Vi har også videreført ordningen med at en del av midlene til dette blir ført ut til det enkelte prosti og forvaltet der. Samtidig har vi de siste årene allikevel sett en klar forskyving i de kompetansetiltak som de ansatte og ikke minst prestene deltar på. Tidligere har Agder og Telemark bispedømme, gjerne sammen med et utdanningssted, arrangert kompetansehevende kurs som har omfattet alle ansatte. Det har vært en god utnyttelse av avsatte EVU-midler. De siste årene har det vært arrangert en del sentrale kurs og studieopplegg med et eksplisitt ønske om at alle bispedømmer sender ansatte på disse kursene. I tillegg er det fremforhandlet avtaler om studiedager når man tar poenggivende kurs som gjør at mye av midlene blir bundet opp til få personer istedenfor at de fleste ansatte får del i noe kompetanseheving. Vi er urolige for denne utviklingen. Vi bør sammen med Bispemøtet og Kirkerådet ha en ny gjennomdrøfting om hvordan vi best innretter EVU-arbeidet og kompetanseutvikling blant våre ansatte i en tid hvor ressursene til dette er knappe.

Det nye e-læringssystemet er et godt verktøy for kompetanseutvikling. Vi har allikevel møtt på en del hindringer i bruk av dette verktøyet. Det har vist seg at vi har stått overfor betydelige utfordringer når det gjelder å få de ansatte til å ta i bruk e-læringsverktøyet. Noe skyldes nok manglende datakunnskap blant ansatte, men en stor del av utfordringen skyldes at man er på ulike plattformer lokalt. Til nå har 52 % av prestene fullført til sammen 570 kursmoduler. Dette er tall vi ikke er fornøyd med og vi bruker våren til å få læringen til å fungere etter sin hensikt.

2. Kirken er der livet leves

2.1 Styrker kirken som kulturarena og forvalter kulturarv for alle generasjoner

2.1.1: Flere deltakere på konserter og kulturarrangementer

Måloppnåelse og trekk ved utviklingen

Situasjonen med pandemi, restriksjoner og antallsbegrensninger har virket inn på antall konserter og kulturarrangementer og deltakere på disse de siste årene, men fra 2022 ser vi en markant økning i både antall konserter og kulturarrangementer og deltakere på disse. Det er gledelig å registrere at aktiviteten har tatt seg opp igjen. Antall konserter og kulturarrangementer både i menighetenes og andre aktørers regi er omtrent dobbelt så mange i 2022 sammenlignet med året før. Det samme gjelder for deltakere på disse, og størst er økningen i antall deltakere på konserter i regi av menighetene, med 47496 mot 14768 året før. Erfaringen er da også at menighetene har kommet godt i gang med planlegging og gjennomføring av tiltak, både i egen og andre aktørers regi. Digitale produksjoner som ble utviklet under pandemien blir fortsatt laget og nye bruksområder er utviklet, som musikktiltak og andakter i omsorgsinstitusjoner.

Deltakere på konsert i regi av menighet		Deltakere på konsert i regi av andre		Deltakere på kulturarr. i regi av menighet		Deltakere på kulturarr. i regi av andre	
2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
14 768	46 661	156256	38395	6984	47496	1547	3531

Som ledd i gjenoppbyggingen av kultursektoren etter pandemien foregår det samarbeid i Kirkerådet, nasjonalt kulturrådgivernetverk og kunst- og kulturinstitusjoner i å utvikle virkemidler som samtidig kan fremme mangfold og tilgjengelighet. Dette arbeidet føyer seg inn i føringer gitt i rapporten «Sterkere tilbake» utgitt av Kulturrådet og Norsk Filminstitutt. Rapporten omhandler gjenoppbyggingen av kultursektoren og viser til krisen i kulturlivet som en konsekvens av pandemien. Videre peker rapporten på mulige virkemidler for gjenoppbygging.

Kirkelig kultursenter Sør, i Bø i Telemark, KIRKUS, ble offisielt åpnet 16. september ved kirkerådsleder Kristin Gunleiksrud Raaum og biskop Stein Reinertsen. KIRKUS har allerede markert seg regionalt og nasjonalt, har et viktig og interessant program og er et kompetansesenter for barn og unge innen kor, kirkemusikk og orgelundervisning, metodikk og pedagogikk. KIRKUS kan få betydning for kompetanseutvikling på kor og kirkemusikk i vårt bispedømme og samarbeidet er med kulturfeltet i bispedømmet som også bidrar til å opprette en nasjonal forankring for KIRKUS.

Biskopens samling for kirkemusikerne 26. januar i Kristiansand domkirke samlet mange, og det var besøk av kantor i Uranienborg menighet i Oslo, Inger-Lise Ulsrud.

Regissør Steffan Strandbergs dokumentarfilm "Presten hemmelighet" omhandler homofili og er et nært portrett av en prest som gjør sitt livs valg. LHBT-utvalget i Kirkerådet har anbefalt at filmen gjøres tilgjengelig, og det er laget ressursmateriale til samtale som kan etterfølges av filmen. Vennesla menighet tok initiativet med å legge til rette for at filmen har blitt kjent både i bispedømmet, men også nasjonalt for videre formidling som ressurs, blant annet hos Kirkerådet.

Tiltak

For å opprettholde kulturaktivitet og antall konserter og kulturarrangementer i kirkene, samt bidra til vekst og videre utvikling på dette feltet, vil kontakt med menigheter og andre aktører være prioriterte

oppgaver; tilskuddsordninger og søknadsveiledning, koordinering av tiltak, hjelp og tilrettelegging. Det er videre planlagt kurs i søknadsprosesser for ungdomsledere og daglig ledere i menighetene høsten 2023. Bispedømmets fokus og arbeid med HEL- gudstjenester og tilrettelagte tiltak innen kunst, musikk og kultur vil fortsatt ha fokus i vår kontakt med menighetene og andre aktører.

Som konkrete tiltak for å fremme utvikling på kunst- og kulturfeltet i bispedømmet som en del av gjenreisningen av norsk kulturliv, blir disse punktene som Kirkerådet har foreslått, fulgt opp:

1. Satsing på tilgjengelighet og mangfold. Kulturtiltak skal være tilgjengelig for alle. Kulturelt mangfold kan forstås som et inkluderende kulturliv som kommer til uttrykk gjennom et mangfold av sosial og kulturell bakgrunn, kjønn, funksjonsevne, religion, seksuell orientering, etnisitet, nasjonalitet og alder. Det må rettes særlig oppmerksomhet mot å inkludere samfunnsgrupper som er underrepresenterte i kulturlivet, både som utøvere og kulturarbeidere og som brukere av kulturtilbud.

2. Framtidens kulturelle møteplasser. Det arbeides for å legge til rette for nye møteplasser, samt videreføre møteplasser som eksisterte før pandemien mellom menigheter, kommune, fylke og kunst- og kulturinstitusjoner.

2.1.2: Styrke og fornye kirkelig kulturarv nasjonalt og lokalt. Antall menigheter med åpen kirke. Pilgrimsrapportering.

I Agder og Telemark bispedømmes strategi for 2022-2029 under *Kirken er der livet leves* og *kirken for den enkelte* er et av målene å øke antall pilegrimsvandring i bispedømmet, *bærekraftmål 4*. Noen vandringar arrangeres årlig, mens andre arrangeres en eller flere ganger.

Måloppnåelse og vurdering av utviklingen

I bispedømmet blir en rekke vandring gjennomført hvert år, antall varierer noe. Antall sokn med åpen kirke er 44, og det er en nedgang fra året før, da det ble rapportert 77 åpne kirker. Dette er en markant nedgang fra siste to år, men en må ta i betraktning at tallet på åpne kirker generelt var høyere under pandemien enn ellers. Imidlertid er der ikke stor nedgang i antall dager med åpen kirke; 1086 for 2022 og 1692 i 2021, og antall sokn med åpen kirke er omtrent som i 2019. Likevel er det grunn til å fortsette arbeidet med å stimulere til å holde kirkene åpne, spesielt under Allehelgens og ved pilegrimsvandring og om sommeren.

Det er stor bredde i tematikk knyttet til vandringene: Håp, sorg, interkulturell dialog, skaperverket, kirkebygg, salmeskatt og kulturarv. Vandring for konfirmanter gjennomføres flere steder. Det er lange tradisjoner i Holt, Tvedestrand og Dybvåg menigheter på å markere Olsok, minnedagen etter Olav Haraldsson, også kjent som Olav den Hellige, med en pilegrimsvandring. Pilegrimsvandringen som fant sted i Kviteseid kommune inkluderte ukrainere og deres sangtradisjon og ble arrangert på FNs flyktningdag 15. juni. Vandringen startet i Kviteseid kirke og ble avsluttet i kirken med musikkstund ved organisten.

Prostidiakonen i Vest - Telemark står bak to kjente og veletablerte vandring som begge har Røldal stavkirke som mål. Pilegrimsvandring for etterlatte menn ved selvmord, *Vandring for forandring*, og *Å vandre med håp* som startet i 2008. Denne vandringen fra Vågsliid til stavkirken i Røldal er preget av et omsorgsfellesskap og gir deltakerne sosial trening og mestringsfølelse.

Ved Allehelgen holder flere kirker minnegudstjeneste søndagen, og er åpne både lørdag og søndag. Antall sokn med åpne sommer- og pilegrimskirker er god, men potensialet er større, en stadig økende interesse for pilegrimsvandring tatt i betraktning. Flere menigheter arrangerer konserter og konsertserier om sommeren og holder åpne kirker som del av begrepet sommerkirke. En rekke menigheter holder kirkene åpne som ledd i formidlingen mot turisme, og flere legger til rette for formidlingen av kunsten, utsmykningen og arkitekturen med faste åpningstider med omvisere og

formidlere. Kirkene har hovedsakelig sine åpne perioder sommer og høst. Det er naturlig å se antall sokn og antall dager med åpen kirke i sammenheng med overgangen fra pandemien der aktuelle og tidvise nedstengninger, lukkinger og gjenåpninger gjennom hele året førte til et lavere antall enn man ellers kunne forvente. Det tar noe tid å bygge opp tiltak og resultater slik dette var før pandemien, og samtidig arbeide for videreføring av vandringer og åpne kirker.

Tiltak

Det arbeides videre med å stimulere til og holde kirkene åpne, spesielt ved Allehelgensdag og ved pilegrimsvandring og sommerkirker.

2.1.3: Skoler og andre aktører formidler kulturarven i kirken

Det har gjennom flere år vært arbeidet målrettet fra kulturfeltet i bispedømmet for å øke interessen hos menigheter til å formidle kirken og kirkerommets iboende kunst- og kulturverdier; kirkearkitektur, altertavleutsmykning, skulptur, relieffer, tekstiler, farger, mønster og dekor samt hvordan man går frem for å lage en produksjon eller et formidlingsopplegg. Strategi for Agder og Telemark bispedømme 2022-2029 *Kirken er mer for flere – Kirken i samfunnet* har mål om å motvirke utenforskap og utforske nye måter å være kirke på i *Barn og unge lærer om kirke og tro. Styrke kirke- skolesamarbeidet*.

Flere menigheter har laget fine formidlingsopplegg og har faste årlige avtaler med skolene for formidling i et kirke- skole samarbeid. Det gjelder blant andre Borgestad menighet sitt formidlingsopplegg for Borgestad kirkes rikt utsmykkede interiør med glassmalerier av Emanuel Vigeland (1875-1948). Videre har Lunde og Flåbygd menighet lagt ned et tilsvarende arbeid i å formidle den rikt utsmykkede Lunde kirkes interiør i kirke- skole samarbeid. Utsmykningen i Lunde kirke, som er et stort takmaleri, er ved Johanna Bugge Berge (1874-1961). For tiden arbeides det med ny lyssetting av takmaleriet, et kvalitetsbyggende tiltak som vil fremheve takmaleriet enda bedre. Menigheten har planer om å tilby skolene videre formidling av arkitektur og kunst når lyssettingen er ferdig.

Flere menigheter har stor oppmerksomhet rettet mot formidlingsmuligheter som er representert i kirkens interiør. Historie, epoker og stil kan gi oss kunnskap om tidligere tiders tradisjoner og om samfunnsmessige forhold, både i kunst og kulturhistorisk, i nasjonal og i lokalhistorisk sammenheng.

I noen kommuner samarbeider menigheten med museer, historielag, lag og foreninger i arbeidet med å formidle kulturarven knyttet til kirkene. Flere produksjoner i Den kulturelle skolesekken, i bispedømmets egen regi sammen med kulturinstitusjoner, og i menighetenes samarbeid med kommune og fylke, har gitt mange elever et møte med kirkens kunst- og kulturarv. Siden 2009 har vel 50 000 elever i vårt bispedømme fått oppleve en forestilling i Den kulturelle skolesekken, i kirkerommet, eller på skolen, med tema knyttet til kristen kulturarv. Blant flere menigheter er det naturlig å trekke frem Skien menighet som formidler Skien kirkes arkitektur, kunst og historie gjennom et årlig fast samarbeid med Skien kommune for 6. klasse elevene.

Tiltak og videre oppfølging for å stimulere til interesse for å formidle kirkelig kulturarv:

- Samtaler med fellestråd, prost, menighet og kommune ved visitaser
- Råd og veiledning når menighetene ønsker å lage formidlingsopplegg rundt kirkens arkitektur og interiør
- Bruke bispedømmets nyhetsbrev til å vise gode eksempler på menighetenes formidling til skolene og til egne innslag i gudstjenesten og tiltak i trosopplæringen
- Tilby seminar og kurs til ansatte og frivillige om kirkelig kulturarv og formidlingsmuligheter – og opplegg.

2.2 Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene - lokalt, nasjonalt og globalt

Bærekraftsmålene er innarbeidet som del av bispedømmets strategiplan. Dette bidrar til en helhetlig tenkning som fremmer systematisk arbeid med bærekraftsmålene. Av konkrete tiltak kan nevnes:

- Våren 2022 ble det avholdt egen klimakonferanse.
- Bispedømmet tok initiativ til å feire Skaperverkets dag, en tverrkirkelig gudstjeneste i sentrum av Kristiansand by. Gudstjenesten var en del av programmet for Miljøuka i Kristiansand kommune.
- Bispedømmet har nå 25 grønne menigheter. Dette er en økning på i alt fem fra 2021. Det jobbes kontinuerlig med å motivere til flere grønne menigheter.
- Flere av organisasjonene i *Samarbeid menighet og misjon (SMM)* har ulike prosjekter som setter søkelys på verdens klima- og miljøutfordringer. Bispedømmet fremmer disse prosjektene overfor menighetene som en del av det globale misjonsoppdraget.

Som kirke er vårt hovedmål å forkynne evangeliet og Guds kjærlighet til alle mennesker. Dette konkretiseres blant annet ved å bidra til:

- Å bygge gode fellesskap, der mennesker blir sett, møtt og inkludert. Dette året registrerer vi at flere menigheter har startet opp tilbud for «tweens» (10-13-åringer) etter skoletid. Tilbudet minner om skolens fritidsordning der både leksehjelp og matservering er sentralt.
- Samskaping med offentlige og frivillige aktører. Et eksempel er samarbeidet med Bufetat om synliggjøring av behovet for flere fosterhjem. Vår erfaring er at samarbeidet har vært svært godt. Hittil har fem menigheter inngått lokale avtaler.

Kirkens inkluderingsarbeid og bærekraftsmålene

Et av hovedprinsippene i bærekraftsmålene er at ingen skal holdes utenfor. I kirkens arbeid med mennesker med utviklingshemming og funksjonsnedsettelse er dette en viktig drivkraft.

Bispedømmets arbeid for mennesker med utviklingshemming bidrar vesentlig til oppfyllelse av bærekraftsmålene.

Det er med på å skape "god helse og livskvalitet" (bærekraftsmål 3) blant annet ved å gi tilhørighet i lokalsamfunnene i de menigheter og byer der arbeid drives. Aktiv deltagelse i gudstjenester og felles samlinger styrkes selvfølelsen og bidrar til å svekke utenforskap. Når kirkens HEL-arbeid vektlegger betydningen av inkluderende menigheter som fremmer tilhørighet for alle, oppfylles også bærekraftsmålene. Dette arbeidet har blitt vesentlig styrket de siste årene og etter pandemien ser vi resultater av dette i form av flere møteplasser mellom de ulike tilrettelagte fellesskapene og den øvrige menighet.

Arbeidet med HEL-gudstjenester bidrar blant annet til å skape "mindre ulikhet" (bærekraftsmål 10). Stadig flere menigheter i bispedømmet feirer inkluderende HEL-gudstjenester. Dette bidrar til myndiggjøring og fremmer forståelse for det menneskelige mangfold og akseptasjon av forskjellighet i hele kirkens arbeid. På denne måten bidrar blant annet tilrettelagte gudstjenester til å bygge bro og dermed skape mindre ulikhet.

2.2.1: Flere menigheter med diakonal satsning

I vårt bispedømme har 83 av i alt 115 menigheter (76%) diakonal betjening. Med betjening menes både diakoniansatte og frivillige medarbeidere i utvalg. Innen utgangen av året var 38 personer ansatt i diakon- og diakoniarbeiderstillinger. Året har vært preg av gjenåpning etter pandemien. Flere har rapportert at det har vært krevende. Inntrykket utover høsten er likevel at gleden og pågangsmotet er tilbake. Den største mulige veksten i diakonal betjening ligger først og fremst i opprettelse av flere

stillinger, samt etablering av flere diakoniutvalg. Det var svært gledelig at Mandal prosti fikk på plass en etterlengtet diakoniarbeider våren 2022.

Tiltak:

- Arbeide for nye, friske midler til å øke diakonal betjening i menighetene. Gjelder i første rekke økt finansiering, både gjennom offentlige midler og givertjeneste, for opprettelse av flere stillinger.
- Kontakt med fellesråd og menigheter for å beholde eksisterende diakonale stillinger.
- Stimulere flere menigheter til å utarbeide plan for diakoni og innarbeide den i «Kirka vår- samlet plan for arbeidet i soknet»
- Stimulere menighetene til å møte de diakonale behovene i soknet.

2.2.2: Kirken fremmer menneskeverd, fred, menneskerettigheter og vern om skaperverket

Bispedømmet har i 2022 utarbeidet en strategiplan for perioden 2022-2029 som bygger på FNs bærekraftsmål. Gjennom planen tar bispedømmet bærekraftsmålene på alvor i sitt konkrete arbeid lokalt og regionalt. Samtidig bidrar vi internasjonalt, blant annet gjennom fasteaksjonen og menighetenes misjonsavtaler i SMM-samarbeidet. På denne måten økes bevisstheten om vårt kall som kirke til å dele Guds kjærlighet og derav vårt ansvar for å skape en bedre verden for alle mennesker.

Inkluderende kirkeliv - HEL-arbeidet

En inkluderende kirke ser på forskjellighet som en berikelse og deltagelse som det normale for alle. Arbeidet går ut på å skape tilhørighet til fellesskapet i menighetene på et likeverdig, selvstendig og fullverdig grunnlag. Inkluderende kirkeliv og HEL-arbeidet i kirken er en vesentlig del av bispedømmets strategi for likestilling, inkludering og mangfold (LIM). Ny strategiplan for arbeidet ble vedtatt av bispedømmerådet i ti arbeidspunkter og gjelder fra 2022-2024.

Inkluderingsarbeid i menighetene

Det praktiske inkluderingsarbeidet i menigheten består i det vesentlige av tre tiltak;

- Tilrettelagte fellesskap. Bispedømmet har i dag ca. 30 tilrettelagte tiltak: SIMEN-grupper, ALF-grupper og Tro og Lys-grupper. Dette arbeidet er svært stabilt, men noen nye steder startes det arbeid som i Arendal, Farsund og Vennesla. Dette er svært gledelig. Flere av disse gruppene strekker seg over flere sokn.
- HEL-gudstjenester. Et økende antall menigheter arrangerer nå egne HEL-gudstjenester. Dette er svært gledelig. Og flere steder inngår disse gudstjenestene i menighetens faste gudstjenesteplaner. Arbeidet med prosjektet og boka "Gudstjeneste for alle" har økt interessen for dette arbeidet og flere steder introduseres nå bruk av Norsk med tegn støtte og "Call og response" som gudstjenesteform
- HEL-konfirmanter. Målet er å ha et tilbud om egne smågrupper for konfirmasjon i alle prostier. Dette arbeid går stadig fremover og det inkluderer konfirmanter som ellers ville falle utenfor. Flere som trenger tilrettelegging deltar også i menighetenes ordinære konfirmantarbeid

Fellestiltak

Flere fellestiltak både på prostiplan og for hele bispedømmet inngår i arbeidet. Felles konserter og større arrangement forgår f.eks. i Grenland. Tilbud om støtte og besøk lokalt fortsetter både fra bispedømmet og av andre som Tore Thomassen m.fl.

Camp UNIK og fellesleir for Tro og Lys-bevegelsen ble arrangert sommeren 2022, begge med god oppslutning. Vi har flere aktive Tro og Lys-grupper i bispedømmet gjennom menigheter. Biskopen er også biskop for Tro og Lys-arbeidet i Norden.

2.2.3: Den norske kirkes utslipp og miljøbelastning reduseres

Agder og Telemark bispedømme tar utfordringen med utslipp og miljøbelastning på alvor. Som nevnt i pkt. 2.2. jobbes det stadig med å øke antallet grønne menigheter.

På bispedømmeplan er Agder og Telemark bispedømmekontor sertifisert som Miljøfyrtårn.

Fokuset på miljø og bærekraft innebærer blant annet økt bevissthet rundt reisevirksomhet. Det tilstrebes å redusere antall reiser. Buss og tog prioriteres framfor fly. Ellers benyttes el-bil i økende grad i tjenesten. På bispedømmekontoret er det ordningen med kantinevirksomhet, der én person har hovedansvaret, bidrar til at matsvinn holdes til et minimum. Samtidig blir søppelsortering ivaretatt på en meget tilfredsstillende måte.

2.3 Samhandler med organisasjonslivet, andre tros - og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører

Agder og Telemark bispedømme har et utstrakt samarbeid med eksterne aktører som bidrar til at kirka kan nå sine mål, ikke minst på lokalplanet. Aktørene er både organisasjoner, andre tros- og kirkesamfunn samt offentlige og private samarbeidspartnere. Samarbeidet erfares berikende, og det jobbes aktivt og systematisk med å opprettholde og videreutvikle et godt samarbeid.

2.3.1: Samarbeid menighet og misjon styrkes

Det har ikke vært noen endringer i det totale antall misjonsavtaler i løpet av 2022.

Agder og Telemark bispedømme scorer fremdeles høyt på misjon, der samtlige menigheter har én eller flere avtaler. Når det gjelder fordelingen av avtalene organisasjonsmessig, er bildet omtrent det samme som det har vært de siste årene. Det norske misjonsselskap (NMS) er organisasjonen med klart flest avtaler. Av i alt 117 misjonsavtaler har NMS 53 avtaler.

Det høye antall avtaler vitner om et aktivt misjonsengasjement i bispedømmet vårt. Utfordringen gjelder fortsatt å utnytte det store potensiale til vekst når det gjelder innsamlet beløp fra den enkelte menighet. Bildet er dog variert. Noen menigheter har et sterkt misjonsfokus, andre ikke. En av de viktigste suksessfaktorene for å kunne lykkes i dette arbeidet, er organisasjonenes oppfølging av den enkelte avtalemenighet.

Utfordringer og tiltak

Aksjonen «Sammen som kirke i hele verden» ble videreført i 2022. Vi har som mål å videreutvikle aksjonen til å bli et enda viktigere redskap for å utnytte de muligheter avtalene gir for økt misjonsengasjement i samtlige menigheter.

En av hovedutfordringene er imidlertid å rekruttere barn og unge til et aktivt misjonsengasjement. For å lykkes med dette må misjon iverksettes i de eksisterende trosopplæringstiltak. Samtidig må det jobbes med økt kunnskap, forståelse og betydning av misjon blant unge og voksne for at misjonsoppdraget skal kunne videreføres til nye generasjoner.

2.3.2: Den norske kirke synliggjør sin tilhørighet i den verdensvide kirke

Aksjon «Sammen som kirke i hele verden» ble i vedtak i Kirkemøtet inkludert i handlingsplanen for Den norske kirkes globale oppdrag. Aksjonsgruppen ble med dette utvidet med flere representanter for å gi aksjonen en større nasjonal forankring.

Vi ser konturene av at aksjonen åpner dører for økt samarbeid mellom menighet og organisasjon, noe som vil kunne få stor betydning for misjonsavtalene framover.

Vennskapsbispedømme

Agder og Telemark bispedømme har et vennskapsbispedømme i Egypt, med biskop Thomas som samarbeidspartner.

2.3.3: Barne- og ungdomsorganisasjonene deltar inn i menighetene

De aller fleste menighetene i vårt bispedømme har samarbeid med en eller flere organisasjoner. Barne- og ungdomsorganisasjonene er flinke til å opprette, og opprettholde kontakt med lag og foreninger som er knyttet til menigheter hos oss, og mange av de som er ansatt i menighetenes barne- og ungdomsarbeid rapporterer at samarbeid med organisasjoner er godt og viktig. Noen menigheter er knyttet til flere ulike organisasjoner. De to barne- og ungdomsorganisasjonene som har flest grupper i vårt bispedømme er Acta – barn og unge i Normisjon, og Søndagsskolen Norge.

I Acta er det særlig Soul Children (korkonsept) som preger gruppene, og over halvparten av alle Soul Children kor i Agder (9 av 14 kor) samt Telemark (4 av 7 kor), er del av lokale menigheter i Den norske kirke. Den energi og begeistring Soul Children-bevegelsen gir, håper vi vil smitte på flere menigheter og aktiviteter.

Ønsket og Elsket er en organisasjon som startet som et samarbeidsprosjekt mellom flere menigheter i Øvre Telemark prosti. Fra 2020 ble de etablert som egen organisasjon, og nå er alle menighetene i Øvre Telemark prosti med. Ønsket og Elsket er et systematisk og helhetlig ungdomsarbeid for konfirmanter og ungdomsledere.

Bispedømmekontoret inviterer årlig representanter fra barne- og ungdomsorganisasjonene til samlinger der de kan dele erfaringer med oss og med hverandre. Dette oppleves som viktige møtepunkt.

Kirkens inkluderingsarbeid (HEL-arbeidet) har et godt og utbygd samarbeid med ungdomsorganisasjonen Skjærgårds LIVE.

3. Kirken er mer for flere

3.1 Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og felleskap fysisk og digitalt

3.1.1: Kirkens digitale nærvær øker

Agder og Telemark har en offisiell hjemmeside for bispedømmet som er bispedømmets viktigste kommunikasjonskanal. Siden henvender seg både til allmennheten og til ansatte i Den norske kirke.

I mai 2022 ble det første nyhetsbrevet fra bispedømmet sendt ut til ansatte, frivillige og media, og de fleste sakene i nyhetsbrevet lenkes til saker på vår hjemmeside. Dermed når vi flere med informasjonen som publiseres på hjemmesiden. Det har også ført til at vi sender ut færre e-poster til ansatte og frivillige ved at vi samler viktig informasjon i nyhetsbrevet som kommer en gang i måneden. Nyhetsbrevet hadde 327 abonnenter per 31.12.2022. Nyhetsbrevet har samme løsning og mal som Kirkerådet bruker og hvert nyhetsbrev legges tilgjengelig på vår hjemmeside i etterkant.

Når det gjelder sosiale medier, er fremdeles biskopens Facebookside den som har størst rekkevidde. Siden hadde ved årsskiftet 2022-23 nær 1800 følgere, noe som er i underkant av 200 flere siden 2021. I forbindelse med at vi opprettet en egen Facebook-side for bispedømmet våren 2022, gjorde vi en gjennomgang av ulike sider og grupper vi hadde på Facebook, og valgte å prioritere bort noen av dem. Facebooksiden Agder og Telemark bispedømme hadde 200 følgere ved årsskiftet.

3.1.2: Universell utforming

Temaene som synliggjøres i arbeidet med universell utforming krever faglig samarbeid og strategisk samarbeid både på bispedømmekontoret, i prostiene, og i fellesrådene og menighetene. Et slikt utviklet samarbeid kan vi ikke si at vi har i bispedømmet i dag. Imidlertid jobbes det godt med flere av

områdene som faller inn under spørsmål rundt universell tilrettelegging og utforming. En systematisk organisering og fordeling av ansvar vil være viktig fremover.

Fjerning av fysiske og ikke-fysiske barrierer i bygg, aktiviteter og arrangementer

I forbindelse med visitaser innhentes det informasjon om fysiske barrierer som ikke er i samsvar med kravet om universalitet. Når søknader kommer til biskop om universell tilrettelegging av kirkebygg behandles dette etter kirkens regelverk for kirkebygg. Vi opplever velvilje fra vernemyndighetene til å finne løsninger. Men som nasjonale kulturminner, har enkelte av kirkene våre utfordringer til hvordan dette skal løses. Initiativet til løsninger kommer fra den lokale kirkeforvaltningen og er avhengig av kommunale bevilgninger. Det er soknet som eier kirkebygget og kirkelig fellesråd som forvalter det.

Arbeidet med å fjerne ikke-fysiske barrierer i aktiviteter og gudstjenester har hatt fokus i arbeidet med prosjektet "Gudstjeneste for alle". I bispedømmet arbeides det relativt målrettet for å sørge for at også ikke-fysiske barrierer blir avdekket slik at flere kan kjenne tilhørighet til gudstjenesten.

Samhandling med helse- og omsorgstjenesten om styrking av retten til religionsutøvelse

Arbeidet har fortsatt gjennom året. Bispedømmet har to særskilte prosjekt rundt dette lokalisert i Kristiansand og Skien. Selv om bevisstheten om dette feltet er økende i menigheten, gjenstår et stort arbeid for å bevisstgjøre omsorgspersonalet på deres oppgaver og å legge rutiner for oppfølging i menighetene.

Menighetsansatte/frivillige som bruker tegn til tale, synstolking og annet metodikk som bidrar til at flere kan delta:

Arbeidet med synstolking har så vidt begynt, men bevisstheten om dette er fortsatt svak. Rutiner rundt å gi blinde og svaksynte tilgang til salmenummer for å kunne delta på likeverdig vilkår er økende. Bruk av Norsk med tegnstøtte er økende både i tilrettelagte gudstjenester (HEL-gudstjenester) og noe i hovedgudstjenestene.

Bevissthet om mangfold i kommunikasjonsiltak

Det har vært jobbet med et prosjekt med å få menighetene til å beskrive sine kirkeanlegg for de som besøker disse. Dette er tenkt gjort som en fast beskrivelse av kirkeanlegget med tanke på parkering, HC-tilgjengelighet, tilgjengelighet i rommene i kirken, teleslynge og faktisk fremkommelighet i kirkebygget. Dette legges så ut på menighetens nettsider. Det innebærer også trygghet for at her er det takhøyde for alle mennesker også for mennesker som ikke alltid har mulighet for å sitte stille.

Tilrettelegging for ansatte ved funksjonsnedsettelse

Som arbeidsgiver har vi et tilretteleggingsansvar for ansatte ved funksjonsnedsettelse. Dette prøver vi å være bevisst på ved eventuelle ansettelse eller når et slikt behov oppstår i et allerede eksisterende arbeidsforhold. Den lokale menighet må ikke oppleve at det er de som skal måtte ta belastningen ved en reduksjon av arbeidskraft. For å forhindre dette har bispedømmet da gått inn med ekstraressurser som kan bistå personen med funksjonsnedsettelse på ulike måter.

3.1.3: Folkekirken tilbyr ulike møteplasser og fellesskap

"Det eneste stedet der jeg kan møte alle slags folk er når jeg er i kirka"

"Det er noe fint med at vi etter en begravelse har minnesamvær. Da får vi anledning til å gå fra det aller tristeste til det litt lettere. Vi får gråte og le om hverandre, og sammen dele."

Begge utsagnene sier noe om hvor viktig det er at kirka fortsetter å fremheve det viktige i å være et sted der man er en del av et fellesskap. Et sted der man møtes uavhengig av yrkesbakgrunn, alder eller andre ting som det er så lett å defineres ut ifra.

Mange av våre kirker er svært gode på å møte og ta imot nye som kommer, og på en god måte innlemme dem i eksisterende fellesskap. Det er gledelig når stabsfellesskap og menighetsråd setter dette på sakslista. Det oppmuntres til at menighetenes aktiviteter skal være lett tilgjengelig på nett, i sosiale media, i menighetsblad og på andre måter synliggjøres i sitt nærområde.

Fra årsrapportene til prostene kan man blant annet lese at:

- I Rjukan i Øvre Telemark har “foredragsgudstjenester” vært vellykket. Historikere, lærere, kunstnere og politikere har foredrag om Rjukan.
- Menighetene i Tvedestrand i Aust-Nedenes prosti slår seg sammen om å arrangere “Supersøndag” som en felles familiegudstjeneste, og ser ut til å øke oppslutningen godt når dette gjennomføres.
- I Lister og Mandal prosti er kirka synlig i forbindelse med arrangement som Skalldyrfestivalen i Mandal, Kaperdagene i Farsund og Amerikafestivalen på Lista.
- Mange menigheter arrangerer familiemiddag eller liknende, med god oppslutning – gjerne i forbindelse med trosopplæringstiltak.
- I HEL-arbeidet i Grenland, som menighetene i området står bak, er både mennesker med funksjonshemming og funksjonsnedsettelse ledere sammen av arbeidet.

3.2 Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på

3.2.1: Ungdomsarbeidet styrkes, og kirken er til stede på utdanningsinstitusjoner og i forsvaret

I vårt bispedømme har vi 2 studentprester. En på høyskolen i Sørøst-Norge (HSN) som omfatter blant annet høyskoletilbudene som finnes i Bø, Notodden, Porsgrunn og Rauland, og en ved universitetet i Agder - avdeling Kristiansand og Grimstad. Studenter og unge voksne har stort behov for noen å snakke med, og studentprestene er viktige samtalepartnere for mange av studentene.

Målgruppen 18-30 er en gruppe som ofte er vanskelig å få til gode fellesskap for i menighetene. Mange er studenter og bor hjemmefra, og det er ofte få i denne aldersgruppen lokalt. De som er i målgruppen er også i veldig ulike livssituasjoner (studenter, nye i arbeidslivet, folk i etableringsfasen, småbarnsforeldre), og derfor må man jobbe med ulike typer tiltak, og kanskje helt annerledes i storbyene enn på bygda. Det er gledelig å se at det ifølge SSB vises en økning i antall tilbud for denne målgruppen i vårt bispedømme, både når det gjelder kontinuerlige tilbud, enkelttiltak og lederkurs. Spesielt på enkelttiltak ser vi en betydelig økning fra tidligere år. Det er usikkert hva denne økningen skyldes, men hvis tallene stemmer, så er det svært gledelig. Vi må uansett jobbe stadig videre for å få til enda flere gode tilbud for denne aldersgruppen.

Antall kontinuerlig tilbud for 18-30 år				
2019	2020	2021	2022	Endring %
37	39	27	38	41 %

Antall enkelttiltak for 18-30 år				
2019	2020	2021	2022	Endring %
16	9	7	20	186 %

Antall lederkurs for 18-30 år				
2019	2020	2021	2022	Endring %
8	4	11	14	27 %

For ungdom fra 13-17 år har vårt bispedømme mange gode tilbud. Vi har lenge hatt søkelys på viktigheten av å jobbe kontinuerlig, særlig med denne målgruppen. Det er rapportert inn nærmere 90 såkalte «øvrigt tiltak» (kontinuerlige tiltak) for ungdom. Dette kan være klubber, ungdomskvelder, smågrupper, KRIK, kor og annet. Dette tallet er på god vei oppover etter korona.

I tillegg er det rapportert 26 breddetiltak året etter konfirmantaldet, med totalt 238 deltakere. De fleste av disse tiltakene er lederkurs, og i prinsippet små grupper som ikke egentlig er breddetiltak.

På UT-konferansen (ungdomstinget) i november samlet vi 50 ungdommer fra 12 menigheter, i alderen 15-30 år. UT-konferansen er viktig for ungdomsdemokratiet, men også en arena hvor ungdom får utveksle erfaringer og hente inspirasjon til videre arbeid lokalt. Vi jobber videre med å få enda flere menigheter til å delta på konferansen. Også for de som jobber med ungdom, er dette en god arena for nettverksbygging og erfaringsdeling. Styrking av ungdomsdemokratiet er et viktig fokus i det kommende året.

3.2.2: Kirkens rolle i sivilsamfunnet styrkes

Oppmerksomheten rundt bispedømmets totale ansvar med tanke på kriseberedskap er styrket, men det mangler en samlet oversikt over prester og diakoners deltakelse i kriseteam. Det er startet en prosess med å få denne oversikten. Inntrykket er at de lokale ordningene varierer, men at kirkelige medarbeidere er godt representert.

Stiftsdirektøren er fast medlem av fylkesberedskapsrådet med biskopen som vara. Kirken er også representert med prest som fast medlem av Lokal redningssentral (LRS) under Agder politidistrikt. Det er også kontakt med Tunsberg og Stavanger bispedømme med tanke på den delen av vårt bispedømme som er involvert i Sør-øst og Sør-vest politidistrikt. Politiet har til enhver tid oversikt over prestenes tilgjengelighet om kriser oppstår, og det arbeides kontinuerlig med å styrke soknenes lokale beredskap.

3.2.3: Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge

Kristiansand domprosti har egen internasjonal prest. Denne drifter blant annet "Velkomstsenteret" hvor det ukentlig inviteres til språkkafé. En lørdag i måneden arrangeres også kulturkafé hvor både offentlige og frivillige aktører bidrar.

Bispedømmet har gjennom en årrekke samarbeidet med KIA (Kirkas internasjonale arbeid). Dette året ble samarbeidet satt på vent ettersom stillingen som regionleder har stått ledig. Så snart ny regionleder er på plass, vil samarbeidet kunne gjenopptas.

Menighetene våre har ulike tilbud til nye landsmenn. I tillegg til flere språkkaféer kan nevnes treningsgruppe for kvinner, utdeling av mat og klær. Flere av tilbudene rettes også mot etniske norske for å fremme samhandling og inkludering. Det generelle inntrykket er at menighetene er beredt til å ta imot nye, men at aktiviteten er størst der hvor det ligger et mottak i nærheten. En utfordring for mange menigheter er at de ikke kommer i kontakt med nye landsmenn når de flytter fra mottak og inn i soknet/kommunen. Bispedømmet vil derfor se på muligheten for mer samhandling mellom menighetene og kommunen med tanke på informasjon om kirkas tilbud.

3.3 Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena

3.3.1: Kirkelige medarbeidere trives i jobben og har et inkluderende og likestilt arbeidsfellesskap

De siste årene har kirken gjennomført flere nasjonale undersøkelser som gir nyttig informasjon om arbeidsfellesskapene, både medarbeiderundersøkelsen, undersøkelse om kvinnelige prester og LHBT undersøkelsen "Om å være en sak". Alle undersøkelsene er blitt behandlet i ulike sammenhenger. Ikke minst har det vært nyttig å arbeide med disse undersøkelsene i begge arbeidsgiverlinjene. Det har gitt en anledning til å tematisere hva som skaper gode arbeidsmiljø i den enkelte stab. Mye materiale som kommer frem i undersøkelsene peker på stor trivsel på arbeidsplassen. Det er heller ingen funn som gir urovekkende informasjon om manglende likestilling på grunnlag av kjønn eller seksuell legning. Samtidig angir undersøkelsene områder hvor det er forbedringspotensialer. Vi har ikke opplysninger om mannlige menighetsprester som ikke ønsker å utføre kirkelige handlinger sammen med kvinnelige prester. I det fortsatte arbeidet, og ikke minst gjennom regelmessige vernerunder, vil dette fortsatt ha høyt fokus.

De lokale arbeidsfellesskapene består av personer fra begge arbeidsgiverlinjene. Derfor er det viktig at det er en god samhandling mellom vårt arbeid på bispedømmekontoret og fellesrådslinja lokalt. Samarbeidsavtalen om HMS som er underskrevet av de aller fleste fellesråd, er her et viktig verktøy. Denne inneholder prosedyrer og ansvarsfordeling for f.eks. konflikthåndtering og ulike vernetiltak. Likeledes opplever biskop og administrasjon at vi arbeider konstruktivt og godt sammen med kirkevergelaget i bispedømmet. Det er viktige tiltak for at de lokale arbeidsfellesskap kan fungere godt.

Et viktig satstingsområde i bispedømmet vårt for at kirkelige medarbeidere skal trives i jobben og ha et godt arbeidsfellesskap, har i mange år vært arbeidsveiledning. Alle prester skal ha tilbud om å være med i en arbeidsveiledningsgruppe. Over halvparten er til enhver tid med i en slik gruppe. Sammen med kirkevergelaget har vi også arbeidet for å få disse gruppene tverrfaglige med deltagere fra fellesrådslinjen. Vi holder nå på å utdanne fire nye veiledere for å møte fremtidige behov. To av disse er rekruttert fra fellesrådslinjen. Bispedømmeadministrasjonen fasiliteter også egne veiledningsgrupper for kirkeverger.

Vi ser også et behov for å kunne tilby individuell veiledning til ansatte i spesielle situasjoner, ikke som erstatning for gruppeveiledere, men som et supplement. Her knytter vi i stor grad til oss eksterne veiledere.

3.3.2: Flere engasjeres til frivillig tjeneste i kirken

2022 var fortsatt et år som ble preget av pandemien som har herjet et par år. Gjennom pandemien var det mye kreativitet og man maktet å gjøre ulike ting på en ny måte, men nedstengningen rett før jul i 2021 ble vanskelig for mange og fikk virkninger langt inn i 2022. Det var vanskelig å få startet opp igjen selv om samfunnet åpnet opp. Det ble en svært treg start som vel forbedret seg utover året.

Det er en liten nedgang i totalt antall frivillige fra 2021 til 2022 på 2,6 prosent. I 2022 var det totale antall frivillige på 9635. Før pandemien var om lag 12 000 frivillige i Agder og Telemark bispedømme. Det er spesielt nedgang i kategoriene frivillige innen kultur- og i komitearbeid, men det er jevn økning fra fjoråret innen de øvrige kategorier

Bispedømmekontoret sendte ut et tilbud til samtlige menigheter om å gjennomføre samlinger med stab og/eller menighetsråd for å rette søkelys på frivillighet. Dette tilbudet gikk ut på vårparten, men var tydeligvis for tidlig for de fleste menigheter for responsen var laber, selv om vi har besøkt noen menigheter. Vi merker at interessen for frivillighet har steget utover året, og inn i 2023.

	2019	2020	2021	2022	Endring fra 2021 - 2022	Endring i %
Innsamlede offer og kollekt i kirken	20 361 342	12 245 347	11 417 491	18 473 840	7 056 349	61,8
Herav offer og kollekt til egen virksomhet	8 797 528	5 534 098	5 477 867	7 201 158	1 723 291	31,5
Menighetens givertjeneste	21 226 452	20 653 162	20 097 066	17 722 869	-2 374 197	-11,8
Herav givertjeneste til egen virksomhet	19 965 352	19 861 887	18 509 547	17 065 764	-1 443 783	-7,8
Innsamlet av menighet ved ulike andre tiltak, gaver, basarer o.l.	13 964 571	12 477 748	14 046 278	12 237 340	-1 808 938	-12,9
Herav innsamlet til egen virksomhet	10 424 948	7 833 402	10 589 305	8 330 966	-2 258 339	-21,3
Sum innsamlet	55 552 365	45 376 257	45 560 835	48 434 049	2 873 214	5,9

Når det gjelder innsamling og givertjeneste er det veldig gledelig å se vi begynner å nærme oss 2019-tallene på innsamlede offer og kollekt i kirken. Økningen fra 2021 er veldig god, og det er særlig eksterne offer som har økt betydelig. Noe overaskende er det likevel å registrere at det er en markant nedgang i menighetens givertjeneste. Her har det vært en forsiktig nedgang gjennom pandemien, men man har stort sett greid å holde denne stabil, men nå ser vi altså en markant nedgang. Denne nedgangen ser vi også for hele landet når det gjelder innrapportering av skattefrie gaver til Skatteetaten. For Agder og Telemark bispedømme en nedgang på ca. 9 %. Det kan være en sammenheng med at regjeringen endret den øvre grense for skattefradrag fra 50 000 til 25 000 fra 2021 til 2022.

3.3.3: Kirkens verktøy for digital samhandling utnyttes

Kirken har tatt store digitale skritt i løpet av koronapandemien og mange digitale verktøy gjør samhandlingen innad i organisasjonen og mot innbyggerne bedre. Nasjonale kampanjer på høytider blir loset inn mot arrangementsportalen «Skjer i kirken», slik at det er viktigere enn noen gang at prostier og menigheter legger arrangementer inn her. I bispedømmet bruker fem prostier og 60 sogn «Skjer i kirken», noe som er litt over halvparten, men siden de største prostiene og sognene er til stede på «Skjer i kirken», er det stadig flere som finner kirkelige arrangementer gjennom denne portalen.

Læringsplattformen, som er kirkens digitale kurskatalog, er også et viktig verktøy for videreutvikling og opplæring av ansatte.

C Kort om biskopens virksomhet

Det meste av arbeid til organet Biskop er beskrevet andre steder i årsmeldingen. Her trekkes bare frem noen som er mer spesifikke for biskopen.

Arbeidssituasjonen i kirken og utøvelsen av tilsynet

Året 2022 startet i motbakke. Vi var mentalt ikke forberedt på nedstengningen som kom før julen 2021 på grunn av koronasituasjonen og som varte ut de første ukene i 2022. Starten på 2022, ble derfor tung for mange. Året har som helhet vært preget av å ta igjen ting som er blitt utsatt, og å gjenåpne de kirkelige aktivitetene. Aktivitetsnivået har tatt seg gradvis opp i løpet av året, men oppslutningen om aktivitetene henger fortsatt litt etter. Samtidig som det generelle energinivået hos mange ansatte har vært litt lavere enn før pandemien. Det har vært behov for motivasjon og å bli sett av tilsynet. Mange ansatte og frivillige har likevel lagt ned et stort arbeid for å få arbeidet i gang igjen. Dette har også preget tilsynets arbeid.

For biskopen ble 2022 et år med høy aktivitet, særlig høsten med mange «utsatte» samlinger, stabsturer, samling for prostene mm og. Et høydepunkt ble årets stiftsdager med ny rekord med ca. 430 medarbeidere, dvs. helt fullt. Det viste seg å være et viktig møte.

Det ble gjennomført 9 visitaser. Med hensyn til vigslinger ble det vigslet 3 diakoner og 1 kantor, men ingen prester. Det er første gang på 10 år at ingen er blitt vigslet til prest, men det er ingen dramatik. Tallene for 2023 blir ut fra VTV-programmet antagelig annerledes (syv prester på stiftspraksis i 2023 mot en som fullførte stiftspraksis i 2022 og som ble vigslet i annet bispedømme).

Samarbeidsrelasjoner

For tilsynet er det en viktig side å arbeide med samarbeidsrelasjonene. Forholdet til kirkevergene og den andre linjen, oppleves som godt, og er blitt styrket de siste årene. Også relasjonen til samfunnsinstitusjonene, politikere mm er godt. Dette skyldes ikke minst den gode jobben ansatte og frivillige gjør rundt om i menighetene.

Hva slags kirke har pandemien gitt oss

Det er antagelig for tidlig å trekke for bastante konklusjoner om hva pandemien har gjort med kirken, men statistikken viser i hvert fall to forhold: For det første er det tydelig at fraværet av å kunne samle mange til gudstjenester ikke har ført til et tilsvarende sug etter å kunne samles når samfunnet ble åpnet opp. Gode vaner må bygges opp igjen. For det andre var det grunn til å kunne anta at de gode erfaringene med mindre dåpsseremonier vil fortsette etter pandemien. Antallet slike dåpssamlinger er nok litt høyere enn før pandemien, men det har ikke tatt av slik flere av oss hadde trodd. Dersom vi tror at slike dåpsgudstjenester kan være med å for å få opp dåpstallene, må det arbeides mer aktivt med denne muligheten.

Det digitale avtrykket er også stort med hensyn til komitemøter, webinarer og e-læring, men det er ikke så stort i menighetslivet. Noen få menigheter streamer fortsatt gudstjenesten, men ikke mange. I det lokale menighetslivet, er det de fysiske møtene som teller.

IV Styring og kontroll i virksomheten

A Arbeidsmiljø

Sykefravær

	Alle	Menn	Kvinner
Agder og Telemark	8,0 %	5,9 %	12,4 %
Totalt	7,0 %	4,9 %	9,9 %

Som tallene over viser har vi i 2022 hatt et høyt sykefravær. Mens det de foregående årene var ganske stabilt og i 2021 endte på 5.4 %, viser det at vi nå er oppe i 8 %. Dette følger jo den generelle tendensen i hele kirken, men vi ligger i det øvre sjiktet. Spesielt høyt er tallet for kvinner.

I flere år har det vært arbeidet målrettet i prostiene med problemstillinger rundt sykefraværet. Dette har skjedd gjennom oppfølging av sykemeldte, gjennom tilrettelegging for å forhindre sykemelding og ikke minst i samarbeid med vernetjenesten og vernerunder. Vårt inntrykk er at spesielt prostene har vært proaktive når det gjelder å følge opp sykemeldte med det oppfølgingsløpet som er lagt opp fra NAV. Tallene som kommer frem om sykemeldinger, gjør at vi på dette området må ha et forsterket fokus på både forebygging og oppfølging og kontinuerlig gjennomgang av mulige overbelastninger i den enkelte stilling.

Noen ganger kan vi som arbeidsgivere se om en sykemelding er arbeidsrelatert eller ikke. Men i mange tilfeller er ikke dette så enkelt, da sykemeldingen kan skyldes en totalbelastning av både arbeid og andre faktorer. I tilfeller der det er arbeidsbelastning som er grunn, prøver vi innenfor de rammene og verktøy vi har til rådighet med tilrettelegging av arbeidssituasjonen. I de tilfellene hvor sykdomsbildet kan være mer sammensatt prøver vi å tilby en individualveiledning som hjelp til et sorteringsarbeid.

Økte langtidssykemeldinger utgjør en del av forklaringen, på det høye sykefraværet. Vi ser at flere og flere ansatte blir sykemeldte ut maksperioden og går over til arbeidsavklaringspenger. Når man er gått over på denne ordningen vises det ikke på sykemeldingsstatistikken, men det er samtidig en indikator på økende grad av lange sykemeldinger.

Grunnen til høye sykemeldingstall tror vi også handler om ettervirkning av pandemien. En del ansatte har blitt oftere syke på grunn av redusert immunforsvar. Så registrerer vi en generell slitenhet etter denne perioden som nok har sammenheng med at man under pandemien brukte mye krefter på å måtte arbeide på nye måter og holde opp et høyt aktivitetsnivå. Da samfunnet og menighetslivet åpnet opp igjen og man skulle ta igjen alt det tapte av gjøremål og aktiviteter som ikke kunne utføres når alt var stengt ned, var mange ganske slitne i utgangspunktet.

Vårt bispedømme har mange områder med høyt aktivitetsnivå i menighetene. Vi tror dette har lagt et ekstra press på ansatte som i utgangspunktet var slitne etter epidemiene og som har ført til økte sykemeldinger.

Rutiner for intern varsling om kritikkverdige forhold

Varslingsportalen "Mitt varsel" er etablert. Det har i løpet av året ikke blitt registrert noen varslinger verken i portalen eller på annen måte. Det kan både bety at det ikke har vært noen saker å varsle og at terskelen for å varsle er for høy. Det kan også skyldes at varslingsportalen ikke er tilstrekkelig kjent. Varslingsrutiner har vært tematisert i flere sammenhenger, og prostene er bevisstgjort på forståelse av varsling i AML og på Mitt varsel som organ for varsling. Vi prøver å være proaktive overfor fellestrådslinjen i bispedømmet til å ta i bruk samme varslingssystem.

B Likestilling

Kvinneandel presteskapet

Andelen kvinnelige prester i faste stillinger	2018	2019	2020	2021	2022
Agder og Telemark	30 %	28 %	30 %	30 %	32%
Gjennomsnitt alle BDR	34 %	36 %	36 %	38%	39%

Det har vært en positiv økning i kvinneandelen for presteskapet i 2022, fra 30% til 32% prosent. Det er likevel fortsatt et stykke opp til gjennomsnittet for bispedømmene som helhet. Undersøkelsen blant kvinnelige prester viser at de har en stor grad av trivsel i bispedømmet vårt. Målsettingen vår har i mange år vært å få en bedre kjønnsbalanse. Det arbeider vi fortsatt med. Kvalifiserte kvinnelige søkere kalles inn til intervju, og ved utlysning oppfordrer vi kvinner til å søke.

Tilsetninger

	Utlyste stillinger	Antall søknader	Herav kvinner	Kvinneandel	Antall tilsetninger	Herav kvinner	Kvinneandel
Agder og Telemark 2022	24	58	22	38%	20	8	40 %
Agder og Telemark 2021	18	63	20	32 %	14	4	29 %

Det var 20 tilsetninger i 2022. 40% av de som ble tilsatt var kvinner.

Kvinnelige ledere og proster

Andelen kvinner prost og biskop	2021				2022			
	Kvinner	Menn	Total	Kvinneandel	Kvinner	Menn	Total	Kvinneandel
Agder og Telemark	3	7	10	30 %	3	7	10	30 %

Andelen kvinner i lederstillinger er på samme nivå som året før.

Kvinneandel bispedømmekontoret

Kvinneandelen ved bispedømmekontoret har de siste årene økt. Av 15 tilsatte er 8 kvinner, altså 52 %.

Lønn kvinner/menn

Lønnsnivået blant kvinnelige prester er totalt noe lavere enn for menn, og noe lavere enn gjennomsnittet for alle bispedømmer. I all hovedsak skyldes dette alderssammensetning og ansiennitet.

Bispedømme	Totalt prester	Kapellaner	Sokneprester	Proster	Spesialprester	Øvrige ansatte
Agder og Telemark	96,2	99,3	96,8	97,4	101,1	90,8
Totalt	97,6	99,1	98,5	100,9	98,7	93,2

C Vurdering av internkontroll

Bispedømmerådet har søkelys på å ha god oversikt over den løpende økonomien, i tett dialog med Felles økonomienhet (FØ).

I tillegg til månedlig økonomirapportering har det vært tett oppfølging av vikarbruk ved sykdom og vakanser. Videre er det søkelys på gudstjenesteforordning i enkelte prostier, for derved å komme i takt med behov og tilgjengelige ressurser.

Det er ikke avdekket vesentlige avvik i 2022, og mindre feil og mangler er løpende korrigeret.

Fra 01.01.2017 er det økonomiregelverk og internkontrollforskrifter mv. for Den norske kirke som har vært gjeldende. I tillegg ble det høsten 2021 iverksatt nye administrative økonomibestemmelser. Det er ved utgangen av 2022 ikke avdekket styringssvikt eller mangler som bør kommenteres særskilt.

V Vurdering av fremtidsutsikter

Agder og Telemark bispedømme har mange og gode menigheter og dedikerte ansatte og frivillige.

Vi ser at arbeidet og aktiviteten i menighetene er i ferd med å ta seg opp igjen etter flere år med pandemi. Samtidig ser vi at det noen steder krever mer innsats å få folk tilbake igjen. Kirken har en jobb å gjøre med fortsatt å være relevant for innbyggerne og medlemmene.

Restarten av menighetene etter pandemien gir for noen menigheter anledning til å se på arbeidet sitt og vurdere hvordan man skal jobbe videre. Derfor er det gledelig at det kommer et verktøy som vil lette dette arbeidet; "Kirka vår" (tidligere kalt helhetlig menighetsplan). Vi tror dette verktøyet kan bli et godt hjelpemiddel for utviklingen av menighetene framover.

Kirkemøtets vedtatte strategi for årene 2022 – 2029 har vært ytterligere konkretisert i Agder og Telemark bispedømmeråd. Det er pekt på noen forhold som vi ser trenger et spesielt fokus fremover:

Frivillighet: I frivillighetsåret 2022 var dette et selvsgatt fokus, men det blir viktig ikke å slippe dette. Vi må arbeide med rekruttering av frivillige framover.

Givertjeneste: Agder og Telemark bispedømme har i flere år hatt søkelys på givertjeneste. Ikke minst så vi under pandemien hvor viktig det var for menighetene å ha denne faste forutsigbare giverinntekten, og ikke bare basere seg på kollekt eller arrangementer. Skal kirken kunne opprettholde sin aktivitet fremover tror vi at givertjeneste og frivillighet er to nøkkelord.

Ungdom: Agder og Telemark bispedømme har et ønske om å styrke ungdomsarbeidet i bispedømmet. Konkret har dette gitt seg utslag i økning av stillingsressurs på bispedømmekontoret, fra 80 til 100% ungdomsrådgiver fra høsten 2021. Vi har nå også fått på plass et nytt ungdomsråd - valgt på sist ungdomsting. Det er et ønske å styrke samhandlingen mellom ungdomsråd og bispedømmerådet.

Diakoni: De siste årene har særlig vist at en økt satsing på diakoni er helt nødvendig. Det jobbes hele tiden med å få flere diakonstillinger og økte stillinger i bispedømmet, men at også de menighetene som ikke har egen diakon skal jobbe planmessig med diakonifeltet. Samskaping med kommunene og frivillig sektor ellers er også sentralt grep for å løfte diakonien inn i flere sammenhenger.

Miljø og bærekraft: Vern om skaperverket setter store krav til oss som kirke. Det å jobbe bevisst med bærekraftsspørsmål og reduksjon av miljøbelastningen blir viktig framover. Dette også for å kunne fremstå som en troverdig kirke. Kirkemøtets vedtak om 60% reduksjon i CO2 gir oss noe å strekke oss etter. Framfor å lage en egen plan for miljø og bærekraft har fokus vært på å innarbeide det i den ordinære virksomheten – med utgangspunkt i vedtatt strategi for bispedømmet.

Rekruttering: Rekrutteringsutfordringen begynner nå å merkes også i vårt bispedømme, og den ventes å bli større framover. Bispedømmerådet har et tydelig søkelys på dette. Vi tror og håper at den nye ordningen med "Prest under utdanning" (PUU) vil kunne bidra positivt til rekruttering til steder hvor vi ellers sliter med å få søkere.

Kirkelig organisering: Ansatte i begge linjer er en stor ressurs for kirken. I fasen vi nå skal gjennom fram mot en ny kirkelig organisering er det viktig å skape arenaer for samhandling og kjennskap mellom de to arbeidsgiverlinjene. Dette gjelder både for de administrative lederfunksjonene, og for folkevalgte i bispedømmeråd, menighetsråd og fellesråd. I tillegg er det viktig at ansattes medvirkning blir ivaretatt på en god måte.

Mer himmel på jord

Den norske kirke er en bekjennende, åpen, tjenende og misjonerende folkekirke, som vitner i ord og gjerninger om frelse, frihet og håp i Jesus Kristus.

Strategi Agder og Telemark 2022 – 29	Kirken åpner rom for tro 	Kirken er der livet leves 	Kirken er mer for flere
<p style="text-align: center;">Kirken for den enkelte</p> 	<p>Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Øke antall deltakere i gudstjeneste og utforske nye måter å treffe folk på • Fortsette satsingen på dåp <p style="text-align: center;">Bærekraftsmål 11</p>	<p>Styrker kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flere deltakere på konserter og kulturarrangement og prøve ut nye arenaer • Øke antall pilegrimsvandring i bispedømmet <p style="text-align: center;">Bærekraftsmål 4</p>	<p>Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Menighetenes aktiviteter lett tilgjengelig på nett • Kirkebyggene er universelt utformet • Styrke ungdomsarbeid i menighetene <p style="text-align: center;">Bærekraftsmål 10</p>
<p style="text-align: center;">Kirken i samfunnet</p> 	<p>Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirken er synlig i offentlig samtale og løfter særlig stemmen for de svakeste • Kirken samhandler med ulike tros- og livssynssamfunn blant annet gjennom religionsdialog <p style="text-align: center;">Bærekraftsmål 10</p>	<p>Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flere menigheter med diakonal betjening • Kirken fremmer menneskeverd, fred, menneskerettigheter og vern om skaperverket • Utfordre til klimasatsing i menighetene • Menighetene har minst ett misjonsprosjekt <p style="text-align: center;">Bærekraftsmål 13</p>	<p>Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barn og unge lærer om kirke og tro. Styrke kirkeskolesamarbeidet • Kampen mot barnefattigdom, utenforskap og bedre levekår en hovedsak • Skape flere felles rom og gode møteplasser for mennesker fra alle land <p style="text-align: center;">Bærekraftsmål 3</p>
<p style="text-align: center;">Kirken som organisasjon</p> 	<p>Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rekruttering til kirkelige stillinger styrkes • Sakspapirer til fellesråd og menighetsråd samt postjournal legges på nett <p style="text-align: center;">Bærekraftsmål 16</p>	<p>Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn og offentlige, private og ideelle aktører</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbeidet med å rekruttere frivillige styrkes gjennom konkrete utfordringer • Våge å være en radikal samarbeidspartner som initierer og inviterer til prosjekter <p style="text-align: center;">Bærekraftsmål 17</p>	<p>Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide internkulturplakat • Årlig fagdag om inkludering og mangfold i prostiene • Lokalmenighetene speiler den verdensvide kirke <p style="text-align: center;">Bærekraftsmål 5</p>

VI Årsregnskap

Innledning

Agder og Telemark bispedømme er en del av rettssubjektet Den norske kirke og dekker Agder fylke, samt Telemark, nå del av Vestfold og Telemark fylke.

Kirkerådets tildeling til Agder og Telemark bispedømmeråd skal sikre en lokal forankret folkekirke i alle sokn, og sørge for tilstrekkelig prestatetjeneste slik at gudstjenester og kirkelige handlinger avholdes, døpte får trosopplæring og at det åndelige liv vekkes og styrkes i menighetene.

Det totale driftsbudsjettet for Agder og Telemark bispedømme i 2022 var på kr. 176.291.000.-

Budsjettgruppe 1 drift

Agder og Telemark bispedømmeråd mottok i 2022 en samlet tildeling på kr 176 291 000 fra Kirkerådet. Driftstildelingen for 2022 var på kr 127 958 000. Regnskapet viser et merforbruk på drift ved utgangen av 2022 på kr 931 000. Dette utgjør 0,7 % av tildelingen.

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Budsjettgruppe 1 - Driftsregnskapet	31.12.2022	31.12.2022	
Inntekter	-1 596	-340	1 256
Tilskudd/varekjøp	500	-	-500
Lønnskostnader	118 540	118 528	-12
Andre driftskostn	11 445	9 770	-1 675
Sum budsjettgruppe 1	128 889	127 958	-931

Administrasjonen

Administrasjonsutgiftene er totalt på kr 14 993 000. Totalt er det benyttet kr 901 000 mindre enn budsjettet til administrasjonen. Det er 5,7 % lavere enn budsjettet.

Etter vedtak av bispedømmerådet er det betalt ut kr 500 000 i ekstraordinære trosopplæringstilskudd fra driftsmidlene.

Regnskapet viser lønnsutgifter som er kr 955 000 lavere enn budsjettet. Dette kommer hovedsakelig fra vakanser i kirkefaglig avdeling første halvår og NAV refusjoner i høstsemesteret.

Prestetjenesten

Regnskapet for prestatetjenesten er på kr 113 896 000. Det er kr 1 832 000 (1,6 %) høyere enn budsjettet.

Reiseutgiftene var lave i 2020 og 2021 på grunn av mindre aktivitet. Reisebudsjettet i 2022 ble satt til kr 2 490 000. Det er noe høyere enn utgiftene i 2021. Regnskapet viser reiseutgifter på kr 3 306 000 i fjor. Det er kr 816 000 høyere enn budsjettet, og kr 300 000 lavere enn 2019.

Budsjettgruppe 2 tilskudd

Agder og Telemark bispedømme fikk i 2021 kr 48 333 000 til trosopplæring, diakoni, undervisning, kirkemusikk i domkirken og midler fra Opplysningsvesenets fond.

Det ble utbetalt kr 31 273 000 i tilskudd til menigheter til trosopplæring og kr 16 381 000 til diakonstillinger, kateketstillinger og tilskudd til kirkemusikk.

Den samlede tildelingen til tilskudd er benyttet. Det er mindre avvik på diakoni, undervisning og kirkemusikk og OVF. Avvikene utligner hverandre, og samlet er tilskuddsmidlene i sin helhet benyttet.

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Budsjettgruppe 2 og 3 - Tilskudd *	31.12.2022	31.12.2022	
Trosopplæring	31 273	31 273	-
Diakoni	7 355	7 446	91
Undervisning	8 901	8 800	-101
Kirkemusikk	125	125	-
Domkirke (Oslo og Nidaros)			-
Annet (inkl OVF)	679	689	10
Gruppe 3 (kun KR)			-
Sum budsjettgruppe 2 og 3	48 333	48 333	-

Særskilt om OVF-tilskuddet

Tildelingen på midler fra Opplysningsvesenets fond var i 2022 på kr 689 000.

Spesifikasjon av Ovf-midlene:	2022		
	Regnskap	Budsjett	Avvik
OVF			
Administrasjon - 491			-
Diakoni - 492	334		-334
Barn og unge - 493	295		-295
Gudstjenesteliv - 494	50		-50
Kirkemusikk og kultur -495			-
Samisk kirkeliv -496			-
Andre fellestiltak (inkl SMM) - 497			-
Internasjonale og økumeniske organisasjoner -498			-
		689	689
Ovf total (for rapportering til Ovf)	679	689	10

Balanse

Agder og Telemark bispedømmeråd har et akkumulert mindreforbruk fra tidligere år på drift på kr 5 792 000. Det opparbeidede mindreforbruket er bokført i balansen som egenkapital og er ikke disponert i inneværende års budsjett. Det legges til grunn at ny sum i balansen vil være kr. 4 851 000 nå årets merforbruk blir ført. Dette er innenfor 3% regelen for avsetning til fond.

Oppsummert

Regnskapet for Agder og Telemark bispedømmeråd inngår i det samlede regnskapet for rettssubjektet Den norske kirke, og revideres av eksternt revisjonsfirma.

Oppsummert mener ledelsen at det er grunn til å være godt fornøyd med økonomistyringen i 2022.

Kristiansand, 27.02.2023

Per Gunnar Pedersen

Aslak Wegge

Ledere Agder og Telemark bispedømmeråd

Stiftsdirektør